

Расположење на старту

● Сусрет почео у вили „Водени цвијет“, а Реган и Горбачов су били видљиво расположени ● Гласови да ће самит бити продужен у четвртак нису ни потврђени ни демантовани

БАЊАЛУКА, сриједа, 20. новембра 1985.
Број 4563 Година XLII Цијена 30 динара

ГЛАСНИК

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ,

ЈУЧЕ У ЗАГРЕБУ

Сахрањен Перо Цар

ЗАГРЕБ, 19. (новембра (Танјуг) - На загребачком Гробљу Мирогој данас је уз високе државне и војне почести сахрањен председник Председништва СР Хрватске и народни херој Перо Цар. Погребу су, уз чланове породице, пријатеље, саборце, и бројне поштоваоце његова дјела, присуствовали највиши функционери Републике и града Загреб, те делегација Федерације и делегације свих наших република и покрајина и Југословенске народне армије.

Одавање почастипреминуломреволуционару почело је ранојутросу Сабору СР Хрватске, гдје су се поред одра измјењивале почасне страже органа и организација Федерације, Републике, града Загреб, те бројних општина у СР Хрватској, у којима је Перо Цар дјеловао у току свог плодног живота.

На Гробљу Мирогој од покојника се први опростио председник Скупштине града Загреб Тито Кости, а затим су говорили члан Савјета Федерације др Душан Чалић и председник Републичког СУБНОР-а Мирко Лацковић. Дуга погребна поворка са одликовањима покојног револуционара и многобројним вијенцима испратила је лафет са ковчегом од породичне гробнице у близини гробнице народних хероја. Над гробом се од председника Председништва СР Хрватске најприје опростио председник Сабора СР Хрватске др Јосип Змаић.

- Корачао си кроз живот тихо, скромно и ненаметљиво, али увијек усправно и поносно, с изграђеним аластитим ставом на линији остварења програма наше револуције, - рекао је др Змаић и истакао да Перо Цар није само припадао једној славној генерацији, него да је и умногоме придонио да она буде славна.

Последње ријечи опростаја од преданог војника револуције и досљедног борца за мир изрекао је председник Председништва ЦК СКХ МИКА ШПИЉАК:

- Сви ми заједно, наш Савез комуниста, губимо дио другог и човјека, постојаног револуционара, који је цијели свој живот посветио и подредио борби за бољи живот човјека, за слободан и достојанствен живот наших народа и народности.

ЗАВРШЕНА АКЦИЈА
КАКАВ ТУРИЗАМ ЖЕЛИМО

Сањанима највиша оцјена

СТРАНА 3.

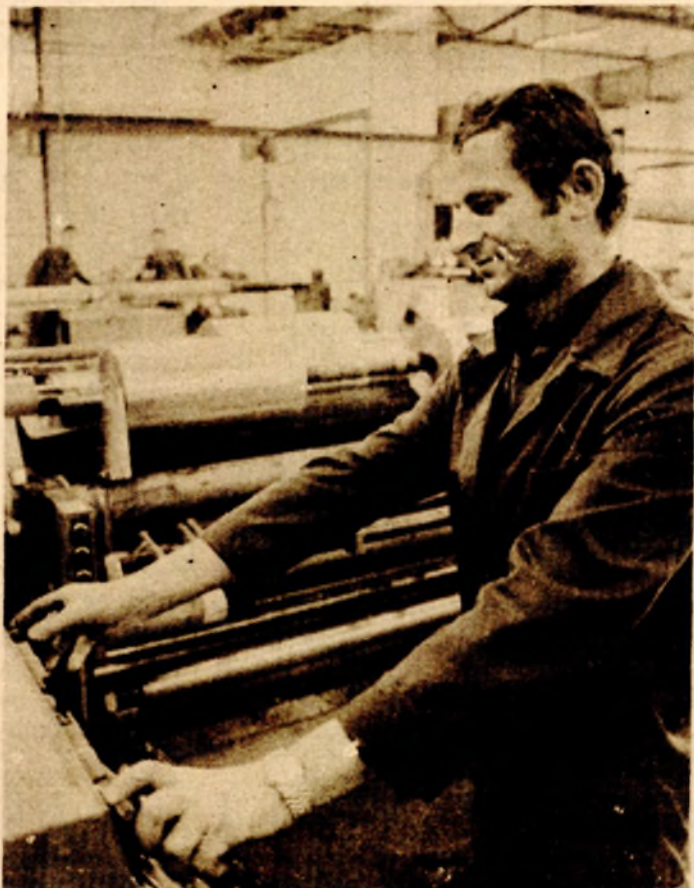
РУДНИКУ МРКОГ УГЉА „КАМЕНГРАД“
ПОТРЕБНО ЈОШ СТРУЧЊАКА

Инжењери, јавите се

САНСКИ МОСТ, 19. новембра - У Руднику мрког угља „Каменград“ код Санског Моста желе и настоје да знатно побољшају постојећу квалификацију структуру и остваре већу производњу све траженијег „црног злата“. Овај једини крајински рудник са јамском експлоатацијом сада има 1.300 запослених, од којих су више од хиљаду производни радници, али се и даље осјећа велики недостатак

рударских инжењера. - Спремни смо у овом тренутку да примимо неограничен број рударских инжењера - каже координатор у Пословодном одбору „Каменграда“ Суад Бишћевић. - Овим стручњацима са праксом и без ње нудимо високе личне дохотке, станове у Санском Мосту и друге погодности, као и запослење њиховим супругама.

Зл. Ђ.

Трећина губитка бањалучке привреде остварена је у ИНЦЕЛ-у: на потезу су пословодне, самоуправне и политичке структуре (Снимио В. АНИЋ)

ИЗВЈЕСТАН ОСМИЈЕХ: Реган и Горбачов

У КОТОРВАРОШКОЈ ТВОРНИЦИ
СТРОЈЕВА И УРЕЂАЈА

Станови стручњацима

КОТОР—ВАРОШ, 19. новембра - Котрварошка Творница стројева и уређаја, која послује у саставу „Јелшинграда“, остварује све циљеве про изводне и финансијске резултате, али има недостатак стручњака. Због тога тренутно у центру Котор-Вароша нуде три стана за машинске инжењере.

У првих девет мјесеци ове године 215 запослених остварило је производњу вриједну 367 милиона, а остатак дохотка осам милиона динара. Зараде су међу највећим у Которварошкој комуну. Б. Б.

ОК СК БАЊАЛУКА О ИЗУЗЕТНО ПОШЕМ
ДЕВЕТОМЈЕСЕЧНОМ ПОСЛОВАЊУ ПРИВРЕДЕ

Прионути на посао

БАЊАЛУКА, 19. новембра - Пословање бањалучке привреде испод реалних могућности и планских предвиђања, било је повод да се деветомјесечни пословни биланси ванредно ставе на дневни ред сједнице Општинског комитета Савеза комуниста.

У овом периоду производња је у односу на исто вријеме лани порасла само за 0,7 одсто. Чак 28 индустријских колектива (дакле, више од половине) забиљежило је ма-

њу производњу од лањске, а 31 привредна организација је исказала негативно пословање од двије милијарде 836 милиона динара. Извозно-увозни биланс је неповољнији него раније.

Због свега овога Општински комитет је оцијенио да би већа и осмишљенија идејно-политичка активност требала донијети на крају године боље резултате, па је формирано 15 радних група чији је задатак да колективима који су у најнеповољнијем положају пруже свестрану помоћ.

Страна 4.

СЈЕДНИЦА ПОКРАЈИНСКОГ КОМИТЕТА
ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И КУЛТУРУ ВОЈВОДИНЕ

Шта послије краха „Неопланте“?

СТРАНА 8.

БОЛОВАЊА

У корист властите штете?!

СТРАНА 4.

INVESTICIJE

Vidimo li
promašaje

U vrijeme kada je i u Savezu komunističkim organizacijama i organima vođena široka rasprava o tome kako racionalizirati investiciona ulaganja i potrošnju, govoreno je i o dosadašnjim investicionim promašajima. „Obrovci“ i „feniji“ došli su do izražaja i čini se, širinu rasprave o mogućim promašajima i u drugim sredinama, sveli na objekciju ta dva jugoslovenska investiciona predsjedana. U to je doba jedan visoki bosanskohercegovački funkcioner, čak, naglasio da mi, u SR BiH i nemamo nekih investicionih promašaja. U Banjalučkoj regiji o tome se, nekako, govorilo „sa zadržkom“, a i informacije o tome su bile više reda radi, nego suštinskog karaktera. Da je to tačno, govore neki ovdašnji „Obrovci“ koji, istina, nisu takvih razmjera ali su činjenični fakti pred kojima se ne mogu zatvarati oči.

Evo, recimo, skoro su dvije godine kako radi srbački „Živinoprodukt“ kome sam naziv „određuje“ djelokrug poslovanja i rada. Od prvoga je dana taj kolektiv u kome je sada 150 zaposlenih radnika (imaju prosjek ličnih dohoda za devet mjeseci ove godine 24.780 dinara, a trideset radnika ovdje prima zagarantovane lične dčotke mjesečno) iskazivao poslovne gubitke koji i te kako opterećuju srbačku privredu.

Za devet mjeseci ove godine ti gubici su narasli na 342 miliona dinara, a otplati dugova i kamata ovdje nemani govora. Kapacitete „Živinoprodukt“ jednostavno nemaju čime zaposliti pa savremena oprema koja je stajala AIPK „Bosansku krajinu“ i širu društvenu zajednicu nemala devizna sredstva, radi jedva polovinom snage. Nisu dobro, čini se, projektanti (i zagovornici) gradnje ove proizvodno—prerađivačke radne organizacije mesne industrije izračunali kako i odakle stvoriti sirovinu bazu. Zaludno je, zato, naprezanje zaposlenih u ovom kolektivu, gdje je njihova starost u prosjeku ispod omladinske dobi (formalna granica do 27 godina svrstava mlade u omladinu) i gdje je nemali broj stručnog kadra, da sami nešto više učine da im kolektiv ne iskazuje redovite gubitke. On ih mora iskazivati svakodnevno iz prostog razloga što su proizvodno—prerađivački kapaciteti nezaposleni, što su visoki anuiteti i što im neke ozbiljnija pomoć u razrješavanju tih poteškoća sa strane nikako ne pristiže.

Primjer srbačkog „Živinoprodukta“ nije usamljen niti karakterističan po bilo čemu u banjalučkoj regiji. Naprotiv, sličnih ima još, ali se ne pominju kao mogući — investicioni promašaji. Razloga za to prečutkivanje je na pretek, a najdublji su u onom famoznom — ljudskom faktoru.

R. PRERADOVIĆ

ČIJE SU SEKUNDARNE SIROVINE

SKUPO STARO ŽELJEZO

U narednom petogodišnjem periodu SOUR Rudarsko—metalurški kombinat iz Zenice namjerava u razvoj primarne proizvodnje da investira 220 milijardi dinara. Tako bi proizvodnja čelika porasla za 400.000 tona, valjanih proizvoda 5.5 miliona tona, 400.000 tona bijelog govođa, 300.000 tona metaloprerađivačkih proizvoda i specijalnih čelika 350.000 tona. Razvoj primarne proizvodnje planira se na bazi optimalnog korišćenja prirodnih resursa kako bisesmanjio uvoz. Jer, u ovoj godini platni bilans sa inostranstvom ovog industrijskog giganta je 600 miliona dinara uvoz i isti toliki izvoz.

Razvoj proizvodnje u RMK mora da prati prikupljanje sekundarnih sirovina. Pogotovo starog željeza, koje se najvećim dijelom nabavlja na svjetskoj pijaci, gdje se plaća skupim dolarima. U godini koja teče nabavljeno je 120.000 tona starog željeza preko granice i za to je plaćeno ni manje ni više nego dvanaest miliona dolara. Međutim, procjene govore da se sve količine starog željeza ne bi mogle sakupiti kod nas, ali da se izvoz može smanjiti — može.

Sekundarna sirovina je odavno za RMK strateška sirovina i oni joj pridodaju posebnu pažnju. Zbog toga su članovi posloводства Kombinata, predvođeni potpredsjednikom Tomislavom Berošem, sjelili zajednički sto sa sakupljačima sekundarnih sirovina u Bosni i Hercegovini — SOUR „Sirovina“ — prometom“ iz Sarajeva, što, je predvodio Avdo Tutić, predsjednik Poslovnog odbora, da se dogovore na koji način da zajednički dođu do istog cilja — što se više starog željeza u krug članica RMK-a. Čla-

nice ovog kombinata su i najveći proizvođači željeza pa je i logično da otpadak pripadne njima.

U ovoj godini „Sirovina — promet“ je članicama RMK isporučila 51.000 tona starog željeza, 29.000 tona željezne strugotine i 2.500 tona gusa. U idućoj godini planira se da isporuče 61.000 tona starog željeza, 32.000 tona željezne strugotine i 3.000 tona gusa. Uz to planira se ostalim livnicama u Bosni i Hercegovini isporučiti 33.000 tona starog željeza, a značajna količina i livnicama u Sloveniji i Nikšiću.

Petogodišnji plan „Sirovina—prometna“ je da se sakupi 683.000 tona starog željeza, 241.000 tona strugotine i 54.000 tona gusa. RMK je spreman da prati razvoj sakupljača, da im pomogne u modernizaciji kako bi dobili što kvalitetniju sirovinu, ali u uslovima kako se tretiraju sakupljači teško da će se moći uskladiti stvarne mogućnosti i potrebe. Ono što se danas dešava sa sakupljačima, mjesto koje im pripada u njihovim komunama nije garancija da će se oni na tržištu pojaviti kao adekvatan partner RMK. Već se sada nazire pojačani uvoz starog željeza, kojeg je i nasvejetskom tržištu sve manje. Zapadne zemlje su zabranile odavno izvoz ove sirovine. Nešto malo se može kupiti na istočnom tržištu, ali nisu ni tamo svijetle perspektive.

I kako sada riješiti problem sakupljanja i isporuke starog željeza i ostalih sekundarnih sirovina, koje kod nas znatno opterećuju platni bilans sa inostranstvom. U pojedinim komunama sakupljači sekundarnih sirovina nemaju stalnu lokaciju. Tako je za šest godi-

na u Doboju promijenjeno šest lokacija, u njihovo opremanje i osposobljavanje uloženo su tri milijarde dinara. Da su ta sredstva uložena u modernizaciju sakupljača sekundarnih sirovina, bilo bi to najmoderniji pogon u Evropi. U tom istom Doboju i Osijek otvara svoje predstavništvo, za obradu terena Doboj, Tuzla, Bosanski Brod. U Bosanskom Brodu, opet, uslovljavaju isporuku prerađivačima u Slavonskoj Požezi. Iz Tuzle se staro željezo isporučuje u Sloveniji, Sekundarne sirovine iz Prijedora idu u Zrenjanin, a kuda idu iz Bosanske Gradiške — niko ne zna. I tako, moglo bi se nabrajati unedogled, kolika je neorganizovanost na tržištu sekundarnih sirovina, koje su od ove godine, napokon, postale strateški značajne.

Očito da rješavanja treba da se traže na nivou Bosne i Hercegovine. Jer, RMK Zenica je „Sirovina—promet“ ponudio prihvatljiv samoupravni sporazum o zajedničkom ulaganju u razvoj sakupljača, ali uz adekvatan povrat starog željeza, strugotine, gusa i drugih potreba. A „Sirovina—promet“ sa svojim članicama ne bi trebalo da bude pastorče, već značajan partner stabilizacionoj proizvodnji. U tom detalju treba gledati i poruku Avde Tutića, kao čelnog čovjeka „Sirovina—prometa: „Mi smo danas sposobni da bosanskohercegovačku proizvodnju papira oslobodimo uvoza starog papira, ali zašto to do sada nismo uradili pitajte druge.“ Na uvoz starog papira troše se velika dolarska sredstva. Zašto?

Ratko MARIĆ

PRENOSIMO

VJESNIK

Planovi

Pripremanje kratkoročnih i onih dugotrajnih planova u punom je jeku. Idok planeri muku muče da sve željeno natisnu u planove, stižu i kritike. Možda je najslikovitiju dao prošloga četvrtka jedan seljak u novosadskoj tv—emisiji.

Jednostavno i jezgrovito je otprilike rekao ovako: planiraju što će biti 2000. godine, a ne znaju kako da otkupe kukuruz.

Možda se tom kritičaru može zamjeriti da je pobrkao dugoročno planiranje s tekućom ekonomskom politikom. Nije važno, vjerovatno je zbog toga sve ispalo tako jasno: gledamo daleko, a ne vidimo ono što nam je pred nosom.

A jesu li za to krivi (samo) planeri?

Ne! Za profaniranje planiranja mnogo je više krivih. Čini se najviše onih — iz kako se to lijepo birokratski kaže — struktura. Nije tu posrijedi zla namjera. Naprotiv! Drugovi bi htjeli da njihov kraj,

njihov grad, njihova tvornica i sve ostalo što brže napreduje. U svakom pogledu.

Godinama su se ta pitanja napretka jednostavno rješavala. Želje za napretkom trebalo je upisati u društvene planove. Potom je trebalo podvikivati da se plan ispuni. Ako to nije uspelo, želju je trebalo opet ugurati u novi plan. I tako sve do ispunjenja.

Djelimično i tim tako „dobrim“ planovima trebamo zahvaliti za nevolje u kojima sada grećemo. Planovi su nam također pomogli da trošimo nezarađeno. A te loše navike još se nismo odvikli. Zagrebu, recimo — a to nikako nije usamljen slučaj — u predstojećem razdoblju treba toliko para za planiranje koliko bi trebala imati cijela Hrvatska. Odnosno, grad bi potrošio — kad bi išlo — četiri puta više nego što ima. U vrijeme kad se zaklinjemo na realno planiranje. I ne znamo otkud pare za kukuruz.

M. KOPRIVNICA

IZDOJENO

Naduvano

Član Predsjedništva CK SK Hamdija Pozderac razgovarao je u subotu u Marlboru sa novinarima. Odgovarajući na pitanje oko idrijskih događaja rekao je:

— Sve te incidente po Sloveniji (na primjer idrijski) koji su imali nacionalistički prizvuk, po mom dubokom uvjerenju, naduvani su neki — novinari! To im je dobrodošlo, dodao je dasu dobili mogućnost da „pucaju u drugom smjeru“, da bi mogli da prenesu pažnju sa Kosova na Sloveniju.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Nije sve u parama

Rast proizvodnje u savremenim uslovima više zavisi od primjene znanja nego od ulaganja kapitala. Uvažavajući to pravilo, naša zemlja u svim značajnim dokumentima ističe važnost nauke za rješavanje društvenih problema, dalji materijalni razvoj pa i unapređivanje samoupravljanja. Praksa nam, nažalost, nije u skladu sa takvim opredjeljenjima. Glavni razlog je, svakako, nedostatak sredstava za unapređenje naučnoistraživačkog rada. Ali, nije sve u parama. Tu smo gdje smo i zbog toga što smo loše organizovani i što novac kojim raspolazemo nije uvijek najbolje upotrijebljen. Primjera za to je više, izdvajamo samo dva.

Primjer prvi: tokom minulih, deset godina pojedinci su, bez naročite materijalne pomoći društva, prijavili pet puta više pronalazaka nego sve organizacije udruženog rada i naučni instituti zajedno. Primjer drugi: u jednom materijalu dostavljenom Skupštini SFRJ konstatuje se da Savezni zavod za patente u svojoj 64 godine dugoj istoriji nikada nije imao elementarne uslove za rad. A oštećenje institucije očekuje da organizuje koordinira i podstiče rad istraživača.

Očigledno je da manjak novca nije uzročnik navedenih pojava.

REKLI SU...

UZ PUNU

DEMOKRATIJU

Program ekonomske stabilizacije moguće je ostvarivati samo jačanjem neposredne demokratije u našoj zemlji, to jest odgovarajućom aktivnošću svih institucija našeg društveno—političkog sistema. A to znači ostvarivanje i učvršćivanje, u društvenoj praksi, odlučujućeg položaja radnika i radnih ljudi u OOUR—ima i mjesnim zajednicama i njihovih radničkih savjeta i

drugih samoupravnih organa — odgovarajuće funkcije opština i gradova i jačanja njihove samoupravne suštine na tim osnovama. To, takođe, važi i za republike i pokrajine i Federaciju kao cjelinu i djelovanje njihovih organa. (Sergej Kraiger u Intervjuu Tanjugu)

IMA KAPITALA

Birokratska uskogrudost, lokalistički mentalitet, organizaciona nepripremljenost i sporost u rješavanju zahtjeva za osnivanjem preduzeća i zanatskih radnji su prvi i najznačajniji faktor, a ne, kako se često kaže, nedostatak kapitala. Ako bi se ovoj oblasti poklonila veća briga, već za godinu dana bise društveni proizvod mogao da

uveća za 0,4 do 0,8 odsto, a zaposlilo bi se 200.000 radnika u društvenom i privatnom sektoru.

(Sekretar naučne sekcije Saveza ekonomista Jugoslavije prof. dr Davor Savin Tanjugu)

STATUS KVO

Imamo statični politički sistem, koji umjesto da bude okrenut ka neophodnim promjenama, podržava „status kvo“. Došlo je do funkcionalnih neusklađenosti u strukturi Federacije. Federacija se pretvara u konfederaciju, a konferencija je oblik koji je u cijelom savremenom svijetu već prevaziđen. Iako imamo tri vrste državnosti, mi po strukturi državnosti imamo jednu slabu državu.

(dr Jovan Đorđević)

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.
Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Klsjan, (banjalučka hronika) Emir Krkić, (popodnevni desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Sitka (tehnička redakcija), Sabira Plirgk (desk), Nada Pivačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Iva Andrić, Nusreta Berić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Redolka Kazmanović, Predrag Lazarević, Oto Merušić, Islam Mehdić, Branko Pivačević, Nebojša Radmanović, Gvozda Regodić, Nedžad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zrcicama. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

POSLOVANJE SKENDERVAKUFSKE PRIVREDE U PRVIH DEVET MJESECI OVE GODINE

„VITI“ NAJTEŽE

SKENDER—VAKUF - 19. novembra - Teškoće koje su pratile skendervakufsku privredu u prvom polugodištu ove godine prisutne su i dalje. One se najviše ogledaju kroz nedostatak sirovina i repromaterijala, visoke kamatne stope, ubrzan rast inflacije, sve slabiju likvidnost i gubitke.

Prema podacima SDK skendervakufska privreda je za prvih 9 mjeseci ostvarila ukupan prihod od 3,12 milijardi dinara i on je za 97 odsto veći nego u istom periodu prošle godine. Ostvareni dohodak od 80,43 milijardi dinara, što je za 92 odsto više nego lani.

Najbolje poslovne rezultate u ovom periodu zabilježila je DI „Progres“. Za devet mjeseci ove godine u ovom kolektivu je os-

● **Gubitak ovog perspektivnog kolektiva, čiji dohodak opterećuju kamate, iznosi 69,85 miliona dinara**

● **Najbolje rezultate ostvarilo „Progres“, nosilac razvoja ove komune**

tvaren ostatak čistog dohotka od 82,5 miliona dinara. Ovogodišnji uspjesi DI „Progres“, a riječ je o nosiocu razvoja ove komune, koji uzgred rečeno, ove godine obilježava 25 godina postojanja, daju nade da će do kraja ove godine skendervakufska privreda, ipak, ostvariti zadovoljavajuće rezultate.

Gubitke za prvih devet mjeseci ove godine zabilježili su Tvornica zobenih pahuljica, „Vita“ i OOK „Brdanka“. Dok je gubitak OOK

Brdanka“ od 5,334 miliona dinara donekle i podnošljiv, dotle je stanje u „Viti“ daleko složenije i teže. Gubitak od 69,85 miliona dinara najmanje je rezultat slabog rada radnika ovog kolektiva. Da se ovdje nije loše radilo, svjedoči podatak da je za 9 mjeseci ove godine povećan fizički obim proizvodnje za 63,2 odsto u odnosu na isti period prošle godine. Čini se da su gubici „Vite“ prije svega rezultat niza protivvrčnosti u našem privrednom sistemu. Visoke kamatne stope toliko su opteretile rad ove, po svim stručnim analizama, perspektivne fabrike, pa se s pravom postavlja pitanje kako dalje raditi i da li u uslovima ovolikih kamata za ovaj kolektiv postoji izlaz. Samo za kamate u ovih 9 mjeseci „Vita“ je dala 85 miliona dinara. Ovdje u Skender-Vakufu otvoreno se zamjera i stručnim službama AIPK „Bosanska krajina“ zbog nedovoljno obrađenog tržišta za plasman „Vitinih“ proizvoda.

Z. KOPANJA

SAOBRAČAJ U PREKIDU

Sa prvim snijegom došle su i nevolje žitelja skendervakufske komune. Zbog sniježnih nanosa i slabe prohodnosti potpuno je prekinut saobraćaj na relaciji Skender-Vakuf-Travnik. Prekid na ovoj liniji je gotovo potpuno onemogućio kontakte sa područjem Dobriča i Pougarka, gdje živi oko 6 hiljada ljudi. Autobusi više ne saobraćaju ni na lokalnim putevima prema Šimićima i Živinicama.

Sasvim je izvjesno da će prekid na ovim linijama osjetiti i skendervakufski udruženi rad, jer veliki broj radnika živi upravo u tim selima. Regionalni put Skender-Vakuf-Banja Luka za sada je prohodan, jer ga ekipe „Kozaraputeva“ na vrijeme i dobro održavaju.

U SUSRET XII KONGRESU SSOJ

Tek polovična rasprava

● **Krupan nedostatak kongresne platforme predstavlja to što se u njoj ne pominje ime i djelo druga Tita**

BANJALUKA, 19. novembra - Radni dogovor predsjednika opštinskih konferencija SSO banjalučkog međuopštinskog područja o nacrtu Platforme za XII kongres SSOJ pokazao je da je u ovom dokumentu provedena tek polovična rasprava. Dobar dio predsjedništva OK SSO, kako se ispostavilo, Platformu nije stavljao na dnevni red, ili nije dobio odgovarajući materijal.

U Platformi se ne pominje ime i djelo druga Tita, što predstavlja krupan propust. Malo pažnje je posvećeno interesnom organizovanju mladih, koje bi trebalo da predstavlja temeljac masovnosti i organizovanja omladinske organizacije. Prije rasprave u bazi, ovaj dokument morao bi zato da se

prečisti i liši nekih kontradikcija u tekstu, kažu oni koji su kongresnu platformu imali u rukama.

Predstavnik Čelincina podsjetio je da ni zaključci prethodnog omladinskog kongresa do kraja nisu realizovani, posebno oni koji se odnose na zapošljavanje, slobodno vrijeme i društvene organizacije koje okupljaju mlade. Prema mišljenju predstavnika Prijedora dokument ne posvećuje dovoljno pažnje Savezu pionira koji je dosta zastavljen. Omladinsko rukovodstvo Šipova skreće pažnju na organizaciju dobrovoljnog omladinskog rada, formiranje radnih brigada, a Banjalučani na potrebu zaokreta i prelaska sa perifernih na suštinske probleme i dileme mlade generacije.

Z.L.

KOTOR—VAROŠ

Elektrifikacija pri kraju

● **Na području kotorvaroške komune ostaje da struju dobije još 57 domaćinstava**

KOTOR—VAROŠ, 19. novembra - U opštini Kotor-Varoš ulazu se stalni napori na realizaciji programa elektrifikacije naselja. Sredstva se obezbjeđuju samodoprinosom, vlastitim učešćem građana i organizovanjem radnih akcija. U ovoj godini struju su dobili stanovnici u planinskom naselju Stelačka u Mjesnoj zajednici Šiprage, a u toku je aktivnost na pripremama za elektrifikaciju zaseoka Srednje Brdo. Do sada je elektrificirano više od 99 odsto domaćinstava. Preostaje još da se osvijetli 57 domaćinstava u 14 zaseoka,

uglavnom u brdsko-planinskom području komune.

Za završetak elektrifikacije potrebno je prema orijentacionom predračunu oko 45 miliona dinara. U planu je da se izgradi pet trafostanica i 18 kilometara dalekovodne i niskonaponske mreže. Imajući u vidu da se radi o završetku elektrifikacije udaljenih zaselaka i siromašnih domaćinstava biće teško obezbijediti znatna sredstva. Zbog toga je ovim naseljima neophodno pružiti pomoć, kako bi u što skorije vrijeme zamijenili petrolejke sijalice.

D.K.

VELIKA KLADUŠA

Novi izgled opštine

VELIKA KLADUŠA - Na području opštine Velika Kladuša u toku je rasprava o drugoj fazi prostornog plana komune. Ove aktivnosti već su okončane u mjesnim zajednicama. Očekuje se da će aktivnosti za nekoliko dana budu privedene i u drugim sredinama.

Za drugu polovinu ovog mjeseca zakazana je završna rasprava o kompletnom prostornom planu. Tada će biti sumirane i predočene primjedbe, sugestije i prijedlozi.

M.P.

ZAVRŠENA AKCIJA „KAKAV TURIZAM ŽELIMO“

Sanjanima najviša ocjena

● **Na osnovu rezultata nedavno završene akcije „Kakav turizam želimo“ postignuto samo djelimično zadovoljavanje**

● **Pred subjekte, koji svojom aktivnošću posredno, ili neposredno mogu uticati na razvoj turizma, postavljaju se u predstojećem periodu brojni zadaci**

Upravo je završena akcija „Kakav turizam želimo“ koju je povodom obilježavanja stogodišnjice utemeljenja hotela „Bosne“ u Banjaluci, čijom izgradnjom je počelo pružanje hotelskih usluga u Bosanskoj krajini i razvoj turizma na našem području, pokrenuo SOUR „Krajinaturist“.

Cilj ove akcije, čiji je nosilac Osnovna privredna komora Banjaluka, je da se utiče na radne organizacije i građane u pravcu razvijanja društvene svijesti o značaju turizma. Pored toga, na osnovu uvida u stvarno stanje nastojeće se unapređivati mjere od kojih zavisi brži razvoj turizma. Naime, kroz akciju se nastojalo obezbijediti bolje uređenje gradova i naselja, održavanje kulturno-istorijskih spomenika, čistoća objekata, bogatiji asortiman jela i pića, uspješnije usluživanje, veća snabdjevenost trgovine, kvalitetniji rad uslužnih tergovina, bolji rezultati u saobraćaju kao i na sektoru samostalnog ugostiteljstva.

Konačni rezultati akcije, prema ocjeni žirija, govore da je naše tu-

rističke objekte za devet mjeseci posjetilo više od 230 hiljada gostiju od čega su 24 odsto stranci, te da s obzirom na iskorištenost kapaciteta na nivou SOUR-a, „Krajinaturist“, od 50 odsto, ono što je ostvareno tek djelimično zadovoljava.

Najvišu ocjenu dobio je Sanski Most. Slijede Mrkonjić-Grad i Banjaluka. Konstatovano je da su zato što se ne ostvaruju još bolji rezultati odgovorni turistički radnici.

Činjenica je da Bosanska krajina ima realne šanse za uspješniji razvoj turizma i u tom pravcu se pred komune, OOUR-e u oblasti turizma i ugostiteljstva, trgovine, saobraćaja, komunalne radne organizacije, malu privredu, opšta udruženja za zanatsku i ugostiteljsku djelatnost, mjesne zajednice, turistička društva i saveze, SIZ-ove iz određenih oblasti, postavljaju zadaci koji se odnose na kompletiranje i unapređenje turističke ponude. Krajnji je cilj što bolje ugostiti domaćeg i inostranog gosta i učiniti prijatnijim boravak na području naše regije.

L. MARTINOVIĆ

OPŠTINSKA ORGANIZACIJA SK BOSANSKA GRADIŠKA

Kasni predizborna aktivnost

BOSANSKA GRADIŠKA - 19. novembra - Predizborna aktivnost u osnovnim organizacijama, aktivima i akcionim konferencijama SK na području bosanskogradiške opštine se odvija usporeno i sa zakašnjenjem. Prvi predizborni sastanci su održani u tek 88 od ukupno 192 partijske organizacije, iako je rok bio 10. novembar.

Obzirom na to da do kraja ovog mjeseca, prema utvrđenom programu aktivnosti, treba održati i drugi predizborni sastanak, već sada se može konstatovati da je dinamika u provođenju te značajne aktivnosti dosta poremećena. Prema onome kako povratne informacije u vidu zapisa sa prvih predizbornih sas-

● **Prvi predizborni sastanci održani tek u 88 od 192 partijske organizacije**

tanaka stižu u OK SK, može se nazrijeti potpuna neodgovornost, u prvom redu velikog broja sekretara partijskih organizacija i političkih aktivista, zaduženih da prate i iniciraju tu aktivnost u određenim sredinama.

Krajnji rok za konačan završetak izborne aktivnosti u SK je kraj sljedećeg mjeseca, i u koliko se dogovoreni rokovi ne budu poštovali, moraće se zaoštriti odgovornost. Dosadašnja iskustva govore da je sve manje onih koji sve obaveze ispunjavaju

uredno i navrijeme, a to potvrđuje i podatak da o zaključcima 16. sjednice CK SKJ nije raspravljano u čak 115 partijskih organizacija. Samo ovi pokazatelji još jednom upozoravaju da se sa temeljnom i konkretnom diferencijacijom u Savezu komunista više ne smije i ne može čekati, iako je o tome dosta rečeno još prije godinu dana dok je vodena opštepartijska rasprava o Prijedlogu zaključaka 13. sjednice CK SKJ.

V.S.

NA GRADSKOJ TRŽNICI U PRNJAVORU

Nakupci diktiraju cijene

PRNJAVOR - 19. novembra - Svojevremeno gradska tržnica u Prnjavoru bila je na dobrom glasu po izuzetno povoljnim cijenama, koje je nametala izuzetno velika ponuda raznih poljoprivrednih proizvoda. Dolazili su ovdje i iz susjednih, krajiških komuna, da bi se snabdijeli. Međutim, u posljednje vrijeme cijene su na nivou onih u drugim mjestima, jer je ponuda znatno manja. Ono što najviše zabrinjava je stalno prisustvo nakupaca i švercera. Tako su inspektori zaplijenili velike količine proizvoda za koje je dokazano da ih ne nude stvarni proizvođači, već oni koji na nezakonit način žele da dodu do lake zarade. Odjeljenje za inspekcijske poslove nije u tolikoj mjeri kadrovski popunjeno da bise efikasnije stalo nakraj pojavi preprodaje, a sve to odgovarano nakupcima, koji svojim „diktiranjem“ cijena još više opterećuju budžete potrošača.

B.R.

SAOBRAČAJ U BOSANSKOJ GRADIŠKI

Nedostaje zajednička briga

● **Auto-moto društvo „Kozara“ životari zahvaljujući prikupljenoj članarini**

BOSANSKA GRADIŠKA - 19. novembra - Brojnim aktuelnim pitanjima u oblasti saobraćaja u bosanskogradiškoj opštini se ne posvećuje dovoljna pažnja. Prije svega izostaje zajednička briga o nagomilanim problemima u Opštinskom savezu vozača i auto-mehaničara, auto-školi, Auto-moto društvu „Kozara“, OOUR-u „Prigradski saobraćaj“ i uopšte na planu saobraćajne bezbjednosti. To je ocjena Komisije Opštinske konferencije SSRN za saobraćaj koja je razmatrala program tradicionalne akcije „Poštujemo saobraćajne propise“. U tu akciju, pored navedenih organizacija i kolektiva, zajedno za Opštinskim sekretarijatom unutrašnjih poslova, uključuje se Filijala Zajednice osiguranja imovine i lica, Medicinski centar, Opštinska konferencija Crvenog krsta i vaspino-obrazovne ustanove.

Međutim, opširnija rasprava se vodila u pravcu sagledavanja mogućnosti oživljavanja rada Auto-moto društva „Kozara“, koje je u protekle četiri godine, od osniva-

nja, djelovala zahvaljujući samo pomoći Opštinskog saveza vozača i auto-mehaničara. Ovo društvo nema više nikakvih materijalnih sredstava i ne može egzistirati isključivo od članarina, pa njegovu stagniranost ukazuje na skorajnji prekid djelovanja.

Rasprava na današnjoj sjednici u OK SSRN ukazuje da ima mnogo razloga da se brže rješavaju pitanja u oblasti saobraćaja. Tome treba da doprinese i društveni savjet za saobraćaj, koji će se ovdje formirati do kraja godine.

V.S.

BANJALUKA: ZAVOD ZA IZGRADNJU PRED TRANSFORMACIJOM

Kvalitet kao obaveza

BANJALUKA, 19. novembra - Pojava drugih investitorskih grupa u gradu, svaštarenje u radu i ozbiljni prigovori koji se u posljednje vrijeme čuju, nametnuli su potrebu što hitnije reorganizacije Zavoda za izgradnju koji obavlja stručne i poslove inženjeringa za potrebe SIZ-a stanovanja i SIZ-a za komunalne djelatnosti i prostorno uređenje u Banjaluci.

Ova problematika razmatrana je juče na zajedničkoj sjednici izvršnih odbora oba SIZ-a, koji su svojim sugestijama pokušali da doprinesu konačnom prijedlogu transformacije Zavoda. Cilj reorganizacije je da se kroz sažimanje postojećih stručnih službi i smanjenja broja zaposlenih racionalizuje organizacija posla i poveća kvalitet i obim usluga u ovoj kući.

Z.L.

OPŠTINSKI KOMITET SK BANJALUKA
DEVETOMJESEČNOM POSLOVANJU PRIVREDE

Postići moguće

● **Privredni rezultati ispod realnih mogućnosti i svih planova** ● **Zastoj idejno-političke aktivnosti u julu, avgustu i septembru direktno se odrazio na sveukupne bilanse** ● **Formirano 15 radnih grupa Opštinskog komiteta SK koje do kraja godine imaju zadatak da pruže pomoć svim kolektivima čiji rezultati nisu zadovoljavajući**

Devetomjesečno poslovanje banjalučke privrede iznenadilo je čak i - pesimiste. Proizvodnja je samo 0,7 odsto veća od lanjske u isto vrijeme. Čak 28 industrijskih kolektiva ima manju proizvodnju od prošlogodišnje, a 31 privredna organizacija je zabilježila negativan poslovni saldo u ukupnom iznosu dvije milijarde 836 miliona dinara. Uvoz je u ovom vremenu povećan za 28,5 odsto, a izvoz samo 3,8 odsto.

Ovi rezultati su znatno ispod realnih mogućnosti i svih planova banjalučke privrede, a uz to i mnogo lošiji od svih zabilježenih u posljednjih nekoliko godina. To je i bio razlog za vanrednu raspravu sjednici OK SK Banjaluka, održanoj u ponedjeljak.

Još na početku, uvodničar Ivana Vujić, predsjednik OK SK, predložila je da se obavi kritička rasprava u kojoj će se prvenstveno sagledati idejno-politički aspekti lošeg poslovanja.

Ako se zna da je ova ista privreda u gotovo istim uslovima privredivanja samo tri mjeseca ranije (nakon šestomjesečnog obračuna) zabilježila rezultate koji su bili iznad rezolucijskih očekivanja, ali i prosječnih u republici i zemlji, onda je teško utvrditi prave uzroke koji su doveli do nezadovoljavajućih poslovnih bilansa.

U ocjenama uzroka neizvršenja proizvodnih planova moramo polaziti i od činjenice da je najveći broj organizacija udruženograda u oblasti privrede u daleko povoljnijem položaju u pogledu snabdijevanja sirovinama i repromaterijalima nego što je to bilo u ranijem periodu, pa se na ovom problemu doista više ne mogu tražiti osnovni razlozi i pravdanja za neispunjenje plana - istakla je Ivana Vujić u uvodnom izlaganju.

O uslovima privredivanja koji su teži nego prošle godine i u kojima jedan broj kolektiva vidi opravdanje za loše poslovanje Ivana Vujić je rekla da su oni samo realnost i da se na takve uslove privredivanja mora računati i ubuduće. Zbog toga se i založila da uzroke prije svega treba tražiti u radu poslovnih, samoupravnih i političkih struktura.

I svi ostali učesnici u raspravi su se složili da uzroke treba tražiti u svakom kolektivu ponaosob, ali je i stalno provejavala ocjena da su juli, avgust i septembar bili mjeseci kada je idejno-politička aktivnost, komunista prije svih, bila u zastoji.

Sabahudin Osmančević se zalagao za stručnije i suptilnije analize poslovanja u kojima bi nauka imala zadatak da utvrdi pravu dijagnozu, pa prema tome i terapiju. Anto Mačinković je kazao da ovakvi rezultati zabrinjavaju zbog toga što dolaze na kraju jednog i početku drugog srednjoročja, pa je zato i neophodniji naučni prilaz svim rezultatima. Živko Kukić je vrlo ilustrativno govorio o lošim rezultatima „Glasove“ štamparije koji su posljedica nedovoljnog korištenja proizvodnih mašina, ali i neriješene samoupravne organizovanosti radne organizacije. Sead Maglajić je istakao da dio gubitaka INCEL-a i to veći nastao zbog nepovoljne godine za ovu industriju u čitavom svijetu.

Ante Marić je informisao članove Komiteta da su privredna kretanja ipak nešto povoljnija u oktobru i novembru, ali i istakao da je neophodna osmišljenija i veća idejno-politička aktivnost u mobilisanju svih radnih ljudi. Drago Branković se založio da se uzroci lošeg poslovanja u većem broju kolektiva više ne zamagljuje i objektiviziraju i predložio da komunisti budu ti koji će u svojim sredinama to i utvrditi.

I ostali učesnici sjednice bili su jasni u zahtjevima da se vrijeme do kraja godine iskoristi za pojačanu idejno-političku aktivnost čija bi se uspjehnost mjerila nakon iskazivanja završnih računa.

Zbog toga je sinoć i formirano petnaest radnih grupa čiji je zadatak da pruže pomoć onim radnim kolektivima koji su iskazali najnepovoljnije rezultate. Predsjedništvo OK SK će do kraja godine svake sedmice imati na dnevnom redu privredna kretanja, a za partijske organizacije i sve komuniste ostaje obaveza da proizvodnju i ukupno poslovanje uvrste u prioriteta - dežurna pitanja svih radnih skupova i dogovora.

B. BOŽIĆ

BOLOVANJA

U korist vlastite štete?!

U devet ovogodišnjih mjeseci bolovao je manji broj ljudi nego u istom vremenu lani. Stopa bolovanja čak je manja i u odnosu na planska očekivanja: umjesto da bude 2,38 kako je predviđeno na osnovu prošlogodišnjih kretanja, za devet mjeseci ove godine stopa je bila nešto ispod dva procenta.

Autori informacije o kretanju bolovanja na području Samoupravne interesne zajednice zdravstva u Banjaluci smatraju da su dva značajna razloga uticala na njihovo smanjivanje: pad životnog standarda i niske nadoknade ličnog dohotka, i još uvijek nepotpuni podaci kojima su raspolagali. Prema prvom razlogu može se zaključiti da se ne isplati biti na bolovanju, no ne vidi se - jer nijedna analiza nije imala takvu ambiciju - koliko ima slučajeva da i bolesni dolaze na posao. Tvori informacije više pažnje poklanjaju nepotpunim podacima, pa su skloni zaključku da je ova manjkavost više uticala na smanjivanje stopa.

Kada su bolovanja u pitanju obično se posmatraju samo sa ekonomske strane. Zdravstvene organizacije i zdravstveno osiguranje priklješteni stalnim novčanim teškoćama misle samo na to kako bi se odsustva zbog bolesti smanjila, jer bi se tako namaknuo dragocjeni dinar u zdravstvene kase. Nema, međutim, objektivnih kriterija za analizu, prema kojima bi se koliko toliko pouzdano procijenjivalo šta su to umjerena i normalna odsustva zbog bolesti, a šta je zloupotreba

● **Za društvo nije dobro kada mu zdravi „boluju“, ali isto tako ne valja kada bolesni dolaze na posao da bi zaštitili životni standard**

bolovanja da se izbjegne posao. Pod stalnom je sumnjom autonomija ljekara koji odlučuju o bolovanjima.

Na području SIZ-a zdravstva u Banjaluci zaposleno je nešto više od 190 hiljada radnika, od toga je 67 hiljada žena. Posebnu pažnju privlači starosna struktura stanovništva. Ona se unazad dvadesetak godina na ovom području drastično izmijenila. Dok je populacija 1961. godine bila mlada, 1971. je došla u kategoriju zrele, a već deset godina kasnije označava sestarem. U opštinama Titov Drvar, Bosansko Grahovo i Glamoč stanovništvo je u kategoriji vrlo starog, a jedino banjalučka i čelinačka, jajačka iskender-vakuvška komuna imaju zrelo stanovništvo sa stanovništa njegove reproduktivne sposobnosti. Ako se tome doda i struktura zaposlenih, u kojoj većinu čine industrijski radnici na teškim poslovima, na kojima su učestalija oboljenja i povrede, onda bi to morao biti još jedan korektivni faktor u procjeni da li su stope bolovanja visoke ili niske. Naime, za društvo nije dobro kada mu zdravi „boluju“ ali isto tako ne valja ni kada bolesni dolaze na posao da bi zaštitili svoj životni standard. Na žalost, analize bolovanja ne uključuju i ovakve procjene, pošto se jedino vodi računa koliko se za bolovanja isplaćuje novca.

Za devet mjeseci u 1985. godini zbog bolovanja je izgubljeno

2.376.000 dana. U tome iznosu bolovanja preko trideset dana, dakle ona koja padaju na teret zdravstvenog osiguranja, čine 926.000 dana; bolovanja do 30 dana uzela su 810 hiljada radnih dana, a 640 hiljada otpada na trudnička bolovanja.

Bolest i povrede na radu najčešći su uzrok bolovanjima, i zbog toga s posla češće odsustvuju muškarci nego žene. Češća su bolovanja u opštinama starije dobne strukture stanovništva.

U ovom posmatranom periodu za bolovanja do 30 dana radne organizacije su isplatile 602 miliona dinara, a za bolovanja duža od mjesec dana i za trudnička odsustva s posla na teret SIZ-a isplaćeno je milijardu i 140 miliona dinara. Lako je sračunati da bi se smanjivanjem za samo 10 odsto u broju bolovanja zdravstvo za druge namjene namakla velika sredstva, ali je pravo pitanje kako to učiniti, a da se to ne odrazi loše na zdravlje stanovništva. Najlošije bi bilo kada bi se ljekari odlučili da na posao šalju i bolesne ljude. Dosta se, međutim, može učiniti boljom organizacijom zdravstvene službe. Mnogo je praznih hodova u čekanju na zakazane specijalističke preglede, prijem u bolnicu, izlazak pred invalidsku komisiju i sve bi se to moglo izbjeći boljom organizacijom rada.

Z. JURIĆ

„SANA“ NA KRAJU DEVET MJESECI Tekstilci s ostatkom dohotka

Radnici OOUR-a Konfekcija „Sana“ i treće tromjesečje ove godine završili su uspješno. Podaci iz redovnog periodičnog obračuna govore da je ova osnovna organizacija devet mjeseci ove godine završila sa ostatkom dohotka od pet miliona dinara. Fizički obim proizvodnje nije realizovan u polaniranom obimu i manje je za dva odsto od plana, a glavni razlog podbačaja u proizvodnji je širok asortiman proizvoda i neiskustvo novoprilimljenih radnika.

U kolektivu je ove godine zaposlenje našlo oko 100 radnika, a njihovo puno radno zalaganje očekuje se u narednom periodu nakon sticanja određenog iskustva. Inače, više od 80 odsto svojih proizvoda konfeksionari „Sane“ izvoze nainostrano tržište i za sada nemaju reklamaciju na njihov kvalitet.

V. H.

RJEŠAVANJE STAMBENIH NEVOLJA BORACA U SRBAČKOJ OPŠTINI

Kreditom do stanova

● **Do kraja naredne godine SIZ stanovanja u Srpcu treba da iskoristi kredit od 17,2 miliona dinara i uz vlastita ulaganja 8,5 miliona dinara, da riješi stambene probleme za sedam učesnika narodnooslobodilačkog rata**

Na području opštine Srbac danas živi oko 630 učesnika narodnooslobodilačkog rata, od kojih je 590 već riješilo svoja osnovna egzistencijalna pitanja kao što su to, na primjer, stan, penzija itd. Ostaje da se obezbijede stanovi za još 41 ratnika, pa je sasvim razumljivo što se preduzimaju - kako od strane Saveza boraca tako i nadležnih organa SIZ-a stanovanja - konkretne mjere naiznalaženju uslova za obezbjeđenje sredstava za kupovinu stanova. Ovdje je planirano da se, u okviru srednjoročnog plana, riješe i ti problemi putem kredita za individualnu stambenu izgradnju, dodjelu stanova u društvenoj svojini. Računa se da bi u prvu kategoriju trebalo da uđe 15 učesnika rata, da po drugom osnovu stan dobije 7 ratnika, dok će se ostalima (njih 19) stambeno pitanje riješiti u narednom periodu.

Neki zahtvi, na tom planu, preduzeti su tokom ove jeseni od strane Samoupravne interesne zajednice stanovanja i komunalnih djelatnosti iz Srpa, koja je podnijela zahtjev Osnovnoj banci „Banjaluka“ za kredit u iznosu od 17,2 miliona dinara, iz koga bi se finansirale kupovine stanova za učesnike narodno-oslobodilačkog rata. Riječ je, naime, o kupovini 5 dvosobnih i 2 jednosobna stana, za što treba osigurati sredstva u iznosu od 25,7 miliona dinara. Zajednica stanovanja već raspolaze sa 6,3 miliona dinara iz sredstava solidarnosti iz ranijih godina, zatim, računa s prilivom od oko 2,6 miliona dinara iz istog fonda u toku ove godine, pa je nedostajuća sredstava od 17,2 miliona dinara morala da obezbijedi putem kredita.

Korisnicima se obezbjeđuju dvosobni stanovi od 60 kvadratnih metara i jednosobni stanovi od 42 metra korisne površine čiji jedan kvadrat - po sadašnjoj cijeni - staje 67.000 dinara.

D. M.

KAKO SE U OOUR-u BELFAN BANJALUČKOG INCELA ODUPIRU TEŠKOĆAMA

Moramo da zbijemo redove

Obustava rada u Belfanu (u ubliku u kojem se ta incidenta situacija javlja) u natoč pričama koje su se pronijele ostalim INCEL-ovim pogonima pa i gradom kada je stigao fabrički autobus u centar - nije bilo. Ruku na srce, jeste 15. novembra, u petak, nakon pauze tražen i održan Zbor radnih ljudi. Pedesetak ljudi, od 344 zaposlena, nisaradili oko dva sata. Senzacija se, istini za volju, može „uloviti“ - ako je u našoj svakodnevnici obustava rada - senzacija.

Pronio se ovim INCEL-ovim OOUR-om glas da poslovni gubitak od 138 miliona dinara kreše zarade. A koga su, kao što reče Zvonko Duvnjak predsjednik Zbora radnika, zmije ujedale i guštera se boji. Ovdje su posljedice ograničenih isplata osjetili i nakon 1983. koja je okončana s gubitkom.

PROČITALI U NOVINAMA

Ljudi su u petak tražili zbor i objašnjenje. Čuli smo na radiju i pročitali u našem fabričkom listu da smo zabilježili gubitke. Ljudi su tražili da se objasni kako smo i zbog čega poslovali i šta će biti sa ličnim dohocima. Tako je nakon dvočasovne pauze i održan Zbor. Sastala se i partijska organizacija, Komitet za ONO i DSZ. Jednom riječju, djelovali smo efikasno. Ljudi su se, kada su čuli pojedinosti, ponovo vratili poslu. Radila je druga i treća smjena. Radilo se u subotu i nedjelju. Aktivnosti i dalje traju. Obratili smo se i Izvršnom vijeću SR BiH. Čekamo... kaže sekretar OO SK Rajko Vukojević.

Belfan je, krenimo redom, polugodište završilo sa ostatkom dohotka. Istina skromnim, od 3,2 miliona, ali ovdje s razlogom podvlače: nije bilo gubitka. U naredna tri mjeseca pritislo ih je breme od 138 miliona dinara gubitaka. Objasnjavaju:

● **U smislu naslova o budućim zadacima OOUR-a Belfan, koji je zabilježio gubitak od 138 miliona dinara, govori sekretar OO SK Rajko Vukojević** ● **Kada su čuli da su poslovali sa gubitkom i da dolaze na udar zakona o umanje-nim ličnim dohocima radnici su zahtijevali zbor i - potpunije informacije**

— Kamate „pojedoše“ najkrupniji zalogaj onog što se zaradi. To se zaista ne može izdržati - kaže Drago Brkić, predsjednik Radničkog savjeta.

— Uobičajeno je, drugačije to i ne može ići, da se periodični obračun na samoupravnim organima - razmatra u drugoj polovini novembra. Suština je u nečem drugom. Mi, jednostavno nismo imali dovoljno posla. Planirano je, primjera radi da se 300 tona celofana izveze. Ali, kvalitet koji mi dostižemo nije dovoljan. Razlog za to je, opet, što ne uspijevamo dobiti odgovarajući kvalitet od OOUR-a u sastavu naše radne organizacije, od Viskoze. Nema odgovarajuće dugovlaknaste četinarske celuloze. Zbog toga ne uspijevamo pokriti uvoz izvozom i tu se teškoće umnožavaju. Istovremeno, miradimo za poznatog kupca, kandidorsku industriju, koja sada nema, zbog okrnjene potrošnje ovih proizvoda potrebe ni približno ravne ranijim - kaže Faruk Nurkić, direktor OOUR-a.

ŠTA REĆI LJUDIMA

— Radnik je kriv ako je posao obezbijeden, a on ne radi ili radi kako ne valja. Pravi škart. Kod nas to nije slučaj. Kad ima

posla, mi prebacujemo i 100 odsto. Ali šta reći ljudima koji su 10 odsto prebacili planiranu proizvodnju a treba da im se umanje lični dohoci. Kako njih motivisati - pita se Zvonko Duvnjak.

Kapaciteti se ovdje koriste sa 84,3 odsto. Stepem korištenja radnog vremena popravlja prosjek radne organizacije plan fizičkog obima je ispunjen sa oko 90 odsto. Inflacija, kako ovdje slikovito rekod, maršira. Kamate su već za 4,5 odsto nadmašile sumu koja im je namijenjena za cijelu godinu.

— A da li je to obustava kad dođu radnici a nemaju šta da rade. I ko je za to kriv. Mi smo tražili od pojedinih rukovodilaca u našem OOUR-u da rade i poslove za koje oni nisu odgovorni jer neke službe u radnoj organizaciji ne funkcionišu. A za sve to neko prima lični dohodak - smatra Brkić.

Šta i kako dalje, pitanje je kojim se bave poslovodne i samoupravne strukture u Belfanu. Traži se odgovor. Utvrđivanje odgovornosti. Svakako. Ovdje kažu da i ranije nisu zatvarali oči pred problemima. Nisu ustuknuli ni kada je trebalo izricati idejno-političke mjere.

Proizvodnja već korača sigurnije. Kao što to u našim prilikama obično biva, kad dođe vanredna situacija, odgonetne se, preko noći, ono što je mjesecima, ako ne i godinama, odgađano. Rješenje, zbijajući riječi u zaključak, najbolje je formulisao partijski sekretar u Belfanu Rajko Vukojević:

— Naše je da zbijamo redove i radimo još bolje. Ali, i da u brk kažemo onima koji ne rade.

A. KASIPOVIĆ

ODBOR SKUPŠTINE
SFRJ ZA BUDŽET
FEDERACIJE

Ne stvarati iluzije

Prva rasprava o Nacrtu ekonomske rezolucije nije prošla bez mnogobrojnih primjedbi na opredjeljenja iz ovog dokumenta

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) — Nemasmisla unositi u javnost nerealni optimizam kada su u pitanju neka predviđanja o ekonomskoj politici u 1986. godini. Na primjer, da će inflacija iznositi oko 30 odsto. Toliko se samo prenosi iz 1985. godine u narednu, pa je iluzorno očekivati da će se na tci cifri i zadržati — rečeno je danas na sjednici Odbora Saveznog vijeća Skupštine Jugoslavije za budžet Federacije prilikom rasprave o Nacrtu ekonomske rezolucije za 1986. godinu.

Kao što se moglo i predvidjeti, prva rasprava o Nacrtu rezolucije nije prošla bez mnogobrojnih primjedbi na opredjeljenja iz ovog dokumenta. Stoga je Odbor u zaključku upozorio na neusklađenost teksta Nacrta rezolucije sa nekim osnovnim, opredjeljenjima kao što su rast budžeta Federacije, rasterećenje privrede, rast produktivnosti ili zapošljavanje.

Delegati su posebnu pažnju poklonili mogućnostima za novo zapošljavanje. Rezolucija će biti donijeta, ali će sama sebe demantovati u nekim opredjeljenjima. Ne postoje, na primjer, uslovi da se realizuje rast zaposlenosti od 2 odsto kao što je zapisano u Nacrtu rezolucije. Ne bi trebalo davati iluzije mladim, nezaposlenim ljudima oko mogućnosti zapošljavanja. Primjer je penzionisanje i eventualni zajmovi za zapošljavanje. Pokazalo se da se time ne rješava pitanje nezaposlenosti. Problemi zapošljavanja, po mišljenju delegata, mogu se rješavati samo otvaranjem novih radnih mjesta a šanse su u 1986. neznatne.

INTERVJU DIREKTORA SAVEZNE UPRAVE CARINA ZVONKA POŠČIĆA TANJUGU

JEFTIN DINAR NE SMETA ŠOPINGU

Za devet mjeseci ove godine Jugoslavensku granicu prešlo 22 miliona i 734 hiljade Jugoslavena (53 odsto više) i 37 miliona 935 hiljada stranaca, ili 26 odsto više nego u istom lanjskom periodu

u, dograđuju, modernizuju, a grade se novi — ističe Pošćić.

Direktor Savezne uprave Carina stao se sa konstatacijom da u novije vrijeme opada broj otkrivenih carinskih i deviznih prekršaja, ali naglašava da raste vrijednost i količina zaplijenjene robe, kao i dinara i deviza, čije je nezakonito unošenje i iznošenje iz zemlje spriječeno. Ove godine za osam mjeseci, ta vrijednost je 50 procenata veća u odnosu na isto vrijeme lani. To ukazuje da su se carinski organi okrenuli otkrivanju, prije svega, krupnijih prekršaja.

Na spisku robe koja se najviše krijumčari, prvo mjesto zauzimaju stereo-uredaji, video-rekorderi, radio-kasetofoni, potom „vječni“ džins, kosna odjeća i kafa. Ima ilegalnog pokušaja unošenja propa-

gandnog materijala neprijateljske sadržine kao i oružja.

Radi uspješnijeg sprečavanja šverca, carinska služba će ubuduće još više koristiti najsavremenije metode i sredstva. Između ostalog, biće „zaposlen“ i veći broj pasa labradora koji nepogrešivo otkrivaju drogu, ali i druge predmete.

Privreda, kojoj je carina po svojoj osnovnoj funkciji prvenstveno okrenuta, uglavnom uredno plaća sve carinske obaveze — kaže Pošćić. U najvažnijim privrednim i saobraćajnim centrima nalaze se carinske službe koje su kadrovski, organizaciono i tehnički osposobljene da robu carine u svako doba, uključujući i nedjelje i državne praznike.

Pojednostavljen je i olakšan uvoz lijekova i izvoz uzoraka. Trenutno se preispituje broj i sadržaj obraza-

Zvonko Pošćić: Preko granice se najviše ide zbog kupovine

ca koji se koriste u carinskom postupku, a razmatra se i mogućnost da se uprosti carinsko-upravni postupak, uz veće korišćenje elektronske obrade podataka.

PROTOKOL O ROBJNOJ RAZMJENI IZMEĐU JUGOSLAVIJE I MAĐARSKE

Viši oblici saradnje

U idućoj godini, kako je predviđeno, razmjena proizvoda i usluga u oba pravca trebalo bi da dostigne vrijednost od 850 miliona dolara

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) — U Beogradu je potpisan protokol o razmjeni robe i usluga između Jugoslavije i Mađarske za 1986. godinu. Protokol su potpisali pomoćnik sveznog sekretara za spoljnu trgovinu Metodij Smilevski i zamjenik ministra spoljne trgovine Mađarske Imre Dunai.

Predviđena je razmjena proizvoda mašinog-

radnje, crne metalurgije, hemijske industrije, industrije prerade drveta, proizvoda industrije nemetala, poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, proizvoda široke potrošnje i usluga u vrijednosti od oko 850 miliona dolara u oba pravca.

Nastaviće se proširenje viših oblika saradnje, proizvodne kooperacije, dugoročnih aranžmana u oblasti vještačkih dubriva, celuloze, sredstava za zaštitu bilja. Učešće ovih oblika privredne saradnje čini više od 40 posto ukupne razmjene, robe između dvije zemlje. Predviđa se i znatno povećanje privredne saradnje u pograničnom području, čiji obim treba da dostigne oko 100 miliona dolara u oba pravca, što je oko 13 posto od ukupne razmjene predviđene za 1986. godinu.

DANAS POČINJE NAUČNI SKUP „TITO O JEDINSTVU U SKJ“

Stotinu učesnika

SARAJEVO, 19. novembra — Na Igmanu kod Sarajeva sutra počinje naučni skup „Tito o jedinstvu u SKJ“. Očekuje se učešće oko 100 naših istaknutih marksista koji će u toku tri dana šire raspravljati o ovoj i danas veoma aktuelnoj temi — izvještava Tanjug.

Najavljeno je da će ovaj naučni skup otvoriti predsjednik Savjeta Marksističkog studentskog centra Gradskog komiteta SK i predsjednik Gradskog komiteta Ivan Brigić, a uvodnu riječ imaće dr Stojan Tomić.

Organizatori ovog skupa su Institut za društvena istraživanja Fakulteta političkih nauka „Veljko Vlahović“, Marksistički studentski centar Gradskog komiteta „Duro Pucar Stari“ i Udruženje za političke nauke Bosne i Hercegovine.

KAKO SMANJITI LISTU NEZAPOSLENIH?

ZAPOŠLJAVANJE POD PRITISKOM

U prvom ovogodišnjem polugodištu stopa zapošljavanja porasla je za 2,8 odsto u odnosu na isti prošlogodišnji period, ali to nije doprinijelo smanjivanju, već su spiskovi nezaposlenih povećani za 8,3 procenta

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) — Zaposlenost bi u narednoj godini trebalo da raste brže nego što to omogućava povećanje društvenog proizvoda, upozorava profesor beogradskog Ekonomskog fakulteta dr Jurij Bajec, komentarišući Nacrt rezolucije o društveno-ekonomskom razvoju zemlje, u kojem se predviđa povećanje zaposlenosti od dva odsto. Isti cilj postavljen je i u nacrtu srednjoročnog društvenog plana Jugoslavije.

U ovoj godini šestomjesečni podaci pokazuju da je u društvenom sektoru dostignuta stopa zapošljavanja od 2,8 odsto u odnosu na isti period lani. Takav porast, ipak, nije bio praćen smanjivanjem spiskova nezaposlenih, koji su uvećani za 8,3 procenta. Statističari su izračunali da je ove godine, u prosjeku, radno mjesto svakog mjeseca tražilo 1.030.000 Jugoslavena.

Radi se, očigledno, o dubokim strukturnim poremećajima koji se ne mogu riješiti kratkoročnim, „vatrogasnim“ mjerama. Zato tom problemu treba prići prvenstveno sa ekonomsko razvojne, a ne sa socijalne strane, smatra Bajec.

To znači da u planovima zapošljavanja treba uzeti u obzir složene uslove u kojima će se odvijati društveno-ekonomski razvoj zemlje u narednim godinama. Nepoštovanje zakona ekonomije dovelo je do stagniranja privrede, uz stalno smanjivanje njene akumulativne sposobnosti, a to onemogućava dovoljno brzo i ekonomski racionalno zapošljavanje. S druge strane, pod pritiskom brojne armije nezaposlenih, društveni sektor mora da otvara neproduktivna radna mjesta, što privredu još više tjera u stagnaciju i ekstenzivno privredivanje. Zato će se zaposlenost i u narednom periodu povećavati na štetu porasta produktivnosti, kaže Bajec.

Otuda je jasno da oklijevanja sa privredno-sistemskim promjenama i promjenama u političkom sistemu direktno umanjuju šansu da se zaposlenost poveća. Stvaranje uslova da „proradi“ jedinstveno jugoslovensko tržište bilo bi od značaja, naročito zbog veće pokretljivosti radnika i društvenog kapitala. Bez jedinstvenog tržišta, kaže Bajec, ne može da se vodi ni jedinstvena, politika zapošljavanja. Dok god se to ne ostvari, problem će ostati i rješavati se u uskim regionalnim granicama.

U uslovima nedosljednog i sporog sprovođenja Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije, zapošljavanje će i u narednoj godini imati, pored ekonomske, i naglašenu socijalnu dimenziju. Raspoloživi „paket“ mjera, kao što su prekvalifikacija, rad u više smjena ili skraćivanje radnog staža, može samo djelimično da izmijeni tu osnovnu orijentaciju, zaključuje Bajec.

IZLOŽBA „DOPRINOS JUGOSLOVENSKIH ISELJENIKA NOB-u“

Cjelovit prikaz

SARAJEVO, 19. novembra — U hotelu „Holidaj“ u Sarajevu otvorena je izložba fotografija i dokumenata o doprinosu jugoslovenskih iseljenika našoj narodnoslobodilačkoj borbi — javlja Tanjug.

Ovu zanimljivu izložbu, koja daje cjelovit prikaz doprinosa naših iseljenika pobjedi NOB-a, priredili su Muzej revolucije iz Zagreba i Matica iseljenika Hrvatske, a na njenom otvaranju govorio je potpredsjednik Matice iseljenika BiH Mato Dronjić.

OPORTUNISTIČKO PONAŠANJE KOMUNISTA U OSJEČKOM PRAVOSUĐU

Podijeljeni djelioci pravde

Pošto članovi osnovnih organizacija SK u sudskim organizacijama nisu pokazali spremnost da sami srede prilike u svojoj sredini, formiraće se radna grupa koja će analizirati stanje i drugarska vijeća koja će utvrditi političku odgovornost pojedinaca

OSIJEK, 19. novembra (Tanjug) — Predsjedništvo Općinskog komiteta SK Osijek razmatralo je stanje u osječkom pravosuđu i zaključilo da osnovne organizacije SK u Okružnom i Općinskom sudu nisu za proteklih nekoliko mjeseci sprovele za ključne tog predsjedništva o utvrđivanju konkretne pojedinačne političke odgovornosti za evidentne propuste i nedostatke, koji se javljaju u radu tih sudova.

Te slabosti se ispoljavaju u narušenim međuljudskim odnosima, te pojavama grupišenja i podvajanja kadrova u tim važnim društvenim institucijama, što doprinosi i pojavama ozbiljnijih propusta u radu.

To se posebno ispoljilo u postupku privođenja na izdržavanje višemjesečne kazne zatvora osječkom advokatu Vladimira Šeksa, osuđenog zbog neprijateljske propagande. Čitav postupak od krivične prijave protiv advokata Šeksa, sredinom aprila 1981. do početka izdržavanja kazne, sredinom februara 1985. potrajao je čak tri go-

dine i 10 mjeseci, što je, kako je ocijenjeno u mjerodavnim organima društveno-političkih zajednica i društveno-političkih organizacija, nedopustivo dugo, iako se ta stvar razmatrala na raznim sudskim instancama, od općinskih do saveznih.

Torazvlačenje je omogućilo Šeksu da raznim pravnim smislicama postigne da se, umjesto da ide na izdržavanje kazne zatvora zbog neprijateljske propagande, pojavi na poznatom „sudenju šestorici u Beogradu“, kao jedan od branilaca prvooptuženih.

Umjesto da komunisti u osječkom sudstvu utvrde političku odgovornost pojedinaca za njihov i svoj dio odgovornosti u tom „slučaju“, kao i za druge nedostatke u radu i da porade na otklanjanju slabosti — na sastancima osnovnih organizacija SK došao je do punog izražaja oportunistički.

Pošto komunisti osnovnih organizacija SK u Okružnom i Općinskom sudu nisu pokazali spremnost da sami srede prilike u svojoj sredini Predsjedništvo OK SK je zaključilo da se formira radna grupa OK SK koja će s idejno-političkog stanovišta preispitati stanje osječkom pravosuđu, a za osnovne organizacije SK u Okružnom i Općinskom sudu, formiraće se u smislu statutarnih odredbi drugarska vijeća OK SK koja će utvrditi političku odgovornost pojedinaca za ispoljeni oportunistički i neefikasnost u radu komunističkih sudova.

U ŽENEVI
POČEO
SUSRET
REGAN
GORBAČOV

Dijalog nade

● **Za razliku od predašnjih, prema ocjeni posmatrača, ovaj susret na vrhu ne privodi kraju proces zaključivanja sporazuma o nekom kritičnom pitanju oko koga se konfrontiraju Moskva i Vašington, već mu je, izgleda, namijenjena uloga da otvori proces globalnog i trajnog dijaloga o svim gorućim pitanjima u međusobnim odnosima**

ŽENEVA, 19. novembra (Tanjug) - Prvim neformalnim susretom sovjetskog generalnog sekretara Mihajla Gorbačova i američkog predsjednika Ronalda Regana, danas prije podne u Ženevi, uoči otvaranja zvaničnih sovjetsko-američkih razgovora na vrhu, samitska drama - koja teško pritiska ovaj međunarodni grad i pored toga što to nije ni prvi ni posljednji događaj te vrste - nije dostigla kulminaciju. Njena tenzija i dalje raste. Veličina istorijskog trenutka ophrvata Ženevlijane, nekoliko hiljada pripadnika obezbijedenja, tri hiljade novinara i svakojake posmatrača - u očekivanju prvog signala postije prve sjednice Regan - Gorbačov u vili „Vodeni cvijet“ na obali Lemanskog jezera, u predgrađu Ženeve.

Američki domaćin dočekao je sovjetskog visokog gosta na ulazu u „Vodeni cvijet“ u atmosferi osmjeha - kako su očevici odmah posvjedočili preko švajcarske televizije, koja je neprekidno prisutna. Danas, tačno u 10 sati počeo je jedan od najdramatičnijih susreta „tet a tet“ u novijoj istoriji dviju veli-

DE KUELJAROVA PISMA

UJEDINJENE NACIJE, 19. novembra - Generalni sekretar Ujedinjenih nacija Peres de Kueljar uputio je pisma istovjetnog sadržaja Gorbačovu i Reganu u kojima im, u ime svjetske organizacije, želi uspješne i djelotvorne razgovore. „Razgovori koje ćete imati“ kaže se u pismu „mada prevashodno usredsređeni na bilateralne odnose, od interesa su i za sve druge. Sve nacije dijele uvjerenje da se u ovo teško vrijeme velike koristi mogu očekivati od stvarnog napretka u razoružanju i od razrješenja sukoba ma gdje se oni vodili. Ako zajedno možete izgraditi osnovu za veće povjerenje i saradnju među vašim zemljama, veći napredak se može očekivati u razrješenju drugih regionalnih i globalnih problema.“

kih država i njihovih lidera. Taj razgovor u četiri oka može kako se očekuje u glomaznoj posmatračkoj i novinarskoj koloniji - da označi „proboj kroz led“ američko-sovjetskih odnosa. U svakom slučaju taj prvi dijalog, u kom se stavljaju na sto glavne karte, prema opštem uvjerenju, pokazao da li je samit zrela prilika za takav „preokret“ ili će se na njega pričekati do novog susreta u nagoveštenom samitskom procesu“.

ra da je „susret licem u lice, samo u prisustvu prevodilaca, potrajao znatno duže nego što je bilo planirano“.

Glavni komentator švajcarske televizije je, međutim, primjetio da to „može biti i povoljan znak“, tj. da su Gorbačov i Regan očevito „odmah uplovili u globalan dijalog koji nećemo voditi“.

Ovdje preovlađuju komentari da je to dijalog ravnopravnih, jer su, tokom Reganovog predsjednikovanja „snage izbalansirane“. S druge strane niko ne osporava činjenicu da i druga strana ne nastupa sa inferiornih pozicija. U raznim varijantama, komentatori razvijaju osnovnu misao da je Sovjetski Savez pod vodstvom Mihajla Gorbačova krenuo novim putem razine ekonomske i tehnološke rekonstrukcije i njegova je bitna namjera da na ženevskom samitu utvrdi „na kakav obim strateških prijetnji ili dobre volje super partnera SSSR može da računa u dužem periodu, možda do kraja ovog vijeka“. Predsjednik Regan, takode, govori o pokušaju da se u Ženevi postave osnove za „dijalog mira“, koji će prevazići njegovo predsjednikovanje i preći u 21 vijek.

Većina posmatrača koji ne očekuju velike „konkretno rezultate“, od sovjetsko-američkog samita danas i sutra, takode, ne spada u nepopravljive pesimiste: Ti posmatrači obično kažu da se rezultati samita ovog puta moraju drukčije mjeriti. Za razliku od predašnjih, ovaj susret na vrhu ističu kompetentni komentatori - ne privodi kraju proces zaključivanja sporazuma o nekom kritičnom pitanju oko koga se konfrontiraju Moskva i Vašington, najčešće u sferi kontrole naoružanja, već mu je,

M. Gorbačov i R. Regan u Ženevi, pred početak dijaloga

izgleda, namijenjena uloga „da otvori proces“ globalnog i „trajnog dijaloga o svim gorućim pitanjima u njihovim odnosima“.

No, i pored toga, svi su svjesni da će istinski „rezultat“ i ovog susreta na vrhu biti prosuđivan na osnovu toga koliko Gorbačov i Regan budu uspjeli da neizbježnu žustru utakmicu dvije najmoćnije države svijeta i njihovih sistema održe na potrebnoj bezbjednoj udaljenosti od nuklearne katastrofe.

ŽENEVSKA ZRNCA

U ŠETNJI I VOŽNJI

- Generalni sekretar CK KPSS Mihail Gorbačov i predsjednik SAD Ronald Regan proveli su juče nezavisno jedan od drugog kraće vrijeme u razgledanju Ženeve, koja im pruža gostoprinstvo tokom njihovih pregovora strogo iza zatvorenih vrata.

Predsjednik Regan je bio u šetnji ženevskim ulicama, što je predstavljalo mali šok i za građane i za njegovo obezbijedenje. On je pješke stigao do obale jezera, dok su reporteri domaće televizije „bilježili“ reakcije prolaznika.

Šef sovjetske partije Gorbačov je razgledao Ženevu iz automobila, tokom polučasovne vožnje - počev od Palate nacija, evropskog sjedišta UN, a zatim kroz glavne avenije u pravcu rezidencije.

SNIJEG ZA DOBRODOŠLICU

Dvodnevni samit SSSR i SAD počeo je u znaku snijega i ledene izmaglice - bilježe reporteri u Ženevi, uz originalan zaključak da niska temperatura, valjda, neće rashladiti i raspoloženje Ronalda Regana i Mihajla Gorbačova.

Snijeg je počeo da pada tokom noći i do jutra je pokrio i Ženevu i njenu okolinu. U pola devet, dok su se vode SAD i SSSR spremale za prvi sastanak na vrhu, temperatura je pala na minus tri Celzijusa - prema zvaničnim termometrima meteorološke stanice na ženevskom aerodromu.

DELEGACIJE

Na sovjetsko-američkom sastanku na vrhu, vode dviju zemalja Mihaila Gorbačova i Ronalda Regana pratilce ukupno četrnaest visokih funkcionera - po sedam sa svake strane.

Pregovarački tim generalnog sekretara CK KPSS Mihajla Gorbačova sačinjavaju ministar spoljnih poslova i član Politburoa CK Eduard Ševardnadze, jedini u ekipi koji je razgovarao sa predsjednikom Reganom, šef sektora u Ministarstvu za odnose Istok-Zapad i „američka pitanja“, Georgij Kornijenko, nedavno unaprijeđen za prvog zamjenika šefa diplomatije, ambasador SSSR u Vašingtonu (od 1962), Anatolij Dobrinjin, šef odjeljenja CK KPSS za propagandu Boris Jakovljevič (koji je bio ambasador u Kanadi, 1983, kada je Gorbačov boravio u posjeti), savjetnik generalnog sekretara Andrej Aleksandrov i šef Odeljenja CK za spoljnopoličku propagandu Leonid Zamjatin.

Tim predsjednika SAD Ronalda Regana sačinjavaju njegovi saradnici približno istog ranga državni sekretar - ministar spoljnih poslova Džordž Šulc, koji se u nekoliko posljednjih godina sastao sa četvoricom posljednjih sovjetskih vođa - Brežnjevom, Andropovom, Černjenkom i samim Gorbačovom prije manje od mjesec dana, predsjednikov savjetnik za pitanja bezbjednosti Robert Mekfarlejn, šef štaba Bijele kuće Donald Rigen, koji je u prvom Reganovom mandatu bio ministar finansija, američki ambasador u SSSR Artur Hartman član Savjeta nacionalne bezbjednosti i eksperti za Sovjetski Savez Džek Matlok, predsjednikov specijalni savjetnik za kontrolu naoružanja Pol Niče i pomoćnik ministra spoljnih poslova za evropske poslove Rozana Ridžvej.

Oba prva tima imaju i „drugi krug“ eksperata i savjetnika, čiji broj dostiže stotinu na svakoj strani.

IZ INTERVJUA HU JAO-BANGA NIN-u

Jačanje prija-teljstva

PEKING, 19. novembra - Generalni sekretar CK KP Kine Hu Jao-bang primio je glavnog i odgovornog urednika NIN-a Mirka Đekića i urednika Stevana Nikšića i zadržao se s njima u dužem srdačnom razgovoru.

O tom susretu danas, uz dvije fotografije, piše nedjeljni politički časopis „Liaovang“ (Pogledi), koji uređuje agencija Hsinhua. Novinari NIN-a su gosti tog časopisa.

„Liaovang“ obavještava da je generalni sekretar CK KP Kine, odgovarajući na pitanja jugoslovenskih novinara rekao da su sve nacionalnosti u NR Kini ujedinjene u ostvarivanju velikog cilja socijalističke modernizacije, da će kineski narod, zajedno sa svim narodima svijeta, braniti mir i suprotstavljati se hegemoniji, i najzad, istakao je da će se odnositi KP Kine i SKJ, kao i odnosi između Kine i Jugoslavije i njihovih naroda neprestano dalje razvijati.

„ENERGOPROJEKT“ NA KIPRU

VRIJEDAN UGOVOR

Naša organizacija dobila posao u konkurenciji 14 poznatih svjetskih firmi

NIKOZIJA, 19. novembra (Tanjug) - Stručnjaci „Energoprojekta“ - izradiće glavni projekat, pružiti projektantske usluge i nadzirati izvođačke radove u ambicioznom poduhvatu „razvodnog vodosistema južni Kipar“.

Prema ugovoru koji su juče potpisali predstavnici „Energoprojekta“ i kiparskog Ministarstva poljoprivrede, jugoslovenski hidroiženjeri izradiće projekte za 15 kilometara dugačak tunel, za sistem razvođenja vode za navodnjavanje 4500 hektara obradivih površina i za objekte za snabdjevanje pitkom vodom Nikozije i Limasola.

Posao koji je „Energoprojekt“ dobio u konkurenciji sa 14 svjetskih poznatih firmi, predstavlja drugu fazu izgradnje „razvodnog vodosistema južni Kipar“. Cilj projekta, čiju izgradnju finansira Svjetska banka, jeste da se na Kipru, ostrvu na kome je svaka kap vode dragocjena, voda iz šest zimskih mjeseci sačuva za preostalih šest sušnih mjeseci.

Projekt druge faze tog sistema, za čiju će izradu „Energoprojekt“ dobiti milion i po dolara, biće izraden u toku narednih 15 mjeseci. Sama izgradnja tunela, sistema za distribuciju vode za navodnjavanje i vodosnabdjevanje biće završena do 1991. godine.

GANDI OTVORIO KONFERENCIJU NESVRSTANE OMLADINE

NJU DELHI, 19. novembra - Indija očekuje od mladih svijeta da podignu svoj glas za demokratiju, prava čovjeka i za trajni, opšti mir - rekao je danas indijski premijer Rađiv Gandhi otvarajući konferenciju nesvrstane omladine u Nju Delhiju informišu Tanjug.

Svečanom otvaranju konferencije prisustvovali su, kao počasni gosti, predsjednik Palestinske oslobodilačke organizacije (PLO) Jaser Arafat i kćerka crnog lidera

GLAS ZA MIR

Nelsona Mendele koji već dvije decenije leži u zatvorima Južne Afrike. Zenani Dlimini, Jugoslovensku omladinsku delegaciju predvodi predsjednica Predsjedništva Konferencije SSOJ Silvija Žugić-Rijavec.

Generalna skupština usvojila rezolucije o omladini

Više prava i posla

Ujedinjene nacije, 19. novembra - Generalna skupština usvojila je noćas tri rezolucije o omladini javlja Tanjug. U prvaj se traži da Generalna skupština, djelujući kao svjetska konferencija za međunarodnu omladinsku godinu, odobri smjernice za planiranje, aktivnosti na polju omladine i zatraži njihovu primjenu na nacionalnom i međunarodnom nivou.

U drugoj rezoluciji se pozivaju sve države da unaprijede korišćenje ljudskih prava od strane omladine i obezbijede pravo na školovanje i obuku radi rješavanja nezaposlenosti. U trećoj rezoluciji se od svih država traži da se većom odlučnošću bore protiv nepismenosti.

KORPORACIJA ZA INVESTICIJE U JUGOSLAVIJI Pozitivne ocjene

BEČ, 19. novembra - Na sjednici Upravnog odbora Međunarodne korporacije banaka za investicije u Jugoslaviji, čije je sjedište u Beču pozitivno su ocijenjene mogućnosti daljih ulaganja u jugoslovensku privredu. Prema izjavi novoizabranog izvršnog potpredsjednika, specijalnog savjetnika u Udruženju beogradske banke, dr Miodraga Čeperkovića, upravni odbor Korporacije je razmotrio godišnji bilans i plan za iduću godinu javlja Tanjug.

Otkada je osnovana, 1969. godine, ova korporacija je sudjelovala u finansiranju i realizaciji oko 220 raznih manjih i većih privrednih projekata u Jugoslaviji. Među značajnijim ovogodišnjim ulaganjima je finansiranje modernizacije proizvodnje motora u mariborskom „TAM-u“. Pored jugoslovenskih banaka u korporaciji su još 42-svjetske banke iz Zapadne Evrope, SAD i Japana, koje ostvaruju suradnju na poslovnoj osnovi.

POTRAGA ZA PREŽIVJELIMA U KOLUMBIJI

Posljednji naponi spasilaca

●Danas počinje zaprašivanje prostora na kome se nalazio gradić Armero, jer postoji opasnost izbijanja epidemija žute groznice, tifusa i malarije

BOGOTA, 19. novembra (Tanjug) — Spasilačke ekipe čine izuzetne napore da pronađu još nekog od preživjelih poslije više od sto časova od fatalne erupcije vulkana Nevado de Ruis u centralnom dijelu Kolumbije, u kojoj je nastradalo preko 22 hiljade lica. Radio-

blokiran u kamionu kojim je u noći, kada se dogodila erupcija vulkana prevezio pirinač iz Medeljina za Bogotu. Prema izvaji Forera reporteru Radio-Karakola, on je, čuvši eksploziju u krateru vulkana, zaustavio kamion, a potom zaspao, da bi u njemu ostao blokiran sve do juče po podne.

Akcija spasavanja produžena je, inače, za jedan dan i treba da se okonča danas, poslije dramatičnog apela rodbine i crkve, ali i na zahtjev samih spasilaca. Već sutra počće zaprašivanje prostora na kome se nekada nalazio gradić Armero, jer postoji ozbiljna opasnost od izbijanja epidemija žute groznice, tifusa i malarije. Ministar zdravlja Rafael de Subirija rekao je da iz Armera izbija neizdržljiv zadržavanje u stanju raspadanja.

U međuvremenu Radio-Karakol i prvi kanal kolumbijske televizije javljaju da je policija uhvatila nekoliko delikvenata koji su u ugroženoj zoni pljačkali ne samo preživjele već i leševe. Vojni policija i žandarmerija, koji kontrolišu tu teritoriju, dobili su narednje da pucaju u pljačkaše.

SOVJETSKA POMOĆ KOLUMBIJI

MOSKVA, 19. novembra (Tanjug) Sovjetski Savez danas šalje prve kontingente pomoći nastradaloj Kolumbiji. Avionima Aeroflota i stranih kompanija šalju se šatori, odjeća, prevozna sredstva, lijekovi i hirurški instrumenti.

—Karakol javlja da su juče prije podne pronađene u životu još dvije žrtve katastrofe. U očajničkom naporu da pronađu još nekog od preživjelih, vlada je naredila da se osluškuju eventualni pozivi za pomoć. Upravo to je spasilo Klaudiva Forera koji je proveo 110 časova

IZ OPŠTINSKOG SUDA U BANJALUCI

Ubio komšije iz nehata

●Skriven u „čeki“ u lovu na divlje svinje Drago Valentić (28) ubio Milu i Dragu Ilovaču

BANJALUKA, 19. novembra — Pred Vijećem trijuge Opštinskog suda u Banjaluci, kojem predsjedava sudija Đorđe Stojaković, danas je počelo suđenje Dragi Valentiću (28) iz Mišinog Hana, radniku „Ješingradove“ Livnice optuženom za dvostruko ubistvo iz nehata.

Prema optužnici do ubistva Mile Ilovače (55) učitelja OŠ „Ivica Mažar“ iz Mišinog Hana i njegovog sina Drage (20), studenta prve godine Pravnog fakulteta u Banjaluci, došlo je 17. jula ove godine oko 22.30 sati, u zaseoku Zabari kod Banjaluke, na putu koji vodi kroz posjed Ante Jakovljevića.

Drago Valentić je tadabio sakriven (u „čeki“) u lovu na divlje svinje. Kako se kaže u optužnici, u jednom trenutku je čuo šumove, zviznuo je dva puta, viknuo „hop, hop“, pa kako se niko na te zvuke nije javljao, pomisli da to nailaze divlje svinje, on je iz lovačke puške „hamerles“ — kalibra 12 mm ispalio dvahica sa udaljenosti od 15 do 20 metara u pravcu odakle je čuo šumove.

Jednim hicem usmrtio je Milu Ilovaču, kojeg je sačma pogodila u vrat i glavu, a drugim njegovog sina Dragu, koji je sačmom pogoden u stomak i grudni koš.

Optuženi Drago Valentić, koji je ranije posjedovao dozvolu za lov, ali mu je puška oduzeta, izjavio je da je te noći sa svojim rođacima Zoranom i Željkom Josipovićem oko 20.30 sati pošao u lov na divlje svinje. Samo je Željko ponio pušku. Inače noć je bila mračna, vidljivost oko četiri do pet metara.

— Kako sam sebio poželio lova, uzeo sam pušku od Željka, udaljio se od njih na tridesetak metara i pritažio na jednoj pogodnoj „čeki“, nedaleko od puta kojim obično prolaze divlje svinje — kaže Drago Valentić. — Kad sam čuo šumove, prije nego što sam pucao, zviznuo sam dva puta i povikao „hop, hop“. Od toga obično životinje bježe. Nije bilo bježanja pa sam pomislio da bi to morao biti čovjek, ali kako niko nije odgovarao na zvizduke i uzvike, bio sam uvjeren da su divlje svinje. Otišao sam do rođaka i rekao im da sam ubio divlju svinju. Kad smo zajedno došli na lice mjesta, vidio sam šta sam učinio. Inače, sa Milom i njegovim sinom sam bio u dobrim odnosima. Izjave i Željka i Zorana Josipovića potvrdile su riječi optuženog.

Zbog toga što danas nije mogla da dođe supruga ubijenog Mile Ilovače, a Dragina majka, pretres je prekinut i nastaviće se 5. decembra.

M. DIZDAR

Uragan „Kejt“ pogodio Kubu

„HAVANA, 19. novembra (Tanjug) — Uragan „Kejt“, čiji se vjetrovi kreću brzinom od 190 kilometara na sat, pogodio je jutros pred zoru sjeverne obale centralnog dijela Kube.

U pogodnim provincijama je još sinoć uvedeno vanredno stanje, a iz najugroženijih područja evakuisano je stanovništvo.

Stanje uzbune proglašeno je i u glavnom gradu Mavani, gdje će uragan, prema najavama meteorologa da stigne u prvim prepodnevima salima po lokalnom vremenu.

„Kejt“ se smatra jednim od najjačih uragana koji su u ovom vijeku harali po Kubi.

KINA

Smrtna presuda za krađu

PEKING, 19. novembra (Tanjug) — Sud u gradu Hengšuju, u provinciji Hebei koja okružuje Peking, izrekao je dvije smrtno kazne zbog krađe električne žice. Smrtna presuda nad prvooptuženim je odmah i izvršena, a nad njegovim saučesnikom odgođena za dvije godine. Treći saučesnik u krađi je osuđen na 12 godina zatvora.

Optužnica je njih trojicu teretila da su u dvije protekle godine u selima te provincije isjekli i ukradli radi prodaje oko 4 km električnog voda, uglavnom za niskovoltaznu struju. U obrazloženju presude stoji da su zbog toga bili usporeni radovi na navodnjavanju i nanesena šteta stanovnicima.

VELIKA ŠTETA U VALJAONICI BAKRA IZ SEVOJNA

Poginuo radnik livnice

●Život izgubio Milorad Petrović (46), dok su još trojica radnika teže povrijeđena

TITOVO UŽICE, 19. novembra (Tanjug) — Valjaonica bakra i aluminijuma „Slobodan Penzić Krcun“ u Sevojnu pretrpjela je noćas najveću štetu otkako postoji. Oko 1 sat i 30 minuta u Osnovnoj organizaciji udruženog rada „Livnica“ i u jednom djelu pogona tople valjaonice pod teretom snijega, srušio se krov. Tom prilikom život je izgubio Milorad Petrović, rođen 1939. godine u selu Potočanje kod Sevojna, a teže su povrijeđeni radnici Ilija Krimović, Vladimir Zarić i Duško Bukvić. Zahvaljujući intervenciji ekipe za spasavanje, koja je brzo intervenisala, i izvukla ih iz ruševina i pružila im pomoć, njihovi životi su van opasnosti.

Danas je u Osnovnoj organizaciji udruženog rada „Livnica“

obustavljen rad. Radnici rade na raščišćavanju pogona i procjeni oštećenja. Šteta nastala ovom havarijom je ogromna, a tačna cifra znaće se tek onda kada se raščiste ruševine i vidi u kakvom stanju su mašine. U ovoj nesreći bilo je i sreće. U vrijeme kad se krovna konstrukcija srušila pod teretom snijega, oko 70 radnika treće smjene u „Livnici“ nalazilo se na večeri, a treća smjena u pogonu tople valjaonice nije ni radila.

U saopštenju koje je izdala Valjaonica bakra i aluminijuma u Sevojnu kaže se da je formirana stručna komisija za utvrđivanje uzroka havarije i iznalaženje mogućnosti za najbržu sanaciju i nastavak redovne proizvodnje.

NEVRIJEME I SAOBRAČAJ

Zima tek dolazi

Zimska oprema obavezna na svim putevima u Bosni i Hercegovini, Makedoniji, mnogima u Srbiji, na svima u Lici i Gorskom kotaru i na većini graničnih prelaza

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) — Većina magistralnih i regionalnih puteva je prohodna, ali snijeg, susnježica i ledena kiša, koji još padaju u pojedinim krajevima na nekoliko prometnijih puteva, mahom u Lici, Gorskom kotaru, Timočkoj krajini i nekim krajevima Crne Gore. Zimske ekipe ubrzano čiste drumove, tako da je ponovo uspostavljen saobraćaj na dionici Jadranske magistrale od Senja do Karlobaga i na Titovom mostu za Krk. Pojedini vozovi nešto više kasne, a saobraćaj je bio u prekidu samo na Barskoj pruzi na Zlatiboru i kod Kolašina gdje se odronio kamen. Riječni brodovi imaju velikih nevolja na ulazu u Đerdap, gdje jaka košava stvara velike talase. Tegljačima i kamionima prikoli-

cama kretanje je zabranjeno na svim putevima u Lici i Gorskom kotaru. Prijepolje — Pljevlja, Titovo Užice — Bistrica preko Zlatibora, Novi Sad — Iriški Venac — Ruma, i još nekim koji vijugaju preko planinskih prevoja.

Zimska oprema obavezna je na svim putevima u Bosni i Hercegovini, Makedoniji, mnogima u Srbiji, na svim u Lici i Gorskom kotaru i na većini graničnih prelaza.

Na nezavejanim putevima autobuski saobraćaj se obavlja uz veća zakašnjenja.

Meteorolozi za narednih, nekoliko dana najavljuju izvjesno poboljšanje vremena u većini krajeva, što ne znači da zimske službe treba da budu manje oprezne. Jer, prava zima tek dolazi.

POLJSKA: OSLOBODENJE POLITIČKIH ZATVORENIKA

Pojedinačna amnestija

VARŠAVA, 19. novembra (Tanjug) — Poljske vlasti pustile su sa izdržavanja kazne, ili iz istražnih zatvora 75 političkih zatvorenika među kojima je devet žena. Odluke o puštanju iz zatvora donose tužioc poslije političkog stava da stabilizacija situacije u zemlji omogućava oslobodjenje dijela od ukupno 368 političkih zatvorenika.

Razmatranje pojedinačnih slučajeva počelo je prije desetak dana, poslije apela Zemaljskog vijeća PRON-a (Patriotski pokret nacio-

●Sa izdržavanja kazne, ili iz istražnih zatvora pušteno 75 političkih zatvorenika, među kojima je devet žena

nalnog preporoda) — u kome je navedeno da iz humanitarnih razloga iz zatvora treba pustiti lica koja su, prije svega, prvi put osuđena. Ta pojedinačna amnestija, po svojoj prirodi, neće obuhvatiti političke zatvorenike koji su pušteni iz zatvora za vrijeme amnestija 1983 i 1984. godine, a onda ponovo prekršili zakon. To se odnosi na neke istaknute vođe bivše „Solidarnosti“.

Prema informaciji PAP-a, tužilaštva nastavljaju razmatranje težine počinjenih političkih prekršaja. Očekuje se da će se povećati broj puštenih iz zatvora.

Istovremeno sa ovom akcijom, po Poljskoj i u inostranstvu i dalje kruži „apel 77 intelektualaca“, u kome se navodi da se u zatvorima nalaze ljudi koji su „po najdubljem uvjerenju branili prava čovjeka i građanina garantovana međunarodnim konvencijama“. Među potpisnicima tog dokumenta, u kome se zahtijeva puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika, nalaze se filmski režiser Andžej Vajda, književnik Tadeuš Konvicki, glumica Maja Komorowska profesor Jan Juzef Lipski i Leh Valensa.

Apel poznatih intelektualaca zvanično je ocijenjen kao „politički naivan i nemoralan“, zbog toga što su neki njegovi potpisnici „moralni i politički inspiratori za djela zbog kojih se ljudi nalaze u zatvoru“.

U PRIJAKOVCI

Sudar kamiona i „fiće“

BANJALUKA, 19. novembra — U sudaru teretnog vozila „TAM“ (DO 125—083) i „zastave 750“ (ZG 463—686) teško je povrijeđen Mirsad Bajramović (37) iz Prijedora, koji je upravljao „zastavom 750“. Za volanom teretnog vozila bio je Suljo Čamdžić (31) iz Gračanice. Do nesreće je došlo u selu Prijakovci, na putu Banjaluka—Prijedor. Vozač „zastave 750“ je najvjerovatnije zbog klizavog kolovoza izgubio kontrolu nad volanom (kretao se iz pravca Prijedora) i udario u kamion koji je išao iz suprotnog smjera.

Istraga o uzrocima ove nesreće je u toku.

M.D.

Jak vjeter i ledena kiša prouzrokovali su veliku štetu i nevolje na putevima i željezničkim prugama koje vode prema Beogradu. Mnogi građani Beograda i okoline juče ujutro nisu uspjeli da stignu na vrijeme na posao. Dežurni dispečer sa željezničke stanice „Dunav“ javlja da vozovi u ovu beogradsku, vrlo frekventnu, stanicu stižu sa velikim zakašnjenjima, dok neki uopšte ne saobraćaju. Voz na pruzi Beograd — Vršac ne saobraća uopšte, jer sustubovi i bandere od dalekovoda i TT—vodovoda popadali su pruzi. Na pruzi Beograd — Kikinda — Zrenjanin vozovi idu sa zakašnjenjima i prekidima. I na ovoj pruzi su popadali električni stubovi, ali ih uporni putnici na nekim mjestima podižu i sklanjaju sa pruge da bi voz mogao da prođe do odredišta.

Na slici: Putnici sklanjaju banderu sa pruge kod Kovačice da bi voz mogao da nastavi prema Beogradu

Snimio: M. ČIROVSKI

Šesta smotra amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva

Šarolikost, ali i kvalitet

● **Šarolikost u repertoarskom i izvodačkom predstavljanju banjalučkoj publici potvrđuje i veće narodne muzike, ukazujući na neujednačeni kvalitet, ali i nedostatak stručnog rada sa mladima**

BANJALUKA, 19. novembra - Predstavom „Jazvac pred sudom“, u izvođenju Radničkog pozorišta KUD-a „Karlo Rojc“ iz Banjaluke, koja će biti odigrana danas u 12 sati na Pedagoškoj akademiji, nastavlja se program ovogodišnje, Šeste smotre amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva u Banjaluci. Festival banjalučkih amatera održava se ove godine povodom novembarskih praznika, 40. godina slobode, Evropske godine muzike i međunarodne godine omladine. U srijedu, 28. novembra u Narodnoj univerzitetskoj biblioteci Teatar poezije CKUD-a mladih „Veselin Masleša“ odigrat će predstavu „Plava zvezda na šesnaesti rođendan“, sa kojom je ovaj ansambl učestvovao na nedavno održanom Četvrtom festivalu dječijeg dramskog stvaralaštva SR BiH u Gračanici.

U Domu JNA sinoć je održano veće narodne muzike, a učestvovali su solisti i orkestri kulturno-umjetničkih društava dokazujući šarolikost u repertoarskom i izvodačkom predstavljanju banjalučkoj publici. Iako najavljeni, u programu nisu nastupili KUD „Sloga“ i KUD „Jelšingrad“. Ostali programi ansambala i orkestara govore o neujednačenim kriterijima u njegovanju izvorne i narodne pjesme, dok se ostali zadovoljavaju novokomponovanim muzikom, pa čak teže i neukusu, što nema mnogo dodirnih tačaka sa amaterskim radom. Kako ističu organizatori, orijentacija i želja je da se na smotri predstave ona djela koja imaju određen kvalitet što se ne bi moglo reći za sve šarolike, i često nekvalitetne nastupe banjalučkih orkestara i solista, među kojima najčešće i nema mnogo novih ostvarenja. Iako amaterizam znači i međusobnu solidarnost i pomaganje u ostvarivanju svih zajedničkih ciljeva, predstavljanje solista ili ansambala iz jednog društva, zajedno sa članovima iz drugog ansambala, podsjeća na estradu i nije blisko ni po čemu međusobnom takmičenju što moti više društva da se predstave najboljim programskim ostvarenjem. Među najboljima su bili članovi KUD-a „Taras Ševčenko“, zatim orkestar mladih iz CKUD-a mladih „Veselin Masleša“, te ženski duet KUD-a „Danko Mitrov“, Interpretacija orkestra RKUD-a „Pelagije“ bila je vrlo uspješna, dok je od dva najavljena recitatora nastupila samo Senada Osmanović iz KUD-a „Veseli brijeg“ dobivši zasluženi aplauz. Solisti iz KUD-a „Budućnost“ i „Danko Mitrov“ zaslužuju pohvalu u izboru repertoara, koji bi svakako trebalo dograđivati. Nedostatak stručnih rukovodilaca i mladih snaga koji će se predstavljati novim ostvarenjima je očigledan.

J. PRNJA

SJEDNICA POKRAJINSKOG KOMITETA ZA OBRAZOVANJE I KULTURU VOJVODINE

Šta poslije kraha „Neoplante“?

● **Budućnost filmske proizvodnje u Vojvodini u rukama je nove radne organizacije, koja će živjeti na jačim samoupravnim osnovama, u rukama mlade kvalifikovane generacije filmskih radnika i zajedničkom dogovoru da se film oslobodi bremena poreza i administriranja koje bitno utiče na efekte filmske umjetnosti**

NOVI SAD, 19. novembra (Tanjug) - U trenutku prepunom gozine i pesimizma zbog neslavne havarije novosadske filmske kuće „Neoplanta“ potrebno je donijeti odluku o budućnosti filmske proizvodnje u Vojvodini. Izlaz iz krize se mora utvrditi što prije, ali i što preciznije.

S tim mišljenjem u materijalu „filmska proizvodnja u Vojvodini - kako dalje?“ izašla je radna grupa na današnju sjednicu Pokrajinskog komiteta za obrazovanje i kulturu. Predložena su dva moguća puta: privremeno ili duže odustajanje od filmske proizvodnje ili nastaviti rad na filmu uz osnivanje nove radne organizacije, samoupravno zasnovane. Jednolično je opredjeljenje za ovo drugo rješenje, jer, kako je predloženo, teško je zamisliti da bi ta dimenzija kulturnog razvoja u Vojvodini mogla biti jednostavno zanemarena. Smatra se da Vojvodina jugoslovenskom filmu može da pruži mnogo više nego do sada, ali uz postojanje jake i sposobne filmske kuće kojoj bi se, morala posvetiti najveća pažnja. Članovi radne grupe skreću pažnju da veoma opominje nesamoupravno ponašanje u „Neoplanti“, nedostatak spremnosti i sposobnosti da se filmska proizvodnja poveže s udruženim radom očigledno je bilo traženije rješenje izvan samoupravnog i delegatskog sistema jer se drukčije ne može objasniti podatak da je samo 2,7 odsto cjelokupnog novca SIZ-a kulture Vojvodine ulagano u film. Tehnomenadžerstvo je dovelo do grupnog, sektorskog zatvaranja prema dijelu kreativnih snaga u Vojvodini i šire. To je dovelo do brojnih krupnih nesuglasica i

ekscesa među filmskim radnicima čije udruženje je godinama bilo onemogućeno u radu.

Radna grupa takođe navodi da su „Neoplanti“ dugo tolerisani kadrovski problemi, proistekli iz neshvatanja nedjeljivosti stručnih, radnih i moralno-političkih svojstava ljudi kojima je povjereno bilo vođenje ovih poslova. U narednoj etapi organizacije i razvoja proizvodne kinematografije morali bismo energično raskrstiti s takvim i sličnim slabostima i nedostacima.

Polazeći od predloga privremenog organa „Neoplante“ u Novom Sadu o pokretanju slečajnog postupka u njoj i potrebi da se proizvodnja filmova u Vojvodini ne prekidat, radna grupa je došla do zaključka da je potrebno osnovati novu radnu organizaciju za proizvodnju filmova, postavljenu na čvrstim samoupravnim osnovama, tehnički i kadrovski dobro osposobljenu sa sigurnim izvorima finansiranja, koja bi bila otvorena za sve stvaraoce, naročito mlade kvalifikovane ljude. Potrebno je odmah pokrenuti postupak za zaključivanje društvenog dogovora o unapređivanju kinematografije, kojim bi se uredili svi bitni odnosi u njoj na području SAPV SIZ za kulturu Vojvodine trebalo bi da organizuje jedinicu za kinematografiju i da istovremeno vodi računa o obrazovanju nove radne organizacije za proizvodnju filmova Pokrajinski komitet za obrazovanje i kulturu i komiteti za finansije i zakonodavstvo razmotrili bi mogućnost da se film oslobodi poreza i doprimosa i preispitali bi sadašnje zakonske propise koji se odnose na proizvodnju filma i položaj samostalnih filmskih radnika.

SUSRETI: VUK KRNJEVIĆ, PJESNIK I KRITIČAR

Ustuk od zle krvi

● **Poezija ne samo da pobjeđuje kritiku nego je čini zastarjelom. I, kao takvu, i izlišnom - rekao je u razgovoru Vuk Krnjević.**

Vuk Krnjević, pjesnik i kritičar iz Beograda, rođen je 1935. godine u Sarajevu. Objavio je nekoliko knjiga poezije i esejistike od kojih su najznačajnije „Priviđanje gospođina Proteja“, „Berlinske balade“, „Živa rana“, „Pristupi“... Razgovaramo povodom posljednje njegove knjige „Ustuk“ nedavno objavljene u beogradskom „Nolitu“.

- Ustuk (uzmak) - od čega? Da li od „udobnog pepela“ ili od nečega mnogo strašnijeg i gorega?

- Ustuk od zle krvi, koji u našoj narodnoj tradiciji ima svoje ime koje sam ja upotrijebio i zove se umir krvi. U tom smislu u mojoj knjizi nema mržnje. Ima pokušaja da se moja iskustvena i bolna sjećanja prevedu u jezik neprebola to jest jednog tragičnog osjećanja tragične ljudske sudbine. Zato sam i tražio u arhetipskim situacijama koje su smještene u mitovima, a mitsko je sadržano u svim vremenima pa i u našem.

- Postoje različita tumačenja i promišljanja vaše knjige: od čisto političkih, preko jednostranih (površnih) od onih koji knjigu vrednuju uobičajeno, držeći se estetskih i književnih normi i obrazaca. Šta mislite o ovima prvim?

- U mojoj knjizi javlja se jedno pagansko osjećanje života i zato su mogući i prisutni i polemički tonovi sa religijskim mišljenjem i osj-

ecanjem koje je uništavalo pagansko osjećanje života, pretvarajući ga u religiozne dogme. Trudio sam se da upravo to limitirano mišljenje prevazidem, vraćajući se izvornim emocijama, a sa druge strane, kao ljubitelj i poštovalac poezije, pokušao sam da govorim jednim modernim, to znači visokostilizovanim pjesničkim jezikom.

Inače, moja knjiga je isprovocirana mojim djetinjstvom i slikama koje sam ja godinama potiskivao. To su slike užasnih genocidnih radnji i ja sam ih se morao osloboditi, pretvorivši ih u realne jezičke slike. U tom smislu ovo je porodična knjiga za koju su kritičari rekli da ima i šire značenje.

- Ispisivali, uslovno, kako vi kažete, porodičnu knjigu, neminovno vodi pisca u patetiku, a nerijetko i u melodramu. Kako ste to izbjegli?

- Spasavao sam se od patetike ironijskim odnosom prema svemu a i prema samom sebi. Ako sam u tome uspio, onda se i može govoriti o modernom pjesništvu a ono je za mene spoj pjevanja i mišljenja.

- Spomenuli ste pjesnički jezik. Šta je on za vas?

- To je iznad svega poštovanje, i to krajnje, onoga što su pjesnici od Homera do danas uradili na tako sjajan način, da im se vraćam bez predrasuda koje je o njima napravila književna kritika i nauka o

Vuk Krnjević: Umir krvi

književnosti. U tom smislu poezija ne samo da pobjeđuje kritiku nego je čini zastarjelom. I kao takvu i izlišnom.

- Na književnoj večeri, organizovanoj povodom vaše knjige ovdje, u Banjaluci posjetioci su, pokazali da postoji interesovanje za modernu poeziju.

- Mogu samo kazati da sam bio presrečan jer je na toj večeri cijela sala sa pažnjom, i strpljenjem komunicirala sa tim što sam čitao i govorio, što i svjedoči o tome da moderno pjesništvo ima svoje pouzdane čitaoce i da feljtonistički duh (nasrtljivi duh dnevnog) nije i ne može potisnuti duhovne napore. N. G.

SVIJET KNJIGE

Naša poezija na hindu jeziku

NJU DELHI, 19. novembra (Tanjug) - Indijski časopis „Skajalark“ koji objavljuje savremenu poeziju pisaca iz cijelog svijeta, publikovao je zbirku poezije sarajevske pjesnikinje Aješe Zahirović, na hindu jeziku. Zbirka nosi naslov „Podsjenkama snova“ a pjesme je preveo profesor dr SS Džain.

Isti časopis je nedavno posvetio svoje specijalno izdanje na engleskom jeziku poezije pjesnikinja Jugoslavije.

NOVE KNJIGE BANJALUČKIH PISACA

Sedam naslova

BANJALUKA, 19. novembra - Iz štampe je kod pet izdavača izašlo sedam novih knjiga pisaca iz Banjaluke. Tako su književniku Ranku Pavloviću izašle čak tri knjige. Od togasa dvije za djecu „Jarac u pozorištu“ (Kratke priče), „Svjetlost“, Sarajevo i „Čistač obuće“ pripovijetke, „Mladost“, Za-

greb, kao i druga knjiga za odrasle „Bljesak u košmaru“, „Univerzal“, Tuzla)

Stevka Kozić-Preradović poslije tri knjige poezije, objavila je i knjigu pripovijetki „Pad Napoleona“ (Univerzal“, Tuzla Irfan Horozović je objavio dramu „Šeremet“ (Zajednica profesionalnih pozorišta BiH), koja je premijerno izvedena na banjalučkoj pozorišnoj sceni. U Crnoj Gori, „Odzivi“ iz Bijelog Polja su objavili sedmu knjigu Dragana Studena „Krv i vino“. Knjigu pjesama za djecu Ismeta Bekrića „Hrabrazraka“ objavio je „Univerzal“ Tuzla. N. G.

U PRIŠTINI

Umro kompozitor Mark Kačinari

PRIŠTINA, 19. novembra (Tanjug) - U Prištini je danas, u 50 godini, umro Mark Kačinari, dekan Akademije umjetnosti u Prištini poznati kosovski kompozitor, dirigent i muzički pedagog Mark Kačinari je bio osnivač i dugogodi-

šnji dirigent afirmisanog prištinskog hora „Kolegijum kantorum“. Za svoj muzičko-pedagoški rad odlikovan je Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Dobitnik je najvišeg priznanja Pokrajine - Decembarske nagrade Kosova, kao i nagrade „Vuk Karadžić“. Sahrana preminulog obavice se sutra u rodnom Prizrenu.

U BIHAĆU

Kolektivna izložba

BIHAĆ, 19. novembra - U foajeu Doma JNA otvorena je izložba slika, grafika, skulptura i radova članova kluba likovnih radnika Bihać. Postavljena je povodom novembarskih praznika. Među tridesetak izlagača tu su i vrijedni radovi Dževada Hoze, Kresimira Izakovića, Ahmeta Hošića i Muhameda Delića. Izložba je otvorena do kraja mjeseca.

Zajednička monografija

- U izdanju Književnog kluba „Ivan Goran Kovačić“ i SIZ-a kulture Bihać ovih dana iz štampe izlazi zajednička monografija prijateljskih gradova Bihaća i talijanskog grada Bondena, koja već dugo saraduju. Monografija je štampana na srpskohrvatskom i italijanskom jeziku.

F. P.

DESET GODINA OD OSNIVANJA UNIVERZITETA „DURO PUCAR STARI“ U BANJALUCI (10)

Univerzitet danas - za sutra

● **Sa današnjih šest fakulteta, tri više škole i deset naučnoistraživačkih instituta i centara, više od deset hiljada studenata, krajiški univerzitet je dobar temelj za još brži i uspješniji razvoj visokog obrazovanja**

univerzitetska biblioteka „Petar Kočić“ u Banjaluci. I po sastavu članica Univerziteta vidni su ostvareni rezultati, jer prije dvadesetak godina banjaluka je imala svega dvije više škole i jedan fakultet, a od naučnoistraživačkih organizacija i instituta nije bilo ni pomena.

Konstituisanjem Univerziteta i decenijom njegovog rada Banjaluka je vidno prerastala i ostvarivala suštinu univerzitetskog centra, što se napose osjećalo ostvarivanjem nekih zajedničkih funkcija univerziteta. Ovdje, prije svega, u smislu naučno-nastavnog i naučnoistraživačkog rada koji je bogatiji za posljednjih pet-šest godina nego li za sve prethodno poslijeratno vrijeme. Tu, naravno, valja istaknuti i društvene (napose kulturno-umjetničke i sportske) aktivnosti studenata koje se prožimaju radom CEDUBAL-a, UKIID „Ivica Mažar“, Studentskog pozorišta,

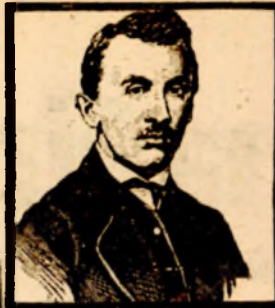
Studentskog radio-kluba i Studentskog sportskog društva „Rade Ličina“.

Uz zajedničke funkcije Univerziteta posljednjih godina zapazena su ostvarenja univerzitetske tribine i odnedavno univerzitetskog Marksističkog centra. Narodne i univerzitetske biblioteke „Petar Kočić“ u Banjaluci, kao i računarskog centra, što ne samo da stvaraju zajedničku univerzitetsku ulogu, nego i daleko šire djeluju, u Banjaluci i Bosanskoj krajini.

Ostvaruje se i međuuniverzitetska saradnja, a sam Univerzitet ili neke njegove članice imaju saradnju i sa sličnim institucijama i organizacijama u inostranstvu. Sve to govori da Univerzitet nije samo banjalučki, bosanskokrajiški, nego da je prije svega afirmisan u okvirima SR BiH i Jugoslavije.

(Kraj)
R. PRERADOVIĆ

Povodom
110-godišnjice
smrti
Svetozara Markovića
(1846-1875)

LUČONOŠA
SOCIJALIZMA
NA BALKANU

7

Piše: Adam
NINKOVIĆ

Pored uticaja Čerņišeuskog, Marksa, Buhunjina i srodnih mislilaca, za Markovićevo duhovno razvoje bio je značajan i uticaj prirodno-naučnog materijalizma, pogotovo francuskog iz XVII vijeka. Svetozar je na, uglavnom, Holbahova shvatanja nadograđivao učenja prirodnjaka materijalista Bihnera, Cogta, Molešotai dr. Sve se to kod njega prožimalo sa antropološkim materijalizmom Čerņišeuskog.

Naš socijalist nije usvajao materijalistička shvatanja o svijetu iz čisto intelektualnih pobuda, razloga i sl. već je isticao snagu nauke, materijalistički orijentisane, i njen doprinos razvoju privrede i društva u cjelini. Svetozar posebno naglašava značaj nauke za narodno prosvjetovanje i suzbijanje religije. Ono je posebno potrebno kod zaostalih naroda.

Jedan od manje značajnih idejnih izvora Markovićevo pogleda na svijet, konkretnije njegove političke filozofije su učenja socijalista — utopista (najviše Sen-Simona, Šarl Furijea i Roberta Ovena). Marković se sa njihovim učenjem počeo upoznavati već kao velikoškolar (student) u Beogradu Jovan Žujović navodi da su velikoškolarci u Svetozarevo vrijeme sa velikim interesovanjem čitali naročito francuske socijaliste utopiste. Međutim, pošto Svetozar tada nije znao francuski jezik, može se zaključiti da je on učenja ovih teoretičara šire upoznao tek tokom boravka u Petrogradu i Cirihu.

Marković je od utopista prihvatio, uglavnom, etička učenja, moralnu dimenziju socijalizma.

Polazeći od svih izloženih konstatacija, najopštiji zaključak o idejno-teorijskim izvorima i uticajima pod kojima se Svetozar Marković intelektualno razvijao i formirao kao socijalist mogao bi da glasi:

Uvažavajući nizak stepen razvijenosti Srbije polovinom XIX vijeka i kasnije, te vjerujući da srpsko društvo može preskočiti kapitalizam kao društveno-ekonomsku formaciju, Marković je formirao svoj pogled na svijet, a u okviru toga najviše razvio socijalno učenje i socijalističke ideje tako što je izvršio svojevrstu — u osnovi originalnu — sintezu od sljedećih elemenata:

— narodnih potreba Srbije 60. i 70. godina XIX vijeka,

— učenja ruskih revolucionarnih demokrata, posebno Čerņišeuskog o agrarnom socijalizmu,

— marksističkih shvatanja o ljudskom društvu i njegovoj istoriji, a naročito o ekonomskoj osnovi društva, klasnoj borbi i prelazu iz klasnog društva u besklasno,

— filozofskog materijalizma XVIII vijeka, najviše francuskog (Holbahovog), prirodno-naučnog (vulgarnog) materijalizma XIX veka (Bihner, Fogt, Molešot) i antropološkog materijalizma Čerņišeuskog i

— etičkih ideja socijalista utopista (naročito francuskih).

Gledajući po periodima, Marković se duhovno razvija u, uglavnom, tri perioda: I period — školovanje u Beogradu i politički razvoj pod uticajem liberalizma, II period — studiranje u Petrogradu i idejni razvoj pod uticajem ruskih revolucionarnih demokrata i III period — boravak u Cirihu i upoznavanje ideja Marksa, Bakunjina, Prudona, Lasala i dr. mislilaca.

Svetozar Marković je, dakle, u svom duhovnom razvoju tokom II i III perioda trpio uticaje sa Istoka i Zapada. Ti uticaji su se dijelom prožimali, dijelom sukobljavali.

Strogo uzevši, Markovićevo duhovno razvoje nije okončan ni u Petrogradu, ni u Cirihu. Dolaskom u Srbiju 1870. Svetozar postaje politički borac i socijalni teoretičar koji želi da propagira socijalizam. U tom cilju, on proučava konkretne društvene prilike i budno prati politička i druga zbivanja, baveći se novinarstvom, publicistikom i drugim društvenim poslovima. Svoje vidike širi izučavanjem prvenstveno, političke i privredne istorije Srbije, srpske zadruge i patrijarhalnog života, kao i praćenjem svih bitnih društvenih aktuelnosti.

Ukratko, Svetozar Marković se duhovno razvija sve dok je živio, svih 29 godina.

IDEJNO—FILOZOF-SKI I NAUČNI POGLEDI

Cjelokupno djelo Svetozara Markovića sastavljeno je od studija, rasprava, polemičkih i drugih

Svestran duhovni razvoj

● Markovićevo duhovno razvoje nije okončan ni u Petrogradu, ni u Cirihu. Dolaskom u Srbiju 1870. Svetozar postaje politički borac i socijalni teoretičar koji želi da propagira socijalizam

Beograd sedamdesetih godina XIX vijeka

članaka, te pisama i ostalih tekstova. Svi ti radovi su veoma raznovrsni po tematici, problemima, sadržajima i idejama, ali istovremeno i veoma povezani, čak jedinstveni po osnovnom cilju i idejno-političkoj orijentaciji. Marković je pisao o brojnim opštim pitanjima i problemima iz oblasti istorije, ekonomije, sociologije, filozofije književnosti, politike, feminizma pa sve do pitanja i problema najkonkretnijih društvenih zbivanja. Po svojoj vokaciji on je bio socijalist, revolucionar, borac za društveni preobražaj Srbije, te ne pripada isključivo samo jednoj ili nekim od navedenih oblasti.

Čak i u spisima izrazito teorijskog karaktera, npr. u onim sa fil-

ozofskom tematikom, Marković nije teoretisao radi nekih „viših ciljeva“, koji tobože nadilaze konkretnu društvenu stvarnost. On je i u filozofiji i društvenoj misli u cjelini vidio prevashodno snažno oružje za revolucionisanje progresivnih snaga društva.

Filozofija za Markovića nije bila rezultat čiste kontemplacije, već način objašnjavanja svijeta i čovjeka koji uvijek ima određene idejne, ideološko-političke implikacije.

i zbivanjima. Nastojao je da fenomene o kojima piše i ideje za koje se zalaže sagleda kritički u njihovoj sveobuhvatnosti i razvojnosti, sa što širim uvidom u pojave sa kojima su povezani. Po tome su njegovi najznačajniji radovi (npr. Srbija na Istoku) slični radovima Čerņišeuskog i Marksa.

Kritički odnos prema idejama prethodnika i savremenika „protego“ je Marković čak i na interpretaciju i (ne)prihvatanje nekih ideja Karla Marksa, koje su bile već značajno prihvaćene u Internacionali. On, naime, u analizi uslova razvoja socijalizma u svjetskim razmjernama, dolazi do izuzetno vizionarskog zaključka (koji se potvrđuje tek u našem vijeku): „Nije verovatno da će se odjedanput izvršiti socijalni preobražaj u svim evropskim zemljama koje se danas smatraju kao najcivilizovanije, kao što zamišlja internacionalna družina radnika... Verovatno je da će razlika kulture u raznim sadašnjim državama: razlika umnog razvitka, razdvojenost u jeziku, religiji i običajima, geografske prepone i mnogi drugi sporedni uzroci, biti još za dugo vreme vrlo jaka pregrada, da se osnuje međunarodna zadruška radnika u Evropi...“ (SS. IV, 405) Istovremeno, naš socijalist je smatrao da je moguć socijalistički razvoj u industrijski manje razvijenim zemljama. Događaji i procesi u XX vijeku (Lenjinova oktobarska revolucija i dr.) dali su mu za pravo.

Mada je u osnovi bio naučno orijentisan, Marković je, pored izvjesnog ekleticizma, ispoljio i neke elemente utopizma u oblasti društvene teorije, te mehanicizma, idealizma, pozitivizma, itd. u oblasti filozofije.

U sljedećem broju

DA LI JE SVET-OZAR MARKOVIĆ MARKSIST

Posebna karakteristika Markovićevo djela je jasno izražena kritički odnos i stav prema bitnim društvenim kretanjima, procesima

17.

U posjetu mi dođe Mersiha, sirota Dulagina sestra. Ijed mi se razli grudima. Vidim je kako mi drhtavom, blijedom rukom piše telegram: „Dulaga oslijepio. Dolazi odmah Mersiha“. Ušla je, bacila mi se oko vrata, dugo plačući na mojim grudima. Kroz plač je, gušeći se u suzama, teško pričala o nama i našem prijateljstvu. Obojicu nas je ožalila podjednako: kao dva mrtvaca.

„Ne znaš ti, moj Jevreme, što sam došla?“, rekla je.

„Ne znam, Mersiha.“

Nije mi njen dolazak teško pao zbog toga što me bolno vraća Dulaginoj sljepoći (pa i svojoj sopstvenoj) i smrti: u čiraku moje misli neprekidno gori njegova svijeća, podsjetnica. Nikome, ovdje u bolnici, pa ni Sestri, nisam pričao o našem prijateljstvu i o zajedničkoj ljubavi. Ni pred kim ne prosum pijesak iz pješčanika njegovog života. Tamao poslaza me je to bogohulje. Ključ zakletve, ključ s hiljadu reza, škrgutnuo je iza njegovih tajni u kovčegu šutnje. Jer, to mu je bila želja. Prst na usta! A moje tajne zakatančene su u njegovom grobu duboko potonulom u crnom mesu mežara. Da nije Mersiha došla po ključ kakve tajne?, pomislih i stresoh se.

Nesretna djevojka mi se cijepala na grudima. Srce mi se nadimalo i trnulo.

„Ti si mi moj Dulaga, znaš li?“, reče.

„Jesam, Mersiha, sestro“, odgovorih, a šar mi se u grlu razbudi.

„Ti znaš koliko te naša nana voli.“

„Znam. Volim i ja nju.“

„E, pa, ona me je poslala da te pitam ovo što ću te upitati. Rekla je da samo ti, pored dragog Allaha, možeš to znati.“

„Svako ubogo jutro, moj Jevreme, u mezaru, na Dulaginom grobu, osvine buket svježeg cvijeća... Nikoga nisam mogla uprati i pazila sam i danu i noću... Znaš li ko bi to moglo biti? Što ću, otključah kovčeg šutnje

ROMAN
U NASTAVCIMA
MILENKO STOJČIĆ 18

Uštapi

u svojim grudima, bolno kršeći zakletvu. Rekoh, drhtavim glasom:

„Znam... znam... Cvijeće ostavlja Azemina, Dulagina nesuđena ljubav. Niko drugi.“

„O, Allahu, koji si na nebesima!!! O, Azo, sestro, nesretnice!!!“, zaleleka Mersiha. Zagrlih je, pomilovah po kosi.

„Nemoj...“, izustih.

„A je li je dobro znao, brate?“, upita smirivši se.

„Jesam.“

„Eno, je sada, nema-kost i koža. Sasušila se. Žuta. Živi sjen, bože me oprosti. Zato, znači, kopni... Vodili su je hodžama i dijacima — džaba. Nema od nje ništa.“

Srce mi se stegnu, okameni. Usta mi se ukočiše.

„A je li je jako volio moj rahmetli brat“, upita.

„Ko oči u glavi“, jedva mi se usta otkriviše.

„Je li neko spomenuo njeno ime, makar i u šali, Dulaga je, zajapuren u licu — ko da ga gledam — znao reći: „Ne diraju Azu, bolje mi u oko dirni!“

„Ooo...“, ču se Mersihin bolni uzdah.

„Kako je nana? Je li zdravo?“, upitah je.

„Dobro je, bogu hvala... Pozdravila te... Svaku se noć moli za tvoje oči... A, zna li se šta će s tobom biti? Šta da joj kažem?“

„Kaži joj da čekam. Trebam pod nož kad mrena sazrije.“

Odlazeći Mersiha me poljubi u obraz.

„Nek ti je bog na pomoći“, reče.

„Azo“, rekoh, „jedno mi obećaj da će ovo što ti rekoh biti tajna nas troje. Ne šali se: nemoj da ovu moju priču raznose tuda usta.“

„Kunem ti se...“, reče, izade.

August-Crv, osjetivši da ostah sam, podbode me:

— Ne mogu se sabrati dva zanosa u plod! 18.

„Ima boga!“, govorila su smjerna ljudska usta

„Ima boga!“, govore.

„Ima boga!“, drhtaće čivitne usne.

Svemu kumuju njegove stoprste ruke poput mreže nad svijetom raširene. On čini i raščinja, daruje i kažnjava, uzdiže i baca na koljena, u prašinu, u blato.

Dvadeset je i jedan dan prošao u okrilju Noći. A ja se pitam, slušajući proklinjanja, molitve i kletve sljepačke, pitam se:

„Zar ti je do tolike kušnje, Gospode?!“

A ko se upitao ne bi?!

„Bože me pomoziti!“, šapućem u krevetu, s večeri, pred strogim majčinim pogledom, a boga u svojoj dječjoj svijesti, u slici te svijesti, vidim s dvobojnim usnama: pola usana bijela, pola crna. (O, da li je majka znala za ovu zmijsku misao, hulu!) Tada, gledajući ljude oko sebe, činilo mi se da ih bog najviše dotiče crnom stranom usana...

Treperi mi u pomračenim očima svitac davne slike:

S početka ljeta, ispod moje kuće, rimskom cestom prolazi, vuče se, kolona ubogih: umobolnici, sljepoci, nerotkinje, kljasti, sa-kati, siromasi... Na čelu kolone tri „prevodioca“ božjih zapovjedi: fratar Ljubonjić, hodža Bjelajac, jerej Goleš. Njih trojica čute, gledaju preda se, u crnu zemlju. Kao da se osjećaju krivim. Kao da se stide svoje nemoći. Iza njih vijuga, umorno i bolno, izvijana kao crna korda, biblijska kolona od

četnaest hiljada mučenika. Za oko jednog dječaka ta kolona bježe živa Biblija. Grozno odjekuju lanci svezanih umobolnika i zveka sljepačkih štapova o rimsku kaldrmu.

„Idem brati ljeljkееel!“, podvikne jedan umobolnik, pjena mu trglja na usta, trza se, otima, iz ruku svojih pratilaca.

„Curo Hajroool!“, krisne drugi, zakoluta očima.

Obrajena kolona, kao probudena, odjednom zaživi, proključa zaleleću nerotkinje, zakukaju sljepoci, pisnu majke gluho-nijeme djece, zariču, zareže (bože mi prosti!) oni s bolom duše šibani divljom vatrom koja im kida moždane vijuge...

Kolona raste, rasteže se u nedogled-ko zna kolika će biti, sbočnih puteljaka, slivada i iz šuma slijevaju se pritoke novih mučenika.

Bože, što toliko kušaš?!

Obrajena kolona, kao stonoga zmija, gmiže ka selu Podmilači, na da'eko čuvenom mjestu iscjeljenja, da se tamo, pred licem Sv. Ive pokažu u svojoj rani, u svoj svojoj bolesti. Pričalo se tada, a priča se, mislim, i danas, da Sv. Ivo licem danšnjeg dana liječi, zacjeljuje rane svojim nevidljivim a ljekovitim poljupcima.

„Krstu mi-kud će nam gori strašni sud od ovoga!“, govori otac.

„Čuti! Ne griješiš se!“, majka će, krsteći se.

Prolazi ispod moje kuće osakaceno bože stado zadajeno nadom o sretnom povratku ldu mučenici bosi, krvavih tabana ko kaabski putnici-hododari. Ruke su im žive „svetom trojicom“ desnice dotiču četiri božanske tačke na svom tijelu, četiri bož a biljega, mladeža, dotiču ih po stotinu puta radajući svetosimbol. Opet će moj otac:

„E, nema gore kletve od one — Svetom te lvi vodili dabogda!“

„Zaveži, jezik pregrizao dabogda! Šta pričаш-vidiš da dijete imam!“ opominje ga majka.

(Nastavlja se)

POVODI
Naplaćuju grijanje balkona

Šta je to grijana, a šta stambena površina?

Malo ko od vlasnika stanova sa "ugradnim" radijatorima Gradske toplane provjerava kako mu i na koji način obračunavaju mjesečnu tarifu za grijanje. To ne naravno, u ovo zimsko hladno doba, kada je grijanje, pa makar i oskudnije, toliko potrebno (i važno) u stanovima. Međutim, Radmila Narić, vlasnica dvosobnog stana od 55 kvadratnih metara stambenog prostora u Ulici Kasma Hadžića, u zgradu 15, preračunavajući šta joj naplaćuju kao stambenu, a šta kao grejnu površinu, došla je do zaključka da te dvije različite "mjernosti" u Gradskoj toplani (ili zajedničkoj naplati, svejedno) nekako ne razlikuju dobro. Preračunala je ona da je to tačno kao stambeni prostor njen stan velik 55 kvadratnih metara i na tu su joj površinu "obračunali" naplatu grijanja. Ovo čak i unatoč činjenici da joj radijatori sa gradskog lopolovoda ne griju cijelu površinu.

Išla sam u odgovarajuću službu, ubjedivši ih da mi je ista stambena površina kao i grijna, ali oni se upornije poistovjećuju tu površinu, bez obzira što, recimo, ne griju balkone koji se računaju ko stambena površina stana - veli ona. Zanimljivo je da ovaj paradoks ne uočava veliki broj korisnika gradskog grijanja, što je u najmanju ruku smiješno.

U kome to stanu radijatori postoje, recimo, u hodnicima, u balkonima da se i ne govori? Pa, ipak, na te površine toplane obračunava naplatu grijanja. Šta na ovo kažu oni koji, možda i nehotično, "potkradaju" građane ne samo u Banjaluci, nego i drugdje u nas gdje se, na stambeni prostor, obračunava "ultračak" toplote energije iz gradskih toplana? R. PRERADOVIĆ

PIJAČNI BAROMETAR

- POVRĆE: luk 70, bijeli luk 200 do 250, kupus 80, kelj 150, špinat 150, karfiol 150 do 200, grah 350 do 500, krompir od 50 do 60, mrkva od 80 do 100, cikla 100, rotkva 100, paprike 100 do 150, zelena salata 200 dinara kilogram.
VOĆE: smokve 620, mandarine 560, grozde 180 do 220, kestjen 150, jabuke od 100 do 120, kruške od 100 do 180 dinara kilogram.
ORASI: 2.100 do 2.200 u jezgri, od 650 do 700 u ljusci kilogram.
MED: 600 dinara kilogram.
JAJA: 30 do 33 dinara komad.
MLJEČNI PROIZVODI: sir 250 do 500, kajmak od 500 do 700, užički kajmak od 1.000 do 1.100 dinara kilogram.
CVIJEĆE: karanfili od 50 do 70, ruže od 80 do 170, hrizantema 150, ljiljan od 150 do 180, anturij od 250 do 300, gladiole od 70 do 120, iris 150, gerber od 130 do 180, nerina 200 dinara struk.

UGOSTITELJSKI I TURISTIČKI RADNICI NOVOG SADA U BANJALUCI

„Varadin“ — domaćin ravnice

Na jučerašnjoj konferenciji za štampu u hotelu „Bosna“ predstavljeni poslenici Hotelsko-turističke radne organizacije „Varadin“ iz Novog Sada i Desetak dana u restoranu „Bosne“ kuvari iz Novog Sada pripremaju vojvodanske specijalitete uz pratinju Tamburaškog orkestra Janike Balaša i „Bačkih medaljona“

Ma čese urediti Brankova gimnazija, kao i Petrovaradinska tvrđava ušli su u planove urbanista za očuvanje starina. Predviđa se takođe, da u skorije vrijeme i Kamenica uđe u prostor koji pokriva opština Novi Sad, pa će i Zmajevce dijelice igre, svjetska manifestacija, postati tako dio novosadskog kulturnog miljea.

U ovom prilikom, predstavnici Varadina, s ponosom su istakli da u Petrovara-

Tamburaški orkestar RTV Novi Sad sa Janikom Balašom na čelu odusevijo je Banjalučane

dinskih tvrđava, kao staro zdanje sa visokom „B“ kategorijom radi i hotel „Tvrđava“, sa restoranom i tamošnjim specijalitetima, a kao stalni, gotovo ozakonjeni muzičari, su jedan od najboljih tamburaških orkestara u Jugoslaviji, orkestar Janike Balaša.

U Novom Sadu, u Novom Sadu, hej... radi i jedan od četiri najbolja kineska restorana u svijetu, a tu su i mađarski, dalmatinski i bosanski restorani, otvoreni u saradnji sa EHOŠ-om iz Sarajeva. Us-

krasno zanimljiv je zbog Zmaj-Jove Branka, ali i zbog spomenika revolucije. Ljepote ravnice, njenih salašai i rijeka, za lov i ribolov, dušu su dale za merakcije, pogotovo one koji uživaju u ribljim, nadaleko čuvenim specijalitetima. Za one koji, uz već nabrojane institucije i spomenike kulture, požele još ponešto, mogu da okrenu put Fruške gore, njenih petnaest manastira, od kojih je najpoznatiji Hopovo. Ako ni to nije dovoljno, mogu zaredati po muzejima ili italjejijska slika, kojih na Petrovaradinskoj tvrđavi ima 60.

Ili, da potraže mir po ravnica oko četiri poznate ergele, Ade, Karaordeva, Zobnate ili Bečea, koje, opet, nude gostima raznovrsne programe.

Turistički i ugostiteljski radnici Novog Sada i Banjaluke, ovom prilikom imali su mnogo toga jedni drugima da kažu, a u decembru kada se Banjaluka bude predstavljala sličnim kulinariskim i est-radnim programom u Novom Sadu, trebalo bi, možda, više nego do sada oslušnuti šta će reći tamošnji gosti, šta je to što žele da znaju u Banjaluci. Jer, kako reče jedan od učesnika na jučerašnjem susretu, Novosadani, ali drugi stanovnici Pokrajine, godinama kreću putevima za more koji vode kroz Banjaluku, ali se ne zadržavaju, kako je primjećeno.

čkih zemalja, a poslije Kongresa književnika Jugoslavije Novosadani su pokazali da uspješno razvijaju i ovu vrstu djelatnosti.

S Novosadanima u decembru

Novosadski turistički i ugostiteljski radnici nude ravnici za sve džepove i

Kočiga, smud iz rane, šaran na „prste“ i drugi vojvodanski specijaliteti svečanost je za sladokusce, o kojoj brinu Dragica Tadin, Hermina Kuštr, Mihajl Kabač i „šefica“ za mnoge nagrade kulinarima Ana Zekić iz Novog Sada

razne ukuse. Omladinski i školski turizam zanimljiv je zbog Zmaj-Jove Branka, ali i zbog spomenika revolucije. Ljepote ravnice, njenih salašai i rijeka, za lov i ribolov, dušu su dale za merakcije, pogotovo one koji uživaju u ribljim, nadaleko čuvenim specijalitetima. Za one koji, uz već nabrojane institucije i spomenike kulture, požele još ponešto, mogu da okrenu put Fruške gore, njenih petnaest manastira, od kojih je najpoznatiji Hopovo. Ako ni to nije dovoljno, mogu zaredati po muzejima ili italjejijska slika, kojih na Petrovaradinskoj tvrđavi ima 60.

Ili, da potraže mir po ravnica oko četiri poznate ergele, Ade, Karaordeva, Zobnate ili Bečea, koje, opet, nude gostima raznovrsne programe.

Trebalo bi da ovo gostovanje Banjalučani iskoriste da saslušaju želje i potrebe tamošnjih turista, pa da im obezbijede solidan prospektivni materijal sa informacijama gdje mogu da svrate, šta da posjete, u kom lijepom ambijentu da se zadrž... a takvih mjesta je puna Bosanska krajina. D. KECMAN

DESET VEDRIH DANA

Tokom desetodnevnog boravka ugostiteljskih i turističkih radnika Novog Sada u hotelu „Bosna“, pored specijaliteta za koje se brinu kuvari sa Petrovaradinske tvrđave, gostima su se predstavili Tamburaški orkestar RTV Novi Sad Janike Balaša i vokalna solistkinja RTV NS Slavica Momaković.

Od večeras nastupaju Bački medaljoni, a ovih večeri poseban štimung svake večeri pradio je čuveni pjevač starogradskih pjesama i šlagera Mile Bogdanović, koji ovaj posao još uvijek momački radi i pored 41 godine staža od prvog „javljanja“ na talasima Radio-Beograda.

Uputili smo apel radnim organizacijama i kućnim savjetima da se organizuju akcije kojima bi se priključili i građani i radnici i natak način olakšali prilaze svojim zgradama. Pojčali smo regulisanje saobraćaja na raskršćima da ne bi dolazilo do većih zastoja i stvarala se gužva na kolovozima, rekao je Dragan Lazarević, dežurni komandir iz gradskog SUP-a.

Što se tiče puteva izvan grada, kretanje automobila je nešto otežanije jer još ima snježnog pokrivača. Saradnja između radnika SUP-a i „Kozaraputovani“ je dobra, pa ako ima nekih teškoća ili neprohodnih pravaca, dežurna služba efikasno obavlja svoju zadaću. M. V.

SNIJEG JE PRESTAO JUČE DA PADA, ALI NEVOLJE TRAJU

Zakazali građani

Radnici „Boske“ na djelu

Dežurni reporteri „Glasa“ uporno su juče obilazili grad s namjerom da pronađu one koji su izašli da čiste snijeg ispred svojih kapija i radnji. Malo je takvih bilo. Trotoarima se teško prolazilo čak u centru grada, a kako li je tek na periferiji. Snijeg zbog više temperature očigledno nestaje, pa mnogi se, izgleda, uzdaju u prirodu.

Tek iza podne radnici „Boske“ krenuli su da čiste stepenice i okolinu, a primijećeni su i radnici „Cvjećara“ u parku. Još poneki vrijedni zanatlija misli na svoje mušterije, pa se prihvatio lopate i metle, ali takvih je bilo toliko da se na prste ruku mogu izbrojati. Što se tiče kućnih savjeta, tu ama baš niko da reaguje. Komunalci su prvi koji moraju voditi brigu u ovakvim situacijama, ali možemo li im na dušu stavljati i ono što je zadaća svakog dobrog domaćina. Sudeći po jučerašnjem danu, malo je u Banjaluci vrijednih domaćina.

Nesvakidašnja slika u Gradskom parku: Radnica iz „Cvjećara“ pobri nula se za klupe

NEZGODA U ULICI NURIJE POZDERCA

Parking ili život?

Dežurni električar prima poziv iz Ulice Nurije Pozderca. Uspaničena majka objašnjava da se njen troipogodišnji sin zaglavio u liftu na međuspratnu usljed nestanka struje. Treba brzo u akciju. Radio-vezom dežurni, obavještava monter. Poprijemu vijesti, kola kreću u akciju.

Branici kola obilježeni su crveno-bijelom bojom i imaju prioritet u saobraćaju. Osim toga, upaljeno je i rotirajuće svjetlo, a na vratima stojičak natpis radne organizacije. Po dolasku „spasioci“ žurno parkiraju kola na trot-oaru ispred zgrade Naravno. tražili parking u ovakvim prilikama pravo je puigravanje životom. pogotovo kad se radi o malom i nemoćnom čjetetu.

Prilazi nam milicionerka i objašnjava da smo kola parkirali na pogrešnom mjestu, te da smo dužni da platimo kaznu. Mije žurno informišemo slučaj, međutim, ona i dalje insistira da se prepravimo i „odužimo dug“.

Na svu sreću dječaka smo usprijeli na vrijeme i izbacili iz „liftnog“ pritvora“. Dijete, onako uplašeno, bacilo se majci u zagrljaj. - priča Alija Demirović, električar.

Malo više razumijevanja ne bi škodilo. Ipak, sve se srećno završilo. S. HADŽIĆ

Naša dežurna služba opremljena je radio-stanicom s kojom su povezana dva dežurna terenska kola. - kaže Alija Demirović, dežurni električar. S. HADŽIĆ

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

Najteže pješacima

Nakon raščišćavanja kolovoza nanosi snijega sada su na trottoarima, pa je najteže pješacima i kolektivima

Sobraćaj na gradskim ulicama nakon iznenadnog snijega je nešto otežan mada nema posebnih teškoća. Akcijom radnika Radne organizacije „Čistoća“ situacija je sada mnogo bolja. Snijeg je oteoao kretanje i pješacima i vozačima, pa je regulisanje saobraćaja pojačano u pojedinim dijelovima grada. Saobraćajnih nezgoda i povreda nije bilo u većoj mjeri, što znači da je uz obaveznu zimsku opremu i budnost vozača očigledna. Jedini problemi pojavljuju se na pješackim stazama gdje je nagomilani snijeg sa rascišćenih ulica oteoao i kretanje.

Uputili smo apel radnim organizacijama i kućnim savjetima da se organizuju akcije kojima bi se priključili i građani i radnici i natak način olakšali prilaze svojim zgradama. Pojčali smo regulisanje saobraćaja na raskršćima da ne bi dolazilo do većih zastoja i stvarala se gužva na kolovozima, rekao je Dragan Lazarević, dežurni komandir iz gradskog SUP-a.

Što se tiče puteva izvan grada, kretanje automobila je nešto otežanije jer još ima snježnog pokrivača. Saradnja između radnika SUP-a i „Kozaraputovani“ je dobra, pa ako ima nekih teškoća ili neprohodnih pravaca, dežurna služba efikasno obavlja svoju zadaću. M. V.

SNIJEG NIJE IZNENADIO ELEKTRIČARE

DANONOĆNA DEŽURSTVA

Alija Demirović na dežurstvu: Vijest o kvaru upućuje se radio-vezom dežurnoj ekipi u kolima

Pod težinom snijega vazdušni električni vodovi često pucaju. Nerijetko se desi da vozači, zbog neprilagodivosti vožnje putu i vremenskoj situaciji, udare u električni stub i sruše ga. Tada stižu pozivi.

Do sada smo imali nekoliko uobičajenih kvarova izazvanih težinom snijega. To se desilo u Rekavicama, odnosno, u zaseoku Mišici, kao i Sargovcu, zaselak Kuljani, te na području Bistrice. S obzirom na to da su ova mjesta prilično udaljena od gradskih kvarove otklanjamo uglavnom za dva do tri sata. Isto tako, nedavno je došlo do nesreće kad je, vozač kamiona, zbog neprilagodivosti brzine, uslovima na putu udario u električni stub i iščupao ga iz zemlje. Tom prilikom, jedan dio Vrbanje je ostao bez električne energije šest časova. To je bio težak posao s obzirom na to da smo morali u Vrbanju prevesti novi električni stub, postaviti ga i izvesti sve potrebne radove oko priključka.

Naša dežurna služba opremljena je radio-stanicom s kojom su povezana dva dežurna terenska kola. - kaže Alija Demirović, dežurni električar. S. HADŽIĆ

Što se tiče puteva izvan grada, kretanje automobila je nešto otežanije jer još ima snježnog pokrivača. Saradnja između radnika SUP-a i „Kozaraputovani“ je dobra, pa ako ima nekih teškoća ili neprohodnih pravaca, dežurna služba efikasno obavlja svoju zadaću. M. V.

DEŽURNA KAMERA

Oprezno kraj šahta

Gotovo je postala manja skidanja poklopaca sa šahtova koje je očigledno, kako „utopiti“ i dobro se isplati. Ali, oni koji na taj način brinu o svom džepu najmanje misle u kakvu opasnost dovode prolaznike, a posebno djecu.

Kako to izgleda svako se mogao ovih dana uvjeriti prolazeći ispred zgrade Skupštine opštine. Na uglu prema Ulici maršala Tita otvoreni šaht je velika opasnost, naročito sada kada je i neočišćeni snijeg gotovo komulirao veliki opasni otvor. Naročito noću ovdje liko može doći do nesreće. Ova fotografija nije samo upozorenje prolaznicima nego i poziv onom ko brine o šahtovima da ga što prije zatvori, ali i građanima da malo obrate pažnju ko se vrzma oko poklopaca i sumnjive opasne prijava milicioneru.

R. OSTOJIĆ

O REALIZACIJI PROGRAMA STAMBENE IZGRADNJE I SANACIJE U OVOJ GODINI

Ključevi sa zakašnjenjem

Očekivanja nisu ispunjena Kasni se na gotovo svim objektima a zgrac M-31 M-4 u naselju Mejdani neće biti završene do kraja godine

Situaciju u pogledu stambene izgradnje i završetka stanova pogoršava se iz godine u godinu. Razlogi ovih problema su iz privredne krizu i nedostatak sredstava koje organizacije udruženog rada izdvajaju za izgradnju, izražene subjektivne slabosti u organizaciji izvođača znatno su pogoršale situaciju. GIK „Kozara“ RO „Krajina“ je podnijela zahtjev za produženje rokova izgradnje, koji će Skupština SIŽ-a stanovanja uskoro razmotriti.

Ono što zabrinjava je podatak da je s obzirom na sadašnje stanje završetak 90 stanova doveden u pitanje. Riječ je o objektima M-31 M-4 u naselju Mejdani. To znači da se prvput poslije pet godina programirani broj stanova neće završiti do kraja godine. U svemu ovom pohvalu zaslužuje GP „Vrbaš“ Laktasikaio izvođač radova na podizanju 28 stanova u Ulici Miše Stupara. Ovi stanovi građeni za učesnike NOR-a jedino su završeni u roku.

Zakašnjenja su evidentna i u sanaciji stambenih objekata. U Ulici Nurije Pozderca ovaj posao je trebalo da bude završen prije početka sezone grijanja, a kasni se gotovo dva mjeseca. L. MARTINOVIĆ

ZENSKI HOR MJESNE ZAJEDNICE CENTAR II OBIKLJEŽAVA SVOJ MALI JUBILEJ

PET GODINA LJUBAVI

Putovanja, nastupi, srdačan prijem publike, niz priznanja stručnog žirija, druženje i ljubav prema pjesmi jedina su nagrada članicama ženskog hora iz Centra II koji već pet godina radi bez dinara dotacija

AEROZAGADENJE Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta zaštite za 18. i 19. novembar 1985. godine, koncentracija sumpor-dikoksida po kubnom metru izmjenjena je u Centru 73, Boriku 46, Mejdani 71, Vrbanj 80, Česmi 57, i Delibašinom selu 47 mikrograma. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije je 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

FUDBAL

PRED REVIJU KRAJIŠKOG FUDBALA

Laktaši se pojačavaju za subotu

● Domaćin angažovao nekoliko pojačanja ●
Susret u Laktašima počinje u 13 sati

BANJALUKA - Privode se kraju pripreme za tradicionalni susret najboljih fudbalera-amatera iz Bosanske krajine, koji će se povodom novembarskih praznika odigrati u Laktašima Domaćin susreta, „regionalac“ Laktaši, preuzeo je niz akcija kako bi goste dočekao što spremnije.

- Svi u klubu smo se maksimalno angažovali za ovaj susret. Da bi se što jače suprotstavili selekciji Regionalne fudbalske lige, odlučili smo da pojačamo svoje redove igračima iz drugih klubova. Tako će kao gosti u ekipi Laktaša nastupiti: Džomba (Mladost), Bešić (Obradovac), Dežpina, Jagodić (Lijevče), Šahinović (Kozara), Tošić (Željezničar). Želja

nam je da utakmica protekne u zanimljivom nadmetanju, a neka pobijedi bolji - kaže Dule Talić, trener Laktaša.

Selektori reprezentacije Regionalne fudbalske lige izabrali su ove igrače: Sojtarić, Čallak (BSK), Stojanović, Avdagić (Bratstvo), Zulić, Jovičić (Podgrmeč), Knežević, Vojkić (Prijedor), Šušalo, Pobor (Sloboda), Mehić (Ljubici), Kesić, Karanović (Borac TD), Jakić, Karagić (Berek), Krupić (Borac TD), Kaurin (Vrbas), Osmanagić (Mladost), Bojanić (Grahovo), Redžić (Željezničar). Utakmica Laktaši - reprezentacija Regionalne fudbalske lige igra se u subotu (23. novembra) u 13 sati.

Ž.TICA

Reprezentativac Boris Jakić, napadač Berek

NOVINE U OFL PRNJAVOR

IDUĆE GODINE JEDINSTVENA GRUPA

PRNJAVOR - Nekoliko mjeseci najavljujuna transformacija takmičenja u Opštinskoj fudbalskoj ligi napokon je ovih dana usvojena. Naime prema odluci samoupravnih organa ove lige, od iduće jeseni formiraće se jedna umjesto sadašnje dvije grupe. Jedinствена група imaće 18 klubova, a popuniće se sadašnjim članovima Prve, kvalitetnije, i 6 prvoplasiranih ekipa iz Druge grupe.

B.R.

NA KRAJU TAKMIČENJA NAJMLADIH

Plasman kao skrivalica

PRNJAVOR - Prije dvadesetak dana završen je jesenji dio prvenstva u svim grupama i kvalitetnih liga podmlatka MFS Banjaluka. U grupi „Vrbas“ takmičilo se, kao i prošle godine, 10 juniorskih ekipa. Nažalost, od ranijih godina prisutna pojava ponavlja se i ove jeseni. Naime, klubovi ne dobivaju iz sjedišta Lige biltena preko kojih bi bili upoznati sa rezultatima rivala, kao i tabelom. Rezultati se ne objavljuju ni u sredstvima informisanja. Takav propust,

koji se, eto, ponavlja već nekoliko sezona, jer juniorski timovi samo nagađaju o plasmanu, nikako ne ide u prilog popularizaciji i omasovljenju fudbala među mladima. Do kada će redoslijed ekipa biti za juniore nepoznanica, ostaje da vidimo. Tek, u MFS Banjaluka, odnosno komisiji za omladinski fudbal, ako ona uopšte radi, nešto bi se moralo poduzeti kako mladi igrači ne bi, kao do sada, samo nagađali o poziciji na tabeli.

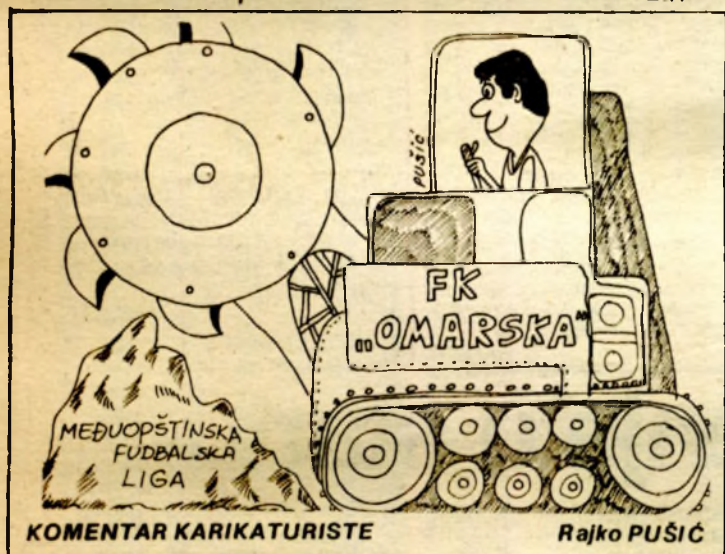
B.R.

IZ OFL PRNJAVOR

POSLJEDNJE OVOGODIŠNJE KAZNE

PRNJAVOR - Disciplinska komisija Opštinske fudbalske lige izrekla je ovih dana kazne fudbalerima koji su isključeni u posljednjem kolu jesenjeg dijela prvenstva. Zabranom nastupa na dvije utakmice kažnjeni su fudbaleri Lazine Vode iz Prnjavora Zlatko Vukoja i igrač Glijivare iz Ukrinskog luga Miladin Radulović. Proletni dio prvenstva počeo nešto kasnije i za fudbalere Borca iz Potočana, Miroslava Dakića i Ljubišu Kovačevića, koji su zaradili po utakmicu neigranja.

B.R.

KOMENTAR KARIKATURISTE

Rajko PUŠIĆ

Knežopoljka

BOSANSKA DUBICA
RADNA ORGANIZACIJA TEKSTILNE INDUSTRIJE

IZ MOG UGLA

Silom u reprezentaciju

(Šta se krije iza principa selektora bokserske reprezentacije da će bokser koji otkáže učešće na pripremama ili nekoj reviji biti kažnjen)

Piše: Toma HLADNI
urednik „SPORTA“

Među selektorima koji potebu disciplinski mač, protiv onih koji se ne odazivaju pozivu na izborna nadmetanja za sastav reprezentacije, već odavno se nalazi i bokserski-Gojko Radunović. Neki kandidati su već bili vremenski kažnjeni, a sad, poslije turnira Zlatni gong u Skoplju, prvi spisak biće beskraino dugačak. Gotovo polovina pozvanih nije se pojavila.

To je povod polemici - da je uputno nekog silom tjerati u ring uopšte, a pogotovu za nacionalni tim. Postoji mišljenje da je boks specifična borička grana, ukoliko momak psihološki i fizički nije potpuno spreman, ako je, jednostavno, depimiran, svaka borba može da bude kobna. Jer, bokserski poraz staje mnogo više nego promašaj u drugom sportu. Ponekad može da predstavlja i kraj karijere.

Humani razlog, međutim, često se zloupotrebljava, pa odgovorni za sastav reprezentacije mnogo ne mare za vapaj - ljudi, nisam u ovom trenutku potpuno sposoban za ring. Još manje to uvažavaju disciplinski organi. Najčešće pljušte kazne od tri ili četiri meča za zabrane boksovanja za klub. Nikad - zabrane boksovanja za reprezentaciju.

Tako se praktično kažnjava klub, pa se i klupska rukovodstva upinju da spriječe svaki otkaz, ako si bolestan, vadi ljekarsko uvjerenje, što i zdravom nekad ne predstavlja problem, ali ako si jednostavno depimiran ili neraspoložen, opravdanja nema.

Ranije su bokserski selektori činili drugačije. Neopravdan otkaz, kršenje rada i discipline na zajedničkim pripremama povlačio je samo jednu kaznu: isključenje iz reprezentacije. Mnogi isključeni nikad više nisu izašli da se bore pod nacionalnim simbolom. Ima li teže kazne od one koja glasi: reprezentacija se odriče nečije pomoći.

Možda može da zvuči i otrcano, ali ako je reprezentacija zaista svetinja i u koliko je svakom sportisti izuzetna čast da se bori za tu svetinju, šta će veća degradacija od saznanja da su se zauvijek odbacili.

Sve je, naravno, stvar shvaćanja. Naš bokserski selektor misli drukčije. U protivnom ne bi ni podnio Predsjedništvu BSJ zahtjev da se unese u propis: ko se ogluši o njegov poziv, biće automatski suspendovan i oštro kažnjen.

Kao eho te odluke ostaje pitanje - zar nekog zaista pod prijetnjom valja tjerati da se bori za ugled jugoslovenskog ringa.

ZAVRŠEN MEMORIJALNI TURNIR ŠK „NIKICA PAVLIĆ“

Mačkić i Narančić

BANJALUKA - Tradicionalni Memorijalni turnir ŠK „Nikica Pavlić“, koji je ove godine održan povodom novembarskih praznika, okupio je 26 takmičara. Pored banjalučkih šahista nastupili su i gosti int. majstor Atif Dumpor (ŠK Iskra, Bugojno), majstor Zoran Brković (ŠK Mladenovac) i majstorski kandidat Miladin Gavrić (ŠK Partizan Sarajevo).

Nakon interesantne igre pobijedili su majstorski kandidati Zoran Mačkić (ŠK „Rudi Čajavec“) i Vladimir Narančić (ŠK „Jelšingrad“) sa 22,5 osvojenih poena.

Takmičenje je održano po brzopoteznom sistemu (svaki igrač imao je na raspolaganju po pet minuta). Turnir je svečano otvorio

velemajstor Enver Bukić, istakavši, pored ostalog, da bi ova tradicionalna manifestacija, posvećena Nikici Pavliću, revolucionaru, marksimisti, publicisti i zaljubljeniku šahovske igre, trebala prerasti u vikend-turnir koji bi trajao tri dana.

Osmorici najbolje plasiranih „cugeraša“ uručene su nagrade. Sudijsku ulogu je obavio Josif Ogorelac, republički šahovski sudija.

KONAČAN PLASMAN: Mačkić i Narančić 22,5 poena, Brković 19,5, Dumpor 19, Filipović i Gorić 18, Šibarević 17, Gavrić i Talić 16,5, M. Ketečević 15,5, Popov i Kapić 15, Milošević 14,5, Borković 13, Jakirić i Banušić 12 poena itd.

N.L.

RUKOMETNE
DIJAGONALE

Na ivici vulkana

Piše: Pavle ERCEG
urednik „SPORTA“

Prvi sneg je obilno počeo da pada, nekako u vrijeme kad su rukometaši dobili jednomjesečnu pauzu. Na sceni je reprezentacija od danas pa čak do 15. decembra. Dok budemo čekali vijesti i vjerujem radovali se pobjedama u superkupu i kasnije na Balkanijadi, valjda će ovaj prvi snijeg pokriti tamne tragove što su ostali iza Banjalučana poslije prvih deset prvenstvenih rundi.

Borac je posljednjim porazom protiv povratnika u društvu najboljih iz Zagreba, zaista, pokazao da ima ekipu sa dva lica. Samo sedam dana ranije, prijetio je Metaloplastiti eliminacijom iz Kupa šampiona, a u subotu doživio neprijatan poraz koji briše sve planove o visokom plasmanu u prvenstvu. Ovih mjesec dana što počinju prava su prilika da se na miru i u tišini, spokojno i bez žurbe napravi analiza onoga što se zbivalo i što se zbiva unutar kluba, jer je previše kontraverzi o pravom stanju u Borčevim redovima. Nekako se nameće bojazan da danas ili sutra, ako se stvari ne razgraniče ozbiljno, ne izbije neka erupcija kao ona kolumbijskog vulkana Nevada de Ruiz. Znase dobro, banjalučkog ljubitelja rukometa i sporta privlači samo šampionsko izdanje borbi, ali kakva je trenutna konstelacija snaga u jugoslovenskom rukometu, da bi Boriku vratila zlatno šampionsko doba, treba mnogo više strpljenja, smirenosti i istrajnosti nego što je to bilo neophodno da trenutno ne postoji jedan gigant kao što je prvak Evrope iz Sappa.

Radi se o realnosti koju treba da prihvate svi i uprava i prvotimci i čini se.

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BIHAĆ

Snijeg odgodio dva susreta

BIHAĆ - U 13. kolu Međuopštinske fudbalske lige Bihać dva susreta nisu odigrana zbog toga što igrači Ostrovice i Une iz Kulen-Vakufa nisu mogli da doputuju u Bihać odnosno Pokoj. Inače zimske nevolje govore da bi prvenstvo u Međuopštinskoj fudbalskoj ligi Bihać trebalo da počne ranije i zbog toga što mnogi klubovi nemaju svlačionica i što igrališta nisu podesna za odigravanje utakmica utakvim uslovima.

Rezultati 13. kola: Bihać - Krila Krajine - Ostrovice utakmica nije odigrana. Stijena - Gomila - Radnički (K) 4:1, Jasenica - Jasenica - Ljutuč 2:3, Bihać - Gornje Prekounje - Borik 3:1. Pokoj - Omladinac - Una utakmica odgođena. Bosanski Petrovac - Mladost - Radnički (R) 7:2, Kralje - Sloga - Napredak 2:1. Slobodna je bila Sloga iz Bosanske Otoke.

TABELA

1. Sloga (K)	12	10	2	0	59	10	22
2. Ostrovice	11	8	2	1	28	12	18
3. Omladinac	11	6	5	0	36	10	17
4. Mladost	12	7	2	3	43	18	16
5. Radnički (R)	11	4	4	3	16	16	12
6. Una	10	4	3	3	18	16	11
7. Gornje Prekounje	13	5	1	7	21	34	11
8. Jasenica	13	5	1	7	23	37	11
9. Ljutuč	12	3	4	5	21	28	10
10. Napredak	12	3	3	6	23	28	9
11. Gomila	12	4	0	8	19	25	8
12. Borik	12	2	4	6	12	21	8
13. Krila Krajine	11	2	2	7	14	36	6
14. Radnički (K)	12	1	2	9	12	50	4

U 14. kolu se sastaju: Kulen-Vakuf - Ostrovice - Napredak, Ripač - Radnički - Sloga (K) Bihać - Borik - Mladost, Orašac - Ljutuč - Gornje Prekounje, Krnjeuša - Radnički - Sloga (BO) Kulen-Vakuf - Una - Gomila, Bihać - Krila Krajine - Omladinac, Slobodna je Jasenica iz Jasenice.

D. MUTIĆ

U BORCU SVE PO STAROM

O ostavci ni riječi

BANJALUKA - Predsjedništvo Rukometnog kluba Borac u ponedjeljak uveče održalo je redovnu sjednicu. Iako se očekivalo da će biti više riječi o ostavci trenera Abasa Arslanagića, sve je ostalo po starom. Naime, istaknuto je da Arslanagić još nije zvanično podnio nikakav zahtijev za raskid ugovora.

U.P.

(Šta se to godađa u Borcu, kako i kuda dalje, vrijeme je za konačnu odluku)

svime što se zbiva razočarani trener Arslanagić.

Prad klubom je očigledno ozbiljno čišćenje snijega, kako bi proljeće donijelo bolju atmosferu i bila stvorena zdrava baza da se ono o čemu se snivalo potajno ove jeseni ostvari, možda već kroz godinu dana.

xxx

Ne može čovjek, kad se obraća čitaocima „Glasa“, da mimoide ova banjalučka raskršća, pa neka za ovu priliku, dok ne prođe Dortmund i Superkup, izostane časkanje o olimpijskim šampionima. Ima, ipak, nekih neodložnih stvari koje treba u rukometu mijenjati.

Ne prepričavaju li se bitke za bodove ili raspedaju priče o reprezentaciji, onda je uvijek dežurna tema: sudije i, u ovom trenutku, sve veći problemi oko delegiranja ljudi u crnom.

Primjetno je, dosjetili su se nezadovoljnici, da se prilikom delegiranja, klupski interesi skrivaju izmaksu! Prvo se određuje za niz utakmica najbolji po rangju i počastima internacionalni arbitri, a kad dođe vrijeme igra, pojave se sasvim drugi ljudi, za kojima se vuče rep optužbi da su u svakoj situaciji debelo naklonjeni domaćinu. Tehnika je jednostavna, prilikom prvog delegiranja zna se dobro da internacionalce, dok je u toku takmičenje na evropskoj sceni, u prvom redu čekaju obaveze u međunarodnim kupovima. Onda se lijepo delegira internacionalac, pa on u posljednji čas otkaže i ljudi nadležni za normalno odvijanje prvenstva delegiraju koga imaju ili koga oni, po kvalitetu slabiji učesnici prvenstva - naručiva! Otuda, bilo je posljednjih nedjelja više mučnih incidenata. Da stvari ne idu dobro oko delegiranja, osjeća i Zajednica prvligaša, pa će izgleda, izaći sa prijedlogom nekih „sanzionih mera“.

Fudbal, upravo, ukida žrijež sudija. Hoće li se rukomet, makar i na kratko vrijeme da razbije familijarne odnose klubova i sudija, odlučiti za šesir? Vrijedilo bi probati, jer ovako dobro biti neće.

TURNIR U MALOM FUDBALU „BORIK '86“

Prijave do danas

BANJALUKA — Danas (srijeda) posljednji je dan podnošenja prijava za tradicionalni turnir u malom fudbalu, koji svake godine organizuje Sportska dvorana „Borik“. Iz svih mjesta Bosanske krajine neprestano stižu prijave za učestvovanje. Tako su svoje učešće potvrdili sastavi iz Mrkonjić—Grada, Bosanskog Novog, Bosanske Gradiške, Jajca, Prijedora... Jedna od najatraktivnijih je ekipa „Sirano“ iz Banjaluke koju će sačinjavati prošlogodišnji finalisti „Šator“ i „Drugovi“. Tako će „Sirano“ nastupiti Savija, Miljković, Stanivuk, Stojanović, Gašić... koji su prošle godine oduševili ljubitelje fudbala.

Takmičarska komisija turnira odredila je da se utakmice igraju srijedom, subotom i nedjeljom. Izvlačenje parova za prvo kolo obaviće se u Sportskoj dvorani „Borik“ u petak (22. novembra) u 19 sati.

Ž. T.

PRIPREME ZA UTAKMICU JEDINSTVO—BORAC

RADIO-PRENOS IZ BIHAĆA

Radio-Banjaluka direktno će prenositi susret 15. kola drugoligaša između Jedinstva i Borca, koji se igra u nedjelju, u Bihaću. Banjalučani su trenutno u boljoj formi. Jedinstvo preživljava veliku rezultatsku krizu, odnosno još traži za novim trenerom nakon odlaska šefa stručnog štaba Gluhalića. Međutim, derbi-susreti Krajišnika uvijek su donosili nesigurnost. Posljednji meč na stadionu pod Borčićima Biščani su dobili, i to baš po snijegu, 4:0.

U.P.

KUGLANJE

TRADICIONALNI TURNIR REPREZENTACIJA REGIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Drugo mjesto Krajišnika

● Zbog lošijeg nastupa Sulejmana Ferhatovića lakmičarima sasko — unske regije izmaklo prvo mjesto ● Banjalučani ponovo podbacili, zauzevi posljednju poziciju

HRASNICA — Tradicionalni susret kuglaških reprezentacija osam regija Bosne i Hercegovine, održan u znatno okrnjenom sastavu u kuglani Famosa u Hrasnici, protekao je u znaku izvanredno ujednačenih lakmičara tuzlanske regije. Šestorica kuglaša uspjela su ukupno da obore 4870 čunjeva. Drugo mjesto pripalo je selekciji sasko-unske regije sa 3846 čunjeva, dok su kuglaši banjalučke regije osvojili posljednje, šesto, mjesto sa 4773 čunja. Iz do sada nepoznatih razloga, na

takmičenju, koje se redovno održava u čast proslave Dana Republike, nisu nastupili kuglaši dobojske i gornjodrinjske regije.

Reprezentacija kuglaša sasko-unske regije, za koju su uglavnom nastupali takmičari Radničkogiz Prijedora, Slogeiz Bosanskog Novog i Signala iz Bihaca, bili su nadomak trijumfa, ali su za prvo mjesto ostali uskraćeni najviše zbog neočekivano lošeg dana Sulejmana Ferhatovića. Od njega se, u stvari, pred početak najviše

očekivalo. No, na drugoj strani, ugodno je iznenadio Mladen Trkulja, koji je postigao izvanredan rezultat od 856 čunjeva. Solidne nastupe imali su i Drago Poljak, te Ibro Salić. Banjalučani su, kao i prošle godine kada su zauzeli u Tesliću pretposljednje mjesto, potpuno razočarani. Prijev svih to se odnosi na dvojicu najiskusnijih Savu Mičevića i Nebojšu Lončarevića, koji suosvojili 34, odnosno 36. mjesto, od ukupno 36 kuglaša. Solidne nastupe imali su Nine Marković, Milovan Barašin i Leonard Gujić.

REZULTATI: 1. Kuglaški savez Tuzla 4870, 2. Kuglaški savez sasko-unske regije 3846 (Trkulja 856, Poljak 819, Salić 818, Čanić 785, Ferhatović 784, Skorić 774), 3. Kuglaški savez Sarajevo 4781, Kuglaški savez Mostar 4777, 6. Kuglaški savez Banjaluka 4733 (Joksimović 820, Marković 805, Barašin 797, Gujić 795, Mičević 762 i Lončarević 754).

SAMO 543 ULAZNICE
Duel 14. kola prvenstva drugoligaša Borac—Jedinstvo (BC) sa kupljenim ulaznicama posmatrala su samo 543 gledaoca. Prema statistici prodatih ulaznica u FK Borac, ovo je jedan od najslabije posjećenih prvenstvenih mečeva.

GRUPNA LIGA „SANA“

SANSKI MOST — Posljednje kolo jesenjeg dijela prvenstva u Grupnoj ligi „Sana“ donijelo je neočekivano mnogo pogodaka — čak 35 ili u prosjeku 6 po utakmici. Najefikasniji je bio Rudar, koji je sa 9 golova u mreži ispratio Jedinstvo, a Husein Smailović, centarfor Rudara, sam je postigao čak 6 golova. Sloboda je do vrha napunila mrežu Knežopoljca — osamputa Đukanović je vadio loptu iz mreže. Pored mnogo golova, u ovom kolu je bilo još zanimljivih situacija. Aginci su kao domaćin pobijedili Gomjenicu sa samo 10 fudbalera, pošto centarfor domaćih Cerić nije došao na utakmicu. A u Rakovčanima susret Rakovčani 79 — Aginci prekinut je u 78. minuti zbog opšte tuče u kojoj su učestvovali i gledaoci. Borbeni navijači nisu htjeli napustiti igralište na poziv glavnog sudije Novakovića, koji je zbog toga odsvirao kraj. Jedna utakmica nije odigrana. Grmeč nije otputovao u Kozarušu, jer, kako smo informisani, nije bilo autobusa. Pomenimo i podatak da će se zaostale utakmice 11. kola Gomjenica — Ljubija i Mrakovica — Knežopoljac odigrati 24. novembra u 11 sati.

KRIVDIČA BRDO — GOMJENICA 2:1 (0:1)
STRIJELCI: Jahić 2 za Krivdiča brdo, Redžić za Gomjenicu, sudija: Petrović (Sanski Most, gledalaca: oko 30)

KRIVDIČA BRDO — Ogorinac, Čustić, Hadipović, Idrizović, Kurtović, Čejvan, Tabaković, M. Idrizović, Jahić, Suljanović

GOMJENICA: Abaza, Lajić, Vranjez, Marinović, Dragić, Sladaković, Glamočanin, Kantar, Redžić, R. Marinović, Kurtović

RAKOVČANI — AGINCI 1:1
STRIJELCI: Novaković 11. min. za Agince, D. Ališković za Rakovčane, gledalaca: 100, sudija: Novaković (Lušci—Palanka)

RAKOVČANI: Fazlić, K. Ališković, S. Ališković, F. Ališković, H. Ališković, M. Poljak, D. Ališković, A. Ališković, E. Ališković, A. Poljak, Kadirić

AGINCI: Rakić, Malešević, Radaković, Novaković, Šipka, Pekić, Orlić, L. Vatreš, Bjelić, Vojinović, M. Vatreš

SLOBODA — KNEŽOPOLJAC 8:3 (3:0)
STRIJELCI: Heder 3, N. Kalić 3, I. Kuželj 2 za Slobodu, Burazor, Plavšić i Bokan za Knežopoljac, sudija: Medić (Prijedor), gledalaca: 50

SLOBODA: Unkić, Bahtić, (K. Kalić) Kolaković, I. Kalić Zukić, Karić, S. Kuželj, Alihodžić, Heder, I. Kuželj, N. Kalić

KNEŽOPOLJAC: Đukanović, Loknja, Bućma, Bakić, Čurguz, G. Burazor, Kondić, Vokan, Burazor, Babić, Plavšić

LJUBIJA — KISELJAK 3:3
BRATSTVO—POTKOZARJE 2:0
RUDAR — JEDINSTVO 9:2
MRAKOVICA — GRMEČ nije odigrano

TABELA

1. Bratstvo	13	8	3	2	24:12	19
2. Sloboda	13	8	2	3	38:12	18
3. Rudar	13	8	2	3	28:14	18
4. Kiseljak	13	7	3	3	29:23	17
5. Aginci	12	6	4	2	18:11	16
6. Rakovčani	12	4	5	3	13:14	13
7. Potkozarje	13	5	2	6	27:22	12
8. Gomjenica	12	5	2	5	24:21	12
9. Jedinstvo	13	3	4	6	20:37	10
10. Knežopoljac	12	3	3	6	17:32	9
11. Mrakovica	11	1	6	4	13:16	8
12. Ljubija	12	2	4	6	14:23	8
13. Krivdiča brdo	12	3	2	8	18:31	8
14. Grmeč	12	2	2	8	18:33	6

M. DESPOT

GRUPNA LIGA „LIJEVČE“

BOSANSKA GRADIŠKA — Sa tri boda prednosti srbačka Sloga je ušla prva u cilj jesenje poluetape, jer je u Lepenici uspjela pobijediti domaću Mladost. Drugi derbi, igran u Dubravama završen je neriješeno 3:3, a domaćini se žale na slabo suđenje Marica. Značajka ovog kola su 32 postignuta gola, odnosno, više od pet po jednoj utakmici. Fudbaleri Potkozarja iz Dragelja, koji, inače, ove jeseni nisu pružili neke naročite igre, nisu se udostojili kao domaćini doći na utakmicu protiv Ratara. Gosti, delegat i sudije su uzalud čekali domaću ekipu Potkozarja, pa će o ovoj neodigranoj utakmici konačan sud dati Takmičarska komisija Lige.

TERMAL — POTKOZARJE (BA) 5:2 (3:1)
STRIJELCI: Trninić 2, G. Mandić, Dodik i Vržina po jedan za domaće, a R. Stupar i Z. Stupar za goste, sudija: Ševo (Banjaluka), gledalaca: 200

TERMAL: Gotub, Bojanić, D. Mandić, Dodik, B. Kelečević, Miljević, J. Kelečević, Vržina, Petković, G. Mandić, Trninić

POTKOZARJE: Babić, Lakić, Vujmilović, Kovačević, Smiljanić, Petković, Z. Stupar, Gojanović (Suručić), R. Stupar Brkić, Milošević

BRATSTVO (0) — VIHOR 4:0 (3:0)
STRIJELCI: Kupinić 3 i Softić jedan, sudija: Borojević (Laktaši), gledalaca: 50

BRATSTVO: Z. Huremović, Lojić, Halilović, Dudaković, S. Huremović, Tahić, Dajić, Malagić, Softić, Draganović (Dž. Huremović), Kupinić

VIHOR: Sadik Begović, Čulum, Horoz, Dizdarević, Sadik Galić, Salih Begović, Kovač, Mušanović, Sead Galić, Draginović

VETERANI — MLADOST (B) 1:4 (0:1)
STRIJELCI: Timarac za Vetereane, Oljača 2, Sember i Jerinić za Mladost, sudija: Gigović (Trebovljani), gledalaca: 50

VETERANI: Kovačević, Barać, Đurić, Duraković, B. Raca, Majdanac, Đogić, P. Raca, Rizvanović, Gavrilović, Timarac

MLADOST: T. Radomir, Mitraković, Leptir, Marčević, Pejić, Sekulić, Jerinić, Miličević, T. Radomir, Oljača, Sember

ZUPA — BRATSTVO (P) 4:4
MLADOST (L) — SLOGA (S) 0:2
DUBRAVE — SLOGA (T) 3:3
POTKOZARJE (D) — RATAR nije odigrano

TABELA

1. Sloga (S)	13	11	1	1	41: 6	21
2. Dubrave	13	9	2	2	32:12	18
3. Bratstvo (0)	13	8	1	4	35:22	17
4. Sloga (T)	13	6	5	2	31:19	17
5. Mladost (B)	13	7	2	4	33:25	16
6. Bratstvo (D)	13	6	3	4	25:21	15
7. Vihor	13	6	2	5	20:24	14
8. Mladost (L)	13	5	3	5	19:17	13
9. Termal	13	5	1	7	23:29	11
10. Ratar	12	3	3	6	22:31	9
11. Zupa	13	2	3	8	16:30	7
12. Potkozarje (D)	12	3	0	9	16:32	6
13. Potkozarje (BA)	13	1	4	8	15:38	6
14. Veterani	13	1	4	8	13:37	6

Đ. STARČEVIĆ

MEBUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

IZJAVE I OCJENE

Borbeno na Mejdanu: duel Anušića i Gračanina pripao je Anušiću. Na kraju Naprijed je bio uspješniji (3:2)

NAPRIJED — „RADE LIČINA“ 3:2
Mehmedalija ELKAZ, centarfor Naprijeda: — Igrali smo obostrano i suviše nervozno, što nam nije trebalo. Sama utakmica je imala i svoju ljepšu stranu, a to je velika borbenost i lijepi golovi. Smatram da smo zasluženo osvojili dva boda. Sto se sudjenja tiče, trebalo je biti na malo višem nivou.

Božo SIMOVIĆ, trener „Rade Ličina“: — Sudenjem ne možemo biti zadovoljni. Bila je ovo prava bruka sudija, u što su se mogli uvjeriti svi prisutni. Sto se tiče našeg protivnika, nemamo nikakvih primjedbi, jer igralo se borbeno a sudija je svojim odlukama doprinio nekim drugačijim ponašanjima na ovoj utakmici. N.K.

JEDINSTVO — OBRADOVAC 0:2
Enes Čatić, trener Obradovca: — Uz disciplinovanu igru iskoristili smo svoje prilike i došli do pobjede

Esad Gerzić, napadač Jedinstva: — Kada Duraković nije iskoristio stopostotnu šansu, gostima se „pozlatilo“ da iz kontranapada dođu do pobjede. D.S.

MLADOST — OMARSKA 2:1
Marko Bjelobrck, kapiten Mladosti: — Zadovoljan sam zalaganjem igrača i smatram da smo zasluženo pobijedili. Zoran Smeleski, trener Omarska: — Domaći igrači su više željeli pobjedu i zasluženo su osvojili bodove. D.K.

SLOGA — TRGOPRODAJA 2:0
Ranko Marin, centarhalf Sloge: — Gostima čestitam na korektnoj igri. Ovom pobjedom obezbijedili smo bolji plasman na tabeli i svakako mirnije proljeće.

Zeljko Savić, desna polutka Trgoprodaje: — Oslabljani nismo mogli više učiniti. Čudi me da Sloga nije u vrhu. Z.V.

BRATSTVO — SLOBODA 4:1
Mladen Svetinović, kapiten Slobode: — U vrlo korektnoj igri Bratstvo nas je potpuno zasluženo pobijedilo.

Ibro Šadić, desni half Bratstva: — Da smo i sa većom razlikom ispratili Slobodu, ne bi bilo nezastuženo. Snijeg nam je bio inspiracija da se pošteno odužimo svojim vjernim navijačima na kraju sezone. O.F.

RADNIČKI — ŠATOR 5:0
Redžija Zeljković, kapiten Šatora: — Radnički je zasluženo pobijedio, ali mi se čini da se sudiji Bradariću može povećati prigrvoniti. Po meni, sudio je loše.

Fikret Velić, fudbaler Radničkog: — Ovo je naša najbolja igra u ovoj sezoni. Potpuno zasluženo smo pobijedili a prema prikazanoj igri i šansama mogli smo dati i koji gol više.

NAJBOLJI SASTAVI

„A“ TIM
Beharić (Mladost) 8, Milinković (Radnički) 8, Kasumović (Jedinstvo) 8, Cerić (Radnički) 9, Juric (Mladost) 9, Mehmedović (Bratstvo) 8, Topalović (Mladost) 9, Radić (Radnički) 9, Šadić (Radnički) 9, Adamović (Radnički) 9, Bešić 11 8.

„B“ TIM
Halkić (Radnički) 8, Šabić (Obradovac) 7, Milinović (Sloga) 8, Žutić (Mladost) 8, Marin (Sloga) 8, Topalović (Radnički) 8, Tanasić (Bratstvo), 8, Savić (Trgoprodaja) 8, Džomba (Mladost) 9, Đukić (Bratstvo) 8, Deić (Omarska) 8.

LISTA STRIJELACA

ANUŠIĆ U JESEN
10 golova: Anušić („Rade Ličina“)
7 golova: Despotović (Lijevoće), Turšić (Šator)
6 golova: Lovre (Šator), Paspalj (Lijevoće), Šabić (Radnički)
5 golova: Elkaz (Naprijed), Velić (Radnički), Krecelj (Omarska), Jungić (Sloga), Đukić (Bratstvo)

ODJECI KOLA

„MALENE“ NADMAŠILE ŠAMPIONA

KOŠARKA

Moglo bi se konstatovati da je proteklo kolo za krajiške ligaše bilo do sada najuspješnije! Jer, samo košarkašice „Čajveca“ pretrpjele su poraz, a u krajiškom derbiju svakako je jedna ekipa morala napustiti teren poražena. Najvredniju pobjedu izvojevale su „malene“ u susretu sa bivšim prvacom, Montingom, a ništa značajniji nije ni uspjeh Biščana, koji su visokom pobjedom nad ekipom Novog grada izbili na čelo prvenstvene tabele.

ZA PET MINUTA

Mladi Krajišnik i Monting vodili su neizvjesnu borbu do posljednjih sekundni susreta, ali kada se film utakmice vrati unazad, ispada da je odluka o pobjedniku pala za pet minuta! Naime, toliko je trebalo da Banjalučanke stignu i prestignu Zagrepčanke i povedu sa 12 poena.

Nakon utakmice trener „montažerki“, Boris SINKOVIĆ, pravdao je preokret slabom igrom u odbrani, da njegova ekipa nije znala da igra „čovjeka“ i dok su promijenili igru u odbrani, Mladi Krajišnik je stekao veliku prednost. Ipak, u taboru gostujuće ekipe ističu zasluženu pobjedu domaćina i dobru igru banjalučkih centara.

— Najvažnije je da smo pobijedile. Mogle smo i bolje igrati, nehvativno je koliko je bilo nepreciznih šuteva prema košu, ali treba napomenuti da nije lako igrati protiv tako iskusne ekipe kao što je Mon-

● Mladi Krajišnik zabilježio i treću pobjedu na svom terenu ● Kombinat Krajina izbio na čelo tabele, a Borac — Incel zadovoljan samo zbog pobjede

ting — ističe najefikasnija košarkašica susreta Slađana Golić. Mladi Krajišnik nije pružio igru koja će se pamti, ali je i pored toga zabilježena pobjeda koja mnogo znači, potvrđuje sigurnost i zrelost ekipe.

USPON BIŠČANA

Pred početak prvenstva Kombinat Krajina po nekima je bio kandidat za prvaka, po drugima predstojala mu je ogorčena borba za opstanak, ali i jedni i drugi su iznenadeno dobrom i efikasnom igrom Biščana. Redaju se pobjede „trio M“ prelazi u „4. M“ jer se Majstoroviću, Medenici i Mešiću dobrim igrama pridružio i Miljuš.

— Drago mi je da je naš rad krunisan rezultatima, da smo, eto, i na čelu tabele. Nadam se da ćemo tako i nastaviti — rekao nam je Dragan Materić, trener ekipe.

Iako su Borac — Incel i Mrakovica bili pri dnu tabele dosta se očekivalo od njihovog međusobnog susreta. Međutim, od košarkaškog nadmetanja nije bilo ništa, samo mučenje i kao utjeha onim 300, možda i nešto više gledalaca, ostalo je neizvjesnost oko pobjednika.

— Uz ovakvu igru Borac — Incel mogao bih se ponovo aktivirati — govorio je jedan bivši košarkaš napuštajući „Borik“, čije ime sada nije ni bitno. Mnogo toga nije jasno: Banjalučani su u pripremnim periodu igrali odlično, imali sve uslove za

uspješan start, a u pet utakmica zabilježili su samo dvije pobjede. Možda su dobri rezultati ispalili kao zabluda o stvarnoj vrijednosti tima, mada su mnogi i sada spremni tvrditi da Borac-Incel ima sastav koji je trebao da bude bez poraza na prvom mjestu. Možda, možda... Možda će i ova teško izvojevana pobjeda biti prekretnica za banjalučke košarkašice.

Prijedorčani su došli u vrlo nezavidan položaj: pet utakmica, isto toliko poraza. U Banjaluci, Sarajevu i Zvorniku nisu ništa izgubili! Propuštena je prilika u Prijedoru protiv Sarajeva i Jedinstva. Dobro je što su u Mrakovici mobilizirali redove, što se čini napor za biljež iz opasne zone, jer još nije kasno da se nadoknadi propušteno.

Košarkašice „Čajveca“ mogle su se unaprijed pomiriti sa porazom u susretu sa Elektromontom, jer razlika u kvalitetu, a prije svega u iskustvu, je i suviše velika da bi se samo srcem mogao napraviti podvig.

— Odlično smo igrali u prvom poluvremenu, bili ravnopravni protivnik Subotičankama, ali u nastavku nismo mogli izdržati tempo i poraz je bio neminovan — govorio nam je nakon utakmice sa Elektromontom Drago Reš.

Emir GALIJAŠ

RADNIČKO PRVENSTVO BANJALUKE U ŠAHU

POLUFINALE U DVIJE GRUPE

Nakon takmičenja po punktovima za završno takmičenje plasirali su se: SOUR „Rudi Čajavec“ i II. SOUR INCEL I i II. SOUR „Jelšingrad“ i III. „UNIS“ i II. RO „Vrbas“ i TO „Bosna“. Ekipe su žrijebom svrstane u dvije grupe (po 5 ekipa).

Rezultati prvog kola: „Incel“ II — Jelšingrad 0:4, TO „BOSNA“ — UNIS II 2,5:0 (bb), RO „Vrbas“ — UNIS I 1:3, INCEL II — „Jelšingrad“ II 2:2, slobode ekipe SOUR-a „Rudi Čajavec“ i III. Turnir se igra 19. 20. 21. i 23. novembra od 17 do 20 sati u prostorijama ŠK „Rudi Čajavec“. Organizator i pokrovitelj turnira je Odbor za radničke igre. D.V.

UZ TRIDESETPETOGODIŠNJICU BANJALUČKOG BORCA

RUKOMETNE DEGENIJE

Hartek - prvi gost

● Prvu međunarodnu utakmicu na svom terenu slavljem je odigrao 13. septembra 1958. godine

Samo godinu dana poslije ulaska Banjalučana u Saveznu ligu, Borac je, pomalo stidljivo, stupio i na međunarodnu scenu. Naime, za vrijeme prvenstvene pauze, krajem maja 1958. Banjalučani su učestvovali na međunarodnom turniru u Sarajevu. U prvom nastupu, Borac je savladao Mladu Bosnu (danas Željezničar) sa 12:10, a u drugoj utakmici sastao se sa ekipom KLIF i Stokholma (Švedska) i pobjedio sa ubjedljivih 14:6. S obzirom na to da je s Bosnom odigrao 7:7, Borac je postao pobjednik te internacionalne smotre. Ubrzo su i Banjalučani imali priliku da prisustvuju PRVOJ međunarodnoj rukometnoj utakmici. Gost Borca — 13. septembra — bila je ekipa HARTEK iz Minhena (SR Njemačka). Borac je zabilježio više nego ubjedljivih 35:16 (14:8). Organizator gostovanja Harteka po Jugoslaviji bio je beogradski Radnički, koji je Banjalučane, dok su vođeni pregovori oko dolaska Harteka u Banjaluku, uvjeravao da se radi u prvorazrednoj rukometnoj selekciji, prvaku Bavorske. Međutim, čim je utakmica počela, bilo je jasno da je Borac „kupio mačka u vreći“. Zbog postupka Radničkog, Borac je uputio protest, ali će, bez obzira na to, ostati zapisano da je ovaj klub prvu međunarodnu utakmicu na svom terenu odigrao sa Hartekom. Na snimku: prije početka meča, koji je sudio Hamdija Kadunić. L.P.

ŠAH

MEDUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

„Mladen Stojanović“ na čelu

„PARTIZAN“ (Vrbanja) — „PARTIZAN“ (Banjaluka) 7:3 F. Handan, — Po pržan 1:0, Hasanagić — Knežević 1:0, Kulenović — Kovačević 0:1, K. Handan — Jaran 0:1, Bajrić — Radočaj 1:0, Bešić — Pašić 1:0, Nezirević — Prosen 0:1, Prlija — Gojić 1:0, Žuna — Macanović 1:0, Obradovac — Semenjuk 1:0, Sudija — Vučenović (Banjaluka).

„MLADOST“ (Zalužani) — „ŽELJEZNIČAR“ (Banjaluka) 6:4 Kapetanović — Ganić 0:1, Ogorelac — Bjelić 0:1, P. Vukailović — Komlenić 1:0, bb, Hajrić — N. Četković 1:0, Bilic — Maunić 1:0, Franićević — Vujičić 1:0, Andrijević — Iđan 1:0, Damjanović — Tomašević 0:1, Mršić — Četković 1:0, M. Vukailović — Matrinović 0:1, Sudija Skenderija (Skender-Vakuf).

„POŠK“ (Potočani) — „MLADOST“ (Laktaši) 6,5:3,5 Zulić — Rogić remi, M. Davidović — Lj. Miličević remi, Manojlović — Vukojević 1:0, D. Davidović — Vuković 0:1, Holoubek — Ilinčić remi, Danojević — Krivokuća 1:0, Vujić — Dračina

1:0 (bb), M. Davidović — S. Davidović 1:0, Živković — S. Davidović 1:0, Živković — M. Miličević 0:1, Sudija Penava (Vrbanja).

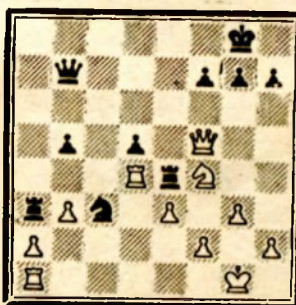
„MLADOST“ (Kotor-Varoš) — „PROGRES“ (Skender-Vakuf) 7:3 M. Bilbija — Đurić 1:0, Vujić — Marjanović 1:0, Šubara — Aleksić 1:0, Gavranović — Vučić remi, Šebić — Milanović 1:0, Tešić — Vuković 1:0, Teinović — S. Đurić 0:1, Karalić — Malić remi, G. Bilbija — Z. Đurić 0:1, Z. Bilbija 1:0 (bb), Sudija Zulić (Banjaluka).

„KOZARA“ (Bosanska Gadiška) — Mladen Stojanović (Prnjavor) 5:5 Bavrlić — Gašić 1:0, Čatović — Zarić 0:1, Živanović — Karić 1:0, Mladenović — Hadžiivdić 1:0 Vakić — Hadžiivdić 0:1, Zaimović — Maunović 1:0, Dosen — Popović 0:1, Duraković — Gatareć 0:1, Marjanović — Prodanović 1:0, Vujičić — Milakov 0:1, Sudija Trkulja (Banjaluka).

STANJE NA TABELI: „Mladen Stojanović“ 58,5 poena, „Željezničar“ 52, „Mladost“ (Z) 52, „Pošk“ 51, „Partizan“ (V) 50,5, „Kozara“ 50,5, „Partizan“ (Banjaluka) 36, „Progres“ 27,5, „Mladost“ (L) 24 (međ manje) i „Mladost“ (KV) 24 poena. D.VJEŠTICA

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 1011
Priprema: Nikola LAKIĆ,
šahovski majstor

Bijeli: Kg1, Ta1, Td4, Sf4, pješaci a2, b3, e3, f2, g3, h2 (11)
Crni: Kg8, Db7, Ta3, Te4, Sc3, pješaci b5, d5, f7, g7, h7 (10)
Bijeli vuče i dobijak!

Pozicija je uzeta iz partije Landenberg — Rufenah (Švajcarska, 1984) u kojoj je bijeli odigrao samo jedan potez i crni se predao.

Rješenje prošlog zadatka: 1...Df1 2.Df2 Te3 3.Ke3 Ld4 4.Kd4 Df2 i bijeli je predao.

R.J.

ZA ŠAHOVSKU KRUNU ● GARI KASPAROV, ŠAMPION SVIJETA (8)

Na zvjezdanim stazama

„Šah je borba“ (Zasker)

Na redu je 25. olimpijada u Lucernu (Švajcarska). Kasparov, igra na drugoj tabli za sovjetsku ekipu i pravi 7,5 poena iz 11 partija (bez pretpriljenog poraza).

Majka Garijeva, Klara Kasparov, uvida da joj sin igra sve značajniju ulogu u svjetskom šahu i da mu je njena pomoć sve dragocjenija. Zbog toga odlučuje da napusti svoj redovan posao kako bi se potpuno posvetila sinovljenim ciljevima — osvajanju titule prvaka svijeta.

TRIJUMF U NIKŠIČU

U ljeto 1983. godine u Nikšiću se održava jedan od najvećih turnira u šahovskoj historiji. Po jačini ima 14. kategoriju. Učestvuju 15 igrača — 15 velemajstora. Vječiti optimista, poznati danski „nebojša“ Bent Larsen, poručuje: „Jeste da Kasparov ima najveći rejting od učesnika i da je već sada od mnogih novinara proglašen pobjednikom. Ali ja mogu reći samo to da se u Nikšiću neće proglasiti pobjednik na osnovu rejting-liste, već nakon dokazivanja za šahovskom tablom!“

Međutim, i ovo upozorenje Larsena nije „pomoglo“! Kasparov je ponovo na pobjedničkom postolju, a njegova pobjeda ovog puta još ubjedljivija: sakupio je 11 poena iz 14 susreta, drugi je Larsen sa 9 poena, dalje slijede: Spaski i Portiš 8, Anderson i Majls 7,5, Talj i Timan 7, Ljubojević i Sejravan 6,5, Petrosjan i Gligorić 6. Predrag Nikolić 5,5 i Ivanović 4,5 poena. Igru Kasparova učesnici turnira bili su oduševljeni. Evo šta je

tom prilikom nekolicina od njih izjavila:

Svetozar Gligorić: „Kasparov je šahista budućnosti, igrač izuzetne snage. Maštovit je i posjeduje napadački stil“.

Jan Timan: „Pun je snage i dobro pripremljen. Pravo ga je zadovoljstvo posmatrati. Već sada je veliki šahista“.

Mihail Talj: „Kasparov je jedini šahista na svijetu čiji se rezultat u susretu sa Karpovom ne bi mogao predvidjeti“.

Predrag Nikolić: „Smatram da je on najjači igrač današnjice“.

Ulf Anderson: „Njegove velike igre i ubjedljive pobjede su samo potvrda njegove izuzetne šahovske snage“.

Veliki šahovski događaj u Nikšiću bio je iskorišten i da se nastave pregovori sa Viktorom Korčnojem u vezi s njegovim polufinalnim mečom sa Kasparovom, čije je održavanje u jednom momentu bilo dovedeno u pitanje. „Strašni Viktor“ dolazi u Nikšić, odnosno u Herceg-Novi na veliki brzopotezni turnir. Kasparov i na ovom takmičenju (svaki igrač ima po pet minuta na raspolaganju) igra maestralno i odnosi prvu nagradu.

KONAČNO NA TRONU

Pregovori sa Korčnojem su urodili plodom i njihov susret se održava krajem 1983. godine u Londonu. Pobjeda je, kao što je poznato, pripala Kasparovu. Ranije je pobijedio Beljavskog, a početkom 1984. godine savladao je Smislova u finalu i izbio pravo da se bori u meču sa Anatolijem Karpovom. O uspjesima Kasparova u kandidatskim mečevima ranije smo opširnije pisali,

kao i o njegovom prvom meču sa Karpovom kada je nakon 48. partije meč pod misterioznim okolnostima bio prekinut. Podsjetimo se, u momentu prekida bilo je 5:3 za Karpova, uz napomenu da je posljednje dvije partije u meču dobio Kasparov i po mišljenju mnogih bio na dobrom putu da potpuno preokrene situaciju u svoju korist.

U ponovljenom meču, koji je održan ove godine u Moskvi, od 3. septembra do 9. novembra, i koji je trajao ograničen broj partija (24), Kasparov je uspio odnijeti ubjedljivu pobjedu od 13:11, što mu je donijelo titulu prvaka svijeta i to trinaestog po redu. O tom trijumfu Kasparova, najmlađeg šampiona svijeta u istoriji šaha, ranije smo takođe detaljno pisali.

Dvadeset dvoipogodišnji šampion svijeta, kao i većina mladića njegovog uzrasta, voli fudbal i veoma ga uspješno igra. Navija za fudbalsku ekipu Dinama iz Moskve. Osim fudbala, voli atletiku, posebno trčanje, kao i plivanje.

Od pjesnika obožava Jesenjina, a od proznih pisaca Maksima Gorkog.

Nakon što je proglašen za prvaka svijeta u šahu, Kasparov je na konferenciji za štampu izjavio: „Ja sam sada kulturni ambasador svoje zemlje i ponosan sam zbog toga. Kao svjetski šampion ja mogu pomoći svojoj domovini pokušavajući da preko šaha poboljšam odnose sa svim zemljama svijeta. Šah je veoma pogodan za povezivanje naroda i zemalja, uostalom, poznata je ona šahovska krilatka „Gens una sumus“ („Svi smo jedan rod“).“

Kraj

Nikola LAKIĆ

SOUR ŽTO SARAJEVO — RO INSTITUT ZA SAOBRAČAJ SARAJEVO NAUČNO—ISTRAŽIVAČKA ORGANIZACIJA OOUR ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE I ISPITIVANJE KONSTRUKCIJA BANJALUKA Aleja JNA bb, PP 146

Na osnovu odluke Zbora radnika od 11. 11. 1985. godine raspisuje se:

KONKURS

za izbor i imenovanje lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima:

1. DIREKTOR OOUR-a ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE I ISPITIVANJE KONSTRUKCIJA BANJALUKA

USLOVI: Osim opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa propisanih zakonom kandidat treba da ispunjava i sljedeće posebne uslove:

— da ima završen II stepen građevinskog fakulteta, magistar ili doktor iz oblasti građevinarstva — poželjan konstruktivni smjer, — da ima 3 godine radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima,

— da posjeduje moralno—političke kvalitete, kao i sposobnost u razvoju samoupravnih i društveno ekonomskih odnosa

— da nije kažnjavan i da nije pod istragom, — stan po Pravilniku OOUR-a „ZIK“ o rješavanju stambenih potreba radnika.

Kandidati su dužni da uz pismenu prijavu dostave dokaze o ispunjavanju uslova konkursa.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.

Prijave slati na adresu:

SOUR ŽTO SARAJEVO — RO INSTITUT ZA SAOBRAČAJ SARAJEVO OOUR ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE I ISPITIVANJE KONSTRUKCIJA BANJALUKA Aleja JNA bb, pp 146 sa naznakom „Konkursna komisija“.

RO AUTO—ŠKOLA SERVIS I PROMET „KRAJINA“

BANJA LUKA, ul. Vase Pelagića 20

Komisija za radne odnose Radne organizacije Auto—škola servis i promet „Krajina“ Banjaluka

PONIŠTAVA

OGLAS

objavljen u dnevnom listu „Glas“ od 13. 6. 1985. godine i ujedno objavljuje

OGLAS

za prijem radnika:

1. PORTIRA—ČUVARA na neodređeno radno vrijeme.

Uslovi:

— da je KV radnik II stepen složenosti — da posjeduje saglasnost za držanje i nošenje vatrenog oružja.

2. ADMINISTRATORA na neodređeno vrijeme.

Uslovi:

— da je završio ekonomsku ili upravnu školu IV stepen složenosti,

— obavezno poznavanje daktilografije

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja oglasa.

Provjera stručnog znanja predviđena je za oba radna mjesta.

Zahtjeve sa kompletnom dokumentacijom lično dostavljati na adresu RO.

**SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA
GRO „SANA“ KLJUČ**
Komisija za radne odnose

Raspisuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos u svojstvu pripravnika i to:

1. KV TESARA — izvršilaca 10

Uslovi:

Pored opštih uslova koji su predviđeni zakonom kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

— Da su kandidati završili školu za radnička zanimanja građevinske struke - smjer tesarski.

Zahtjeve slati na adresu: GRO „SANA“ Ključ, sa naznakom: Komisiji za radne odnose.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Oglas ostaje otvoren 30 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „GLAS“ Banjaluka

RADNIČKI SAVJET RADNE ORGANIZACIJE „GRADSKA TOPLANA“ BANJALUKA

Objavljuje

LICITACIJU

za prodaju osnovnih sredstava

1. zastava 750, registarski broj BL 754—18, godina proizvodnje 1978, početna cijena 20.000,— dinara.

2. zastava 750, reg. broj BL 954—06, godina proizvodnje 1980, početna cijena 70.000,00 dinara

Pravo učešća na licitaciju imaju sva pravna i fizička lica koja prethodno na blagajni RO polože kauciju od 10% od početne cijene.

Licitacija će se održati 22. 11. 1985. godine u 10 sati u krugu Radne organizacije „Gradska toplana“ Banjaluka, J. Križanića bb.

Vozila se mogu vidjeti 22. 11. 1985. godine od 8 do 10 sati.

Kupac je dužan istog dana izvesti vozilo iz kruga RO.

RO CENTAR ZA SREDNJE USMJERENO OBRAZOVANJE I VASPITANJE BANJALUKA

Na osnovu odluka Savjeta, Tehnološke i Građevinske škole Banjaluka, raspisuje:

KONKURS

za upis polaznika u školskoj 1985/86. godini za sticanje III, IV i V stepena stručne spreme u sljedećim strukama:

1. Tehnološka škola:

- hemijsko—tehnološkoj
- celulozno—papirničarskoj
- gumarsko—plastičarskoj
- staklarsko—optičarskoj i
- grafičkoj

2. Građevinska škola:

- građevinskoj
- geodetskoj i
- šumarsko—drvoprerađivačkoj struci i

to:

1. prekvalifikaciju III stepen
2. sticanje kvalifikacije III i IV stepen
3. specijalizaciju V stepen

Upis se vrši za svako zanimanje po navedenim strukama po 32 polaznika.

Uslovi:

1. za prekvalifikaciju: završno svjedočanstvo srednje škole

2. za sticanje kvalifikacije: svjedočanstvo VIII razreda osnovne škole

3. za specijalizaciju: svjedočanstvo o završenoj odgovarajućoj srednjoj školi i potvrdu RO o radnom iskustvu u struci.

— izvod iz matične knjige rođenih—vjenčanih Za sticanje V stepena—specijalizaciju, potvrdu RO o plaćanju troškova školovanja, a za ostala lica potvrdu da su u radnom odnosu ili na evidenciji SIZ-a za zapošljavanje.

Prijave za upis mogu se dostaviti u sekretarijat škola od 8 do 14 sati svaki dan: zainteresovani OOUR-i (RO), zainteresovana lica i SIZ za zapošljavanje.

RADNA ORGANIZACIJA CENTAR ZA INFORMISANJE, OBRAZOVANJE I KULTURU „VASO PELAGIĆ“ GRADAČAC

Na osnovu člana 8. Pravilnika o radnim odnosima radnika Radna organizacija Centar za informisanje, obrazovanje i kulturu „Vaso Pelagić“ Gradačac, objavljuje

OGLAS

o slobodnom radnom mjestu

TRAŽI SE:

1. Čistač—domar 1 izvršilac

Osim opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, kandidat treba da ima završenu osmogodišnju školu i da je upoznat sa brvarsko—tesarskim poslovima.

Lični dohodak po Pravilniku o osnovama i mjerilima za raspoređivanje sredstava za LD i zajedničku potrošnju.

Uz molbu kandidat je obavezan dostaviti: svjedočanstvo o završenoj školi, rodni list.

Nekompletne molbe neće se uzimati u obzir za razmatranje.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas“.

SOUR AIPK „BOSANSKA KRAJINA“ RADNA ORGANIZACIJA „METAL“ NA OSNOVU ODLUKE KOMISIJE ZA RADNE ODNOSI RASPISUJE

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka na neodređeno i određeno vrijeme

A/ NA NEODREĐENO VRIJEME

1. Referent za pripremu za AOP u Finansijskoj službi — odjel saldo kontakupaca i dobavljača — 2 izvršioca

USLOV: završena škola srednjeg usmjerenog obrazovanja, ekonomska, upravna i 1 godina radnog iskustva

2. Referent za obračun kamata u Finansijskoj službi — Grupa za obračun kamata i kreditne poslove — 1 izvršilac

USLOV: završena škola srednjeg usmjerenog obrazovanja, ekonomska i 2 godine radnog iskustva

3. „Blagajnički poslovi“ u Službi obračunskih poslova, likvidature i blagajne — 1 izvršilac

USLOV: završena škola srednjeg usmjerenog obrazovanja, ekonomska, gimnazija i 2 godine radnog iskustva

4. Stručni saradnik samoupravnop—pravnih poslova u Službi samoupravnih, pravnih i kadrovskih poslova 1 izvršilac

USLOV: završen pravni fakultet i 2 godine radnog iskustva

Za navedene poslove i radne zadatke vršiče se obavezna provjera znanja prije zasnivanja radnog odnosa.

B/ NA ODREĐENO VRIJEME

1. Trgovački pomoćnik u poslovnicu grane 113/2 — 1 izvršilac

USLOV: završena škola srednjeg usmjerenog obrazovanja, trgovačka III stepen i 2 godine radnog iskustva

/Prijem se vrši radi zamjene i do povratka radnice sa porodijskog odsustva/.

2. Trgovački pomoćnik u poslovnicu grane 113/1 — 1 izvršilac

USLOV: završena škola srednjeg usmjerenog obrazovanja, trgovačka III stepen i 2 godine radnog iskustva

/Prijem se vrši radi zamjene i do povratka radnice sa bolovanja/.

Kandidati su dužni da uz prijavu na oglas dostave svjedočanstvo — diplomu o završenoj školi i dokaz o radnom iskustvu.

Prijave kandidata koji ne ispunjavaju uslove oglasa, prijave uz koje nisu priloženi traženi dokumenti kao i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokumentima slati na adresu: SOUR AIPK „BOSANSKA KRAJINA“ RO „METAL“ BANJALUKA, Ive Mažara 18.

SOUR KPK „KRAJIŠNIK“ BANJALUKA

Na osnovu člana 10. Pravilnika o radnim odnosima RZZP KPRO „Proleter“ Kotor—Varoš, Komisija za radne odnose RZZP, raspisuje

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka

1. KURIR—PROTOKOLISTA, jedan izvršilac na određeno vrijeme, do povratka radnice sa porodijskog odsustva.

Osim opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

— PK — završena osnovna škola

— 6 mjeseci radnog iskustva

Uz prijavu na oglas dostaviti:

— svjedočanstvo o završenoj osnovnoj školi,

— izvod iz MKR,

— ljekarsko uvjerenje

Prijave sa potrebnom dokumentacijom o ispunjavanju uslova oglasa dostaviti Komisiji za radne odnose RZZP KPRO „Proleter“ Kotor—Varoš.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

**RO ITK „TRIKO“ BOSANSKA GRADISKA
OOUR „TVORNICA SPORTSKE ODJECE“
ORAHOVA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose RO ITK „Triko“ OOUR-a Tvornica sportske odjece Orahova raspisuje se sljedeći

OGLAS

za popunu poslova

Raspisuje se oglas za popunu poslova i radnih zadataka i to:

1. KV - vatrogasac pripravnik.

Osim opštih zakonom propisanih uslova, potrebni su i sljedeći posebni uslovi:

Pod 1.

-KV-vatrogasac pripravnik

-regulirana vojna obaveza

-dozvola za nošenje vatrenog oružja

-uvjerenje o nekažnjavanju

-da nije stariji od 25 godina

-da je zdravstveno sposoban za vršenje poslova gašenje požara i spasavanje ljudi i materijalnih dobara

-radni odnos je na neodređeno vrijeme

-potreban je 1 (jedan) izvršilac

Za poslove pod 1. LD je utvrđen Pravilnikom.

Oglas se raspisuje prvi put.

Zbog smjenskog rada i neregulisanog prevoza poželjno je da se na oglas prijave kandidati sa mjestom boravka Orahova.

Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova iz oglasa slati na adresu: RO ITK „Triko“, OOUR Tvornica sportske odjece Orahova, uz naznaku „za oglas“.

O ishodu oglasa kandidati će biti obaviješteni u zakonskom roku.

**SOUR „GIK KOZARA“ BANJALUKA
RO „GRAĐEVINAR“ BOSANSKI NOVI**

Po ukazanoj potrebi a na osnovu čl. 10. Zakona o radnim odnosima i čl. 3 Odluke o ostvarivanju prava i obaveza radnika RO „Građevinar“ u oblasti rad. odnosa Privremeni kolegijalni poslovodni organ organizacije udruženog rada - RZ RO „Građevinar“

OGLAŠAVA

potrebu za zasnivanje radnog odnosa za:

1. REFERENT ZA PLAN, ANALIZU I STATISTIKU, izvršilaca... 1

2. VULKANIZER izvršilaca... 1

3. AUTOELEKTRIČAR izvršilaca... 1

Pored opštih uslova utvrđenih zakonom, društvenim dogovorom - samoupravnim sporazumom, učesnik oglasa mora ispunjavati i sledeće posebne uslove, i to:

-za poslove 1 radne zadatke pod 1. - ekonomski fakultet ili viša ekonomska škola - pripravnik

-za poslove i radne zadatke pod 2. - završena škola za KV vulkanizera 1 godina radnog iskustva

-za poslove i radne zadatke pod 3. - završena škola za KV auto-električara 1 godina radnog iskustva

Prijave za zasnivanje radnog odnosa podnose se u roku od 8 dana od dana objavljivanja oglasa.

Izbor između prijavljenih kandidata izvršiće se u roku od 15 dana.

Posebne napomene: Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme

Nepotpune i neblagovremeno podnesene prijave neće se razmatrati.

Prijave se podnose na adresu: RO „Građevinar“, Ul. Moše Pijade br. 6. Bos. Novi

**SOUR „RUDI ČAJAVEC“
RO ELEKTROMEKANIKA
BANJALUKA**

Na osnovu odluke radničkih savjeta OOUR-a RZ Radna organizacija Elektromehanika raspisuje

KONKURS

ZA DODJELU KREDITA REDOVNIM STUDENTIMA U ŠK. 1985/86. GODINI

OOUR FABRIKA SIGNALNIH UREĐAJA

1. mašinski fakultet-proizvodni smjer - III godina - 4 studenta

2. elektrotehnički-komunikacije i elektronika - III godina - 2 studenta

OOUR MEHANIČKA OBRADA

1. mašinski fakultet-proizvodni smjer - III ili II god. - 1 student

OOUR TERMIČKA OBRADA I LIVNICA

1. mašinski fakultet-proizvodni - III i II god. - 1 student.

OOUR ELEKTRIČNI UREĐAJI I MAŠINE

1. mašinski fakultet-proizvodni - IV god. 2 studenta I II god. - 2 stud.

2. elektrotehnički - komunikacije i elektronika - IV god. 1 student i III god. 1 student

OOUR ELEKTRONSKI SISTEMI

1. mašinski fakultet-proizvodni - III god. - 1 student

OOUR OBRATNE MAŠINE I PRIBOR

1. mašinski fakultet-proizvodni - IV ili III god. - 2 studenta

RZ ISTRAŽIVAČKO—RAZVOJNI CENTAR

1. mašinski fakultet-proizvodni - IV god. 2 studenta i III god. 2 studenta - pogonsko-energetski - IV ili III god. 1 student

2. elektrotehnički-komunikacije i elektronika - III god. - 1 student - računarska tehnika i automatika - III god. - 2 studenta i - IV god. - 2 studenta

Pravo učešća na konkurs imaju redovni studenti naznačenih fakulteta i smjerova, a u skladu sa Društvenim dogovorom o kreditiranju redovnih studenata u SR BiH.

Kandidati podnose sljedeće dokumente:

1. molbu sa naznakom OOUR - RZ u koju konkuriše

2. ovjeren prepis ocjena sa položenim ispitima na prethodnim godinama studija, sa naznakom prosječne ocjene

3. uvjerenje o imovnom stanju

4. uvjerenje o zajedničkom domaćinstvu

5. pismenu izjavu da ne prima kredit ni stipendiju i da po toj osnovi nema obaveza

Izabranim kandidatima kredit će teći od 1. X 1985. god.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja.

Molbe uputiti na adresu: SOUR „Rudi Čajavec“ RO Elektromehanika Odjeljenje za razvoj i obrazovanje kadrova Braće Pavlič 25 78000 Banjaluka

**SOUR GIK „KOZARA“
GRO „KRAJINA“ BANJALUKA
OOUR „GRAĐENJE“ BANJALUKA
ALEJA JNA bb**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose od 12. 11. 1985. god. raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos

1. DIPLOMIRANI GRAĐEVINSKI INŽENJER

— pripravnik - izvršilaca 2

2. KV- TESARA III stepen - pripravnika - izvršilaca 3

3. MONTER KRANOVA III stepen izvršilac 1

4. RUKOVALAC GRAĐEVINSKIH MAŠINA KV III stepen izvršilac 1

5. REFERENT ZA RADNE ODNOS E IZRADA RJEŠENJA — IV stepen izvršilac 1

Radna mjesta od rednog broja 1 - 4. primaju se na neodređeno vrijeme. Radno mjesto pod brojem 5. prima se na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog odsustva.

USLOVI:

1. VII stepen stručne spreme diplomirani građevinski inženjer bez radnog iskustva.

2. Škola srednjeg usmjerenog obrazovanja za zanimanje tesar - bez radnog iskustva.

3. III stepen stručne spreme KV radnik sa položenim ispitom za montažu i demontažu kranova sa 6 mjeseci radnog iskustva na istim poslovima.

4. III stepen obrazovanja metalske struke sa 6 mjeseci radnog iskustva ili II stepen obrazovanja PK radnika sa završenim kursom za rukovaoca građevinskih mašina.

5. IV stepen stručne spreme - upravni tehničar sa 6 mjeseci radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima i radnim zadacima.

Oglas ostaje otvoren 8 dana računajući od prvog dana po objavljivanju oglasa u listu „Glas“.

Uz prijavu na oglas potrebno je priložiti odgovarajuću dokumentaciju kojom se dokazuje završena škola i radni staž.

Neblagovremene i nepotpune prijave na oglas neće se uzeti u razmatranje.

Molbe se primaju na adresu: SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA, Aleja JNA bb.

**UNIS—RO Valjaonica HVT
Banjaluka - Ramići**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta Valjaonice od 4. 6. 1985. godine raspisuje se:

PONOVI

OGLAS

za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme

—KV zidar - šamoter - 1 pripravnik

USLOVI: Završen III stepen usmjerenog obrazovanja odgovarajućeg smjera

Oglas ostaje otvoren osam (8) dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu priložiti svjedočanstvo o završenoj školi

Neblagovremene, nepotpune prijave i neovjerene foto-kopije dokumenata neće se uzimati u razmatranje.

Prijave slati na adresu: UNIS—RO Valjaonica HVT Banjaluka, Ramići.

**URBANISTIČKI ZAVOD BANJALUKA
objavljuje**

KONKURS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme na poslove i radne zadatke:

1. PLANIRANJE

Uslovi:

a) Visoka stručna sprema mašinske struke

b) tri godine radnog iskustva na poslovima prostornog planiranja ili projektovanja.

Obavezna prethodna provjera radnih sposobnosti.

Prijave sa biografijom i dokazima o ispunjavanju opštih i posebnih uslova podnose se u roku od 8 dana od objavljivanja ovog konkursa.

Odluka o izboru donijeće se u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje prijava, a kandidati će se obavijestiti u daljem roku od osam dana.

TURO „GRAHOVO“ BOSANSKO GRAHOVO

Na osnovu člana 82. Statuta i člana 9. i 16. Pravilnika o radnim odnosima radnika, Komisija za radne odnose radnika OOUR „Dinara“ Bosansko Grahovo raspisuje

OGLAS

za popunu upražnjenih poslova, odnosno radnih zadataka na neodređeno vrijeme:

1. transportni radnik 3 izvršioca

Osim opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

završena osmogodišnja škola i sposobnost za obavljanje fizičkih poslova.

Uz prijavu, kandidati su dužni dostaviti dokaz o ispunjavanju uslova:

-svjedočanstvo o završenoj školi,

-ljekarsko uvjerenje,

-izvod iz knjige rođenih.

Prijave sa dokazima slati na adresu: TURO „Grahovo“ OOUR „Dinara“ Bosansko Grahovo, Titova 3 sa naznakom „Komisiji za radne odnose radnika“ u roku od 8 dana od prvog narednog dana od objavljivanja.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

OOUR „Dinara“
Bosansko Grahovo

AIPK — Zemljoradnička zadruga Bos. Gradiška - Osnovna zadružna organizacija „Orahova“ Orahova, na osnovu odluke Odbora za međusobne odnose radnika u udruženom radu od 13. 11. 1985. godine, raspisuje

OGLAS

za prijem izvršioca na poslove i zadatke

1. Prodavač u prodavnici broj 4 Orahova - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme

USLOVI: Osim opštih uslova izvršilac treba da ima:

-trgovačku školu - KV trgovac sa najmanje jednom godinom radnog iskustva u struci

Oglas ostaje otvoren osam dana od dana objavljivanja. Prijave sa potrebnim dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostaviti na adresu: AIPK — Zemljoradnička zadruga Bos. Gradiška, Steve Sovilja broj 2, sa naznakom za oglas.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

Stugom obavještavamo da je iznenada dana 18. novembra 1985. godine u 74. godini života preminuo

**MILE
D. ČOPIĆ**
sudija u penziji

Sahrana će se obaviti u srijedu 20. novembra 1985. godine u 15.00 sati na Novom groblju u Banjaluci.

OŽALOŠČENI: supruga MIRA, sestre: DANICA, ANDELKA, RADOJKA i MIRA, nećak MILAN, punica JELKA, porodica KUKRIKA i ostala mnogobrojna rodbina i prijatelji

056333

Dana 20. novembra 1985. godine navršava se četrdeset tužnih dana od smrti našeg druga i prijatelja

**VELIMIRA
LEČKOVIĆA**
DRUGARICE I DRUGOVI
ELEKTRO ODJELJENJA
VZ „KOSMOS“ BANJA-
LUKA
056336

Dana 20. novembra 1985. godine navršavaju se tri godine od smrti našeg dragog

**DRAGANA
BUNDALA**
Vječno će te se sjećati s ljubavlju i poštovanjem
TVOJI NAJMILIJU:
supruga MARIJA i DJECA
056319

„ŠIPAD—SEBEŠIĆ“
OOUR ŠUMARSTVA „ČEMERNICA“ SKENDER—VAKUF

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose raspisuje se

KONKURS

za prijem sekretara OOUR-a

Raspisuje se konkurs za prijem sekretara OOUR-a šumarstva „Čemernica“ Skender Vakuf.

USLOVI: Pored zakonom propisanih uslova kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

— Pravni fakultet, prvi stepen pravnog fakulteta ili viša upravna škola sa 1 godinom radnog iskustva

Ukoliko se ne prijave kandidati s iskustvom, primiče se diplomirani pravnik bez iskustva.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja

Uz prijavu priložiti:

- dokaz o stručnoj spremi,
- dokaz o radnom iskustvu.

Prijavu sa potrebnim dokazima slati na adresu: „Šipad—Sebešić“ OOUR šumarstva „Čemernica“ Skender—Vakuf, Komisiji za radne odnose

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Tužnim srcem javljamo da je dana 19. novembra 1985. godine nakon duge bolesti preminula naša draga i nikad neprežaljena supruga, majka, baka, tetka svekrva i punica

JOVANKA SLADOJEVIĆ,
rođena KURIJA

Sahrana će se obaviti u srijedu 20. novembra 1985. godine u 14.00 sati na pravoslavnom groblju Pavlovac u Banjaluci. Sprovod kreće ispred kuće žalosti u Rudarskoj ulici broj 274.

OŽALOŠČENI: suprug BLAGOJA, sinovi: DRAGO, SVETO i TOMISLAV, kćerke: DRAGICA, LJEPOSLAVA, NADA i RADA, snahe, zetovi, unučad, prauučad porodica KURIJA i ostala ožalošćena rodbina.

056337

AIPK—ZZ „TRGOCOP“ OOUR
„PROMET“
KOTOR—VAROŠ

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose OOUR-a „Promet“ Kotor—Varoš od 13.11.1985. godine raspisuje se

OGLAS

za prijem u radni odnos

1. Prodavač robe - pripravnik na neodređeno vrijeme za rad u prodavnici „Bregovi“ Kotor—Varoš, 1 izvršilac.

Pored opštih uslova predviđenih zakonom o udruženom radu, kandidati treba da ispunjavaju posebne uslove i to:

— za radno mjesto pod 1. završena trgovačka škola bez radnog iskustva.
Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja.

Kandidati su dužni uz prijavu dostaviti:

- svjedočanstvo o završenoj školi,
- izvod iz matične knjige rođenih,
- ljekarsko uvjerenje.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostaviti na adresu: AIPK—ZZ „TRGOCOP“, OOUR „PROMET“, Kotor—Varoš ili neposredno u opštu službu OOUR-a

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME:
OD 7,00 do 15,00

34-448

PRODAJA AUTOMOBILI

PRODAJEM automobil tam 2000 ispravan Stipo Terman, Šargovac broj 61, Banjaluka

056260

ZEMLIŠTE

PRODAJEM četiri dunuma pod voćnjakom područje Jakupovci, telefon broj 41—434 Banjaluka

056305

PRODAJEM četiri dunuma zemlje pod voćnjakom sa nedovršenom kućom područje Slatine, telefon broj 47—534, Banjaluka.

056306

RAZNO

PRODAJEM stereo uređaj Sharp SG 2 telefon broj 32—647 poslije 16.00 sati, Banjaluka

056311

PRODAJEM peč na ugalj krekava, telefon broj 57—499, Ulica Matije Gupca broj 14, Benić, Banjaluka.

056307

PRODAJEM tri sijena i dvije otave. Adresa: Ulica Rade Kondića broj 18, Banjaluka

056310

PRODAJEM Pojačalo razglas solton novo 100 vati, telefon broj 54—536, Brane, Banjaluka

1-2
056312

PRODAJEM francuski ležaj, telefon broj 48—261 od 16.00 sati, Banjaluka

056302

PRODAJEM novi kamin franklin, telefon broj 47—962 poslije 16.00 sati, Banjaluka

056304

PRODAJEM dvije peći na lož ulje, telefon broj 46—765, Banjaluka.

1-2
056301

PRODAJEM muzički centar

„gorenje“ nerazdvojni komplet radija, kasetofona, pojačala i gramofona u stereo i kvadrofonskoj tehnici i dva zvučnika za 120.000 novih dinara, pogledati u Ulici Ranka Šipke broj 27, od 15.00 do 20.00 sati, Banjaluka.

056296

PRODAJEM rabljeni namještaj veš-mašinu, frižider, šporet plin-struja, televizor crno bijeli, kuhinjski stol sa stolicama, dva viseća elementa sve za 70.000.- novih dinara, upitati od 12.00 do 16.00 sati, Galić, Ulica Miće Radakovića broj 2, Banjaluka

056324

PRODAJEM zx spectrum 48 telefon broj 30—847, Banjaluka

056323

STANOV I (PONUDE)

IZDAJEM jednosoban stan u Ulici Jovice Savinovića broj 16—L, telefon broj 55—587, Banjaluka

056313

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM Namještenu sobu u Novoj varoši za studenticu ili zaposlenu djevojku, telefon broj 46—964 od 17.00 do 19.00 sati, Banjaluka.

056298

IZDAJEM jedan ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi za muškarce ima grijanje u Ulici Dušana Jokića broj 43, Banjaluka.

056317

STANOV I (ZAMJENA)

MIJENJAM dvosoban stan Starčevića za jednosoban i garsonijeru, zvati od 20.00 do 22.00 sati na telefon broj 35—751, Banjaluka.

056318

ZENICA—BANJALUKA MIJENJAM trosoban stan u Zenici za odgovarajući stan u Banjaluci.

Informacije do 15.00 sati na telefon broj 078/47—202, a od 19.00 do 22.00 sata na telefon broj 078/55—735, Banjaluka.

056315

STANOV I (POTRAŽNJA)

TRAŽI samac 35 godina starosti, intelektualac, velik jednosoban ili dvosoban stan, po mogućnosti sa centralnim grijanjem, plaćanje unaprijed godinu dana, javiti na telefon broj 31—507 poslije 16.00 sati, Banjaluka.

1-3

056288

TRAŽIM namještenu garsonijeru ili namještenu sobu s kupatilom, bliže centru uslužni telefon broj 37—411 lokal 13 od 7.00 do 14.00 sati, Banjaluka

056309

TRAŽI bračni par jednosoban prazan stan bliže centru, zvati od 16.00 sati na telefon broj 35—157, Banjaluka.

056299

TRAŽIM praznu sobu, poseban ulaz, u okolini fabrike „Rudi Čajavec“, uz tranzitni put, telefon broj 54—880, Banjaluka.

056295

TRAŽI bračni par stan s centralnim grijanjem, telefon broj 46—870, Banjaluka

056322

KUPOVINA

KUPUJEM hitno automobil zastavu 101 komfort, godinaprodukcije 1979/1982, u dobrom stanju, javiti na telefon broj 47—188 od 15.00 do 18.00 sati, Banjaluka.

056303

POTVRDE

PROGLAŠAVAM nevažećom potvrdu broj 1255 izdatu od zlatara na ime Borjan Mišić, Banjaluka

056294

PODUKE — INSTRUKCIJE

Profesor matematike daje časove srednjoškolicima i studentima, telefon broj 24—951, Banjaluka

1-2
056036

SOUR „RUDI ČAJAVEC“
RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA
OOUR PROSTORNA TEHNIKA
BANJALUKA

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose OOUR-a Prostorna tehnika raspisuje

OGLAS

za popunu poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. PRIPRAVNIK ZA POSLOVE KONSTRUKTORA 3, radnik
USLOVI: diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer telekomunikacija, raketne tehnike ili računске tehnike i automatike

2. KONSTRUKTOR 3 radnika
USLOVI: — diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer telekomunikacija, raketne tehnike ili računске tehnike i automatike — radno iskustvo 1 godina

3. KONSTRUKTOR 1 radnik
USLOVI: — diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer telekomunikacija, raketne tehnike ili računске tehnike i automatike — radno iskustvo 6 mjeseci

Izbor kandidata izvršice se u skladu sa propisima iz oblasti ONO i DSZ kojima su utvrđeni uslovi za rad u namjenskoj proizvodnji. Uz prijavu na oglas priložiti dokaze o stručnoj spremi i radnom iskustvu.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Prijave dostaviti putem pošte na adresu: SOUR „RUDI ČAJAVEC“, RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA, KADROVSKA SLUŽBA, 78000 BANJALUKA, Braće Pavlića 23A. Rok trajanja oglasa je 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja u listu „Glas“.

RO „ŠIPAD—VRBAS“ BANJALUKA
OOUR ŠUMARSTVO „ČELINAC“ U
ČELINCU

OBAVJEŠTENJE

Obavještavamo građane da vršimo rasprodaju sadnica ukrasnog drveća i grmlja po povoljnim cijenama u našem rasadniku „Trapisti“, Delibašino selo.

Radno vrijeme svakim radnim danom od 9 do 17 sati, a subotom i nedjeljom od 8 do 13 sati.

RO „ŠIPAD—VRBAS“ BANJALUKA
OOUR ŠUMARSTVO „ČELINAC“
U ČELINCU

1—3

SA GOSTOVANJA, HORA „PELAGIĆ“ U ČEHOSLOVAČKOJ

Muzika nema granica

Domaćin „Pelagiću“ - hor „Dvoržak“, možda već iduće godine u Banjaluci

● **Uspješna turneja po Čehoslovačkoj, gdje je hor „Pelagić“ održao nekoliko zapaženih koncerata, ujedno je prilika, kao i svako drugo putovanje ovog tipa, da se amateri prijateljskih zemalja upoznaju, da domaćini svojim gostima pokažu sve ljepote zemlje**

U okviru svoje sve šire aktivnosti mješoviti hor KUD-a „Pelagić“ nedavno se vratio sa uspješne desetodnevne turneje po Čehoslovačkoj.

Gostovanje koje je realizovano u sklopu međunarodne kulturne razmjene još jedanput je potvrdilo da muzika ne poznaje granice.

Ni naporno dvadesetsatno putovanje do prvog odredišta Jablonca nad Nisou, na krajnjem sjeveru Čehoslovačke, nije omelo članove hora da već svojim prvim nastupom uspješno probiju led pred publikom koja dobro poznaje ovaj vid umjetnosti. U ovom dalekom gradu naišli su na topao prijem od publike i od samih domaćina članova hora „Janaček“. Sa lijepim gradom koji se ponosi pozorištem, arhitekturom, jezerom, zimskim centrima, novim sportskim centrom u sklopu koga je i velika atletska dvorana (najveća u ČSSR) u kojoj treniraju i naši atletičari, morali smo se ipak

rastati. Slijedili su koncerti na drugom kraju ove lijepe zemlje.

Na cjelodnevnom putovanju napravljena je pauza u gradu koji ne može a da se ne spomene. Riječ je o Pragu, jednom od kulturnih centara Evrope, u kojem su se od davnina školovali i mnogi naši umjetnici, naučnici, književnici pa sve do današnjih dana kao što su mladi filmski radnici, među njima i režiser Emir Kusturica. U gradu, za koji nije dovoljno nekoliko sati ili dana da bi se upoznao, članovi hora bili su primljeni u našoj ambasadi kod Rajka Grgića političkog savjetnika (inače, učenika banjalučke Gimnazije).

Slijedeći domaćin bio je grad Uherski Brod i članovi hora „Dvoržak“.

Od planirana tri koncerta prvi je izveden u mjestu Bojkovice, dok je sljedeći bio sa članovima hora Morkovice u istoimenom mjestu. Završni koncert koji je održan u muzeju grada Uherski Brod, bio je pravi trijumf. Pred publikom na kojoj se vidjelo da zaista poznaje horšku muziku, hor „Pelagić“ nije mogao da napusti binu bez nekoliko ponovljenih kompozicija.

Treba napomenuti da su se ljubazni domaćini trudili da svojim gostima pruže što više. Od prijateljskog druženja pa do organizovanja posjeta znamenitostima i drugim interesantnim objektima, od kojih treba izdvojiti stari dvorac „Kromeriž“ koji još zovu i „Hanacka Atena“ kao i posjetu tvornici stakla gdje spretni majstori zaista zadivljuju svojim umijećem.

Ne može se ne reći nešto i o horu „Dvoržak“. Hor iduće godine slavi 60 godišnjicu postojanja. Društvo je osnovano 1869 god. i danas ima više od stotinu članova. Za svoj rad dobili su i najveće priznanje Ministarstva za kulturu. Ovo mi je prvi kontakt sa jednim našim horom. Iz saradnje koja je uspostavljena uslijedio je i poziv da iduće godine gostuje u Banjaluci, a do čijeg će ostvarenja vjerovatno i doći.

Od dosadašnjih saradnji sa evropskim horovima domaćini su istakli da im je ova bila najdraža što nikako ne treba uzeti kao puku kurtoaziju imajući u vidu da se hor „Pelagić“ sa dirigentom Muharemom Insanićem na čelu solistom Bojanom Pogrmilovićem te uz klavirsku pratnju Branke Kuzmanović pokazao u najljepšem svjetlu.

Zlatko ŠEMIĆ

Muzej u Uherskom Brodu

Prvo odredište na sjeveru Čehoslovačke - Jablonec nad Nisou

TOKOM noći 14/15. april 1912. godine na 560 milja daleko od Nju Fundlenda potpuno je tadašnji ponos britanskog brodograditeljstva superkomfortni putnički brod „Titanik“ na svom prvom (!) putovanju za Sjedinjene Američke Države. „Titanik“ je bio dug 300, a širok 28 metara. Na morsko dno, na dubinu od 4 300 metara odnio je i 1.500 žitova. O propasti ovog kolosa, koji se u mrktoj noći sudario sa ogromnom ledenom santom, snimljeno je sedam filmova, napisano je više od 20 knjiga.

MJESEC stalno mijenja temperaturu: sredinom dana ona iznosi 117,2 stepena Celzijusovih, pred

Ako niste znali 56

veće se spusti na 14,4 atokom noći temperatura iznosi 162,7 stepeni Celzijusovih, ali - ispod nule!

SAVA je najduža jugoslovenska rijeka, a nastaje od Save Dolinke i Save Bohinjke, koja se kod Radovljice (Slovenija) spajaju i tu nastaje „originalna“ Sava. Ova rijeka je duga 954,5 kilometara, a plovna je u dužini od 593 kilometra, od Beograda do ušća Kupe u Savu. Na svom gotovo hiljadu kilometara dugom „putu“, Sava prima vodu mnogih rijeka: Krke, Kupe, Une, Vrbasa, Bosne, Drine, Kolubare, Sutle, Krapine, Lonje, Orljave, Bosute...

SATIRIKON

Gotovo svi funkcioneri u svojim pozdravnim govorima kažu: „Dužnost mi je da pozdravim...“ Zbog toga smo mi toliko dužni!

xxx
Koristite se više rukama jer su vam one uvijek pri ruci.

xxx
To što je rođen nije mu mnogo značilo u životu.

xxx
Znate kad će doći očekivana BUDUĆNOST? Kad BORAC uđe u Prvu ligu.

xxx
Krcanje crijeva je vrsta unutrašnjeg monologa.

Muhamed DŽINIĆ

●●●	DOMACE GOVEDO	GRAD NA FILIPINIMA	MUSKO IME	PISAC ALAN PO	PISAC TARTALJA	OPERA PAPAN-DOPULA	NADIMAK GETTOVE MAJKE	DVCPOL	●●●	ČINJE-NICE	URAN	NANKO-TICI	OKRUGLA KAPA, BARETA	MUSLI-MANSKO ŽENSKO IME	LEJZER	PISAC ZOLA	ZEPILJO-RAJDIK	OSTALI
GRAD U BOSNI, NA DRINI									IGRAČI NOGOMETA DIO DOLARA									
I JEDAN I DRUGI											MUSLI-MANSKI POST SVEŽAK KNJIGE							
BOLEST SRCA, STENOKARDIJA																TITAN		
PRVAK																29. SLOVO		
1. SLOVO		ONDA					ISTORIJA INDIVIDUALNOG RAZVOJA BICA IKA											OKRUGLO SLOVO
PULAGARU						VISINOMJER												GRČKO SLOVO

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): Intervencija, ASNOM, Sao Paolo, narastali, korisnik, traktor, N, oko, T, Tanec, natezi, Nona, materijalizam,

DOKTOR U KUĆI

Priprema: dr Božidar Balaban, spec. opšte medicine

HEMOROIDI

● **Vanjski i unutrašnji hemoroidi. Krvarenja. Preobražaj...**

Na pitanje čitateljke A. H. kako se dijagnostikuje i liječe unutrašnji hemoroidi, može se ukratko odgovoriti:

Hemoroidi predstavljaju proširenje krvnih žila čmara. Smatra se da su vezani na određenu konstituciju, ali se pokazalo da i hronični zatvori te isključivo sjedeći posao igraju bitnu ulogu u nastajanju ovog oboljenja. Bolest je dosta proširena u današnjem civilizovanom svijetu, a nešto je češća kod muškaraca.

Proširenje krvnih žila obično prati okolna upala i svrbež. Praktično se radi o hroničnom iritirajućem upalnom stanju.

Vanjski hemoroidi se često manifestuju pojavom jakog bola nakon velike nužde. Radi se u stvari o stvaranju krvnog podliva na rubu anusa, a nastao je prskanjem jedne vene vanjske regije čmara. Kako se obično na ovo stanje nadovezuju razne komplikacije, kao što su infekcije, tromboziranje, perforacije, to će i različite manifestacije slijediti. Pacijenti se najčešće žale na smetnje kod velike nužde, te napominju da im se čini da ne mogu potpuno isprazniti debelo crijevo. Pečenje i bol, ponekad krv kod stolice su često prisutni. Svrbež je takođe u većini slučajeva prisutan. Ako dođe do promjena i proširenja krvnih žila u višim partijama (anorektalna regija), govorimo o unutrašnjim hemoroidima. U pravilu se razvijaju u tri čvora krvnih žila.

U prvom stadiju razvitka unutrašnjih hemoroida dominira praktično samo jedan simptom, a to je krvarenje. Mora se naglasiti da je krv uglavnom svijetlo crvena. U tom stadiju bolova još nema, a na stolici se pojave kapi svijetlocrvene krvi. Ponekad može da krv štrca po WC šolji. Kasnije, razvojem bolesti, čvorovi postaju tvrdi, a kod vršenja nužde prolabiraju (istiskuju krv). U početku se mogu sami povući nakon defekacije (vršenja nužde). Kasnije se dešava da se uklješte i ne mogu se sami povući. U ovakvim stanjima postoje bolovi, krvarenje koje nije tako intenzivno, znaci eventualne upale okoline i svrbež.

Dijagnoza se postavlja na osnovu dobro prikupljenih podataka o bolesti, te kliničkim

pregledom i rektoskopskim pregledom.

Vanjski hemoroidi se dobro vide i daju se opipati.

Kod unutrašnjih hemoroida potrebno je obavezno napraviti digirektalni pregled, kojim će se omogućiti dobra spoznaja o stanju u čmaru i završnom debelom crijevu. Ono što se ne može opipati prstom može se dobro vidjeti uvođenjem rektoskopa u debelo crijevo. To je cilindrični instrument na vrhu kojeg je svjetiljka koja osvijetljava ispitivano polje i tako se direktno pod okom vide sve eventualne promjene.

Osim rektoskopije ponekad se može napraviti i rentgenska pretraga kako bi se kompletirala dijagnostika.

Liječenje se sastoji u provodnji svih higijensko-dijetetskih mjera, regulisanja stolice i konzervativnoj ili hirurškoj terapiji. Svi jaki začini i alkohol nesmiju se upotrebljavati. Za regulisanje stolice potrebno je preporučivati komplete i više tečnu ishranu, a može se ordinirati i neko od blagih sredstava laksativnih. Takođe se preporučuje šetnja, a manje sjedenje.

Uz navedeno, potrebno je davati sredstva lokalno u čmar u obliku čepića i masti, koji će blagovremeno djelovati na postojeće promjene a ako postoji jača infekcija, moraju se ponekad dodati i antibiotici.

Ako su krvarenja česta i obilata, te ako često prolabiraju ili se uklješte hemoroidni čvorovi, indicirana je operacija koja će definitivno otkloniti sve poteškoće. Na hirurškoj klinici u B. Luci operacije ovog tipa se vrlo uspješno obavljaju.

Što se tiče mogućnosti preobrazaja hemoroida u rak debelog crijeva, treba napomenuti da su se takve promjene spominjale u literaturi, ali teško je sa sigurnošću reći da li je u tim slučajevima od početka bio rak, pa samo nije prepoznat ili su hemoroidi izazvali razvoj malignog procesa. U svakom slučaju potrebno je svakog bolesnika dobro pregledati i postaviti pravu dijagnozu i takvo oboljenje tretirati po stavovima savremene medicinske nauke.

ZANIMLJIVOSTI IZ MEDICINE

Otkriće „slušalica“

Ljekarske slušalice - stetoskop su u osnovi sasvim jednostavan instrument. Međutim, trebalo je mnogo godina da se otkrije i usavrši taj danas tako važan instrument svakog ljekara. Što je još interesantnije, do njegovog otkrića došlo se slučajno. Mladi francuski ljekar Laennec je jednog dana, žureći da pregleda bolesnika, opazio u dvorištu Luvra grupu djece koja su se igrala na dugačkoj gredi. Jedno dijete je blago grebalo ekserom na jednom kraju grede, a druga su, naslonivši uši, na suprotnom kraju, slušala te zvuke. I to je Laennecu dalo ideju! Čim je pristupio bolesniku, zatražio je list hartije, uvrnuo ga poput cilindra, prionio jedan kraj na grudi bolesnika, a drugi na svoje uho. Možete misliti kolika je bila njegova radost kada je prvi put u svome životu čuo tonove srca koje je kucalo! Do tada su se svi ljekarski pregledi zasivali samo na posmatranju, pipanju i kucanju bolesnika. Tri godine utrošio je mladi Laennec usavršavajući svoj papirnat instrument. Napokon, načinio je drvenu cijev dugačku 30 cm koja se sastojala od dva dijela, s otvorom čija se veličina mjenjala. Manji otvor služio je za slušanje srca, a veći, oblika zvona, za slušanje grudnog koša. Svoja zapažanja i iskustva u radu s novim instrumentom kome je sam dao ime STETOSKOP (grčki: stehos-grudi, skoipein-isпитati), objavio je Laennec 1819 god. u znamenitom djelu „De l'Ascultation Mediate“ (o posrednoj auskultaciji).

dr Alija Kapidžić

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: ŠTA MISLITE O POVREMENIM NESTAŠICAMA U TRGOVINAMA?

PREDZNAK POSKUPLJENJA

Biljana Marić, hemičar:
— Nastašice proizvoda kao što su ulje, šećer i mast u zadnjih nekoliko godina uvijek su bile predznak da će im cijene otići gore. Zanimljivo je da proizvođači pojedinih artikala nikada nisu zadovoljni prodajnim cijenama.

JUŽNO VOĆE — NEKVALITETNO

Fatima Čoralić, radnica:
— Nastašica limuna česta je pojava u zadnje vrijeme. Takođe ni ostalog južnog voća nema u dovoljnim količinama. Kad god ima, lošeg je kvaliteta, a cijene su prevelike. Pitam se hoće li ovog voća biti zimus u dovoljnim količinama?

POTROŠAČI UZROKUJU NESTAŠICE

Bosa Poudica, trgovac:
— Mislim da su i ovako čestim nestašicama pojedinih proizvoda dobrim dijelom doprinijeli i sami potrošači. Da je to zaista tako moglo se vidjeti ovih dana kako pojedini potrošači kupuju u kutijama jestivo ulje, a u vrećama šećer kristal, što im zaista nije potrebno.

NISAM IZNENAĐEN

Mihajlo Kesić, vozač:
— Nisam iznenađen kada nema u trgovinama nekog proizvoda. To je u svakom slučaju svakodnevna pojava. Međutim, praksa kod nas je pokazala da je to siguran signal novoj cijeni. Zar uvijek tako mora da bude?

M. ŠUKALO

ZANIMLJIVOSTI

Sokolovi u Pragu

Od prije nekog vremena u Pragu se gnijezde sokolovi koje su ljudi u prošlim vremenima uzgajali da bi im pomagali u lovu. Ako se pokušaj praških sokolova pokaze uspješnim, staništa sokolova postaću i drugi čehoslovački gradovi.

Iako u Čehoslovačkoj ima mnogo uzgajivača ptica, razlozi za dobrodošlicu sokolovima u gradovima nisu romantičarski, niti su stvar hobija, nego su vrlo praktični i proizašni: nameću ih specifični ekološki problemi. U čehoslovačkim gradovima toliko su se namnožili divlji golubovi da predstavljaju veliku napast.

Samo u Pragu, kako se procjenjuje ima oko 140.000 divljih golubova. Nehigijenski „divljaci“ ne mare za vjekovne ljepote „zlatnog“ grada, zagađuju i mnoga druga mjesta u Čehoslovačkoj, pustoše usjeve i, kako upozoravaju stručnjaci, predstavljaju za ljude nemalu opasnost jer prenose razne bolesti, čak i teško izlječive.

Akcije sistematskog ubijanja tih ptica i uništavanja njihovih nasada dosad su bile samo djelimično uspjehne. U Pragu se godišnje likvidira do 30.000 golubova. Ne odustajući ni od toga, ovdje su došli na ideju da u pomoć pozovu sokolove ne bi li oni, po zakonima prirode, kao poznati „krvnici“ nejakih ptica, uspostavili podnošljivu ravnotežu.

U prvaj lazi naučnoistraživačkih eksperimenata, koja se završava ove godine, uzgajaju se male porodice sokolova i stvaraju druge pretpostavke za uspješan rat protiv divljih golubova. Sokolari namjeravaju da kasnije uzgoje dovoljan broj tih grabljivaca i nastane ih i u druge gradove. Zasad je, međutim, neizvjesno da li će eksperimenat uspjeti jer svega 20 do 30 odsto mladenčadi, kako se pokazalo, ima izgleda da preživi u vještačkim uslovima uzgoja.

Čudni zakoni

Nije rečeno da se zakoni, o kojima je riječ, zaista i poštuju, ali da su na snazi, jesu.

U gradu Otumyl u Ajovi (SAD), muškarcima je strogo zabranjeno da namiguju nepoznatim ženama. Poznata im magu.

Moglo bi se reći da navedena stroga zabrana nije ništa u poređenju sa onom koja važi u okrugu Orendž u državi Njujork: tamo čovjeka mogu da uhapse samo zato što ženu pogleda „onako“. Kako se u istom zakonu žene uopšte ne pominju, to valjda znači da one njih mogu „onako“ da gledaju koliko im volja.

D.T.

Duhoviti „pronalazač“

U jednom filadelfijskom listu nedavno je objavljen oglas: „Osoba koja je pronašla moj novčanik u ulici Market je identifikovana. Ovim zahtijevam da mi ga odmah vrati!“

Odgovor se pojavio u istom listu sljedeće nedjelje: „Identifikovana osoba koja je novčanik pokupila ovim zahtijeva od vlasnika da je nazove i preuzme novčanik. Šifra: svakako se javite!“

D.T.

Nije razumio „šalu“

Posjetioci zooloških vrtova nisu uvijek samo oni koji vole životinje. Njihove neslane šale nekad mogu da budu veoma okrutne. Tako su neki „duhoviti“ posjetioci zoo-vrta u Hafnarfjorduru na Islandu, bacili staklenu bocu u vještačko jezero, u kome se nalazio najveći polarni medvjed. Nedužni div, star 16 godina i težak više od 800 kilograma, nije razumio „šalu“. Nagazio je na bocu, teju je polomio. Staklo mu je isjeklo šape, koje su se ubrzo zagnojile. Veterinarli su pokušali da ga spasu, ali infekcija se brzo širila, i medvjed je uginuo.

RADIO-PROGRAM

SRIJEDA, 20. NOVEMBRA

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 metara (1071)k11z i UKT 95,9 MHz
Od 5,00 do 9,00 — JUTARNJI PROGRAM RADIO-BANJALUKE
5,30 — Vijesti
6,00 — Jutarnji dnevnik RS
7,30 — JUTARNJA HIRONIKA
8,00 — IZ MJESNIH ZAJEDICA
8,30 — Vijesti
Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIL
14,00 — Početak programa
13,05 — REVLJA NA 33 i 45
14,30 — Vijesti
15,00 — Oglasi i obavještenja
15,30 — Dnevnik
16,00 — Dnevnik Radio-Sarajeva
16,30 — Magazin sedam
17,00 — Klasika za sve
17,30 — Vijesti
18,00 — Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 — 7,00 — JUTARNJI PROGRAM (vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIL (Susret na talasu)
14,00 — Početak emitovanja i najava popodnevnog programa
14,05 — Muzika — informacije — muzika
14,50 — Oglasi i obavještenja
15,00 — ROK — RANDEVU
15,30 — IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA, informativno-politička emisija
15,45 — U narodnom tonu
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Snimajte — emitujemo, odabrane melodije
16,55 — Vijesti
17,00 — Odjava i završetak popodnevnog programa

SRBAC

12,00 — Zajednički program radio-stanica BIL
14,00 — Danas na talasima Radio-Srpa
14,05 — Magazin 85 (Vijesti u 14,30)
15,30 — Hronika srbačke komunke
15,45 — Melodije koje se pamte
16,00 — Odjava programa

JAICE

Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIL
14,00 — Najava programa
14,10 — Vijesti
14,15 — Na damašnji dan
14,25 — EPP
14,30 — Život mjesnih zajednica
15,00 — Emisija za djecu
15,15 — EPP
15,30 — Hronika komunke
15,45 — Blok zabavne muzike
16,00 — Odjava programa, preuzimanje dnevnika Prvog programa Radio-Sarajeva

BOSANSKA DUBICA

11,00 — Najava i pregled programa
11,05 — Prijepodnevni magazin — potrošački informator
12,00 — Susret na talasu
14,00 — Naša top-lista
14,30 — Vijesti
14,33 — Imam jednu želju (stare gradske pjesme)
15,00 — Iz udruženog rada
15,25 — Muzički intermecco
15,30 — HIRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,50 — Obavještenja i oglasi
16,00 — Odjava programa

BOSANSKI NOVI

12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBil)
14,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 — Mladi za mlade (muzički program)
14,30 — Aktuelni razgovori (susreti u udruženom radu)
15,00 — Od zlata jabuka (emisija etnomuzičkog blaga jugoslovenskih naroda i narodnosti)
15,30 — Novosti dana
15,45 — EP-prospekt
16,00 — Dnevnik RSA i odjava programa

PRIJEDOR

12,00 — Zajednički talas
13,00 — Najava programa
13,02 — Vijesti
13,05 — Čestitke, želje, pozdravi
14,00 — AKTUELNO U OOUR-ima
14,55 — Muzika — slušane melodije
15,30 — Instrumentalna muzika
16,00 — Odjava programa

SARAJEVO

PONOVNI SUSRET

Poslije vrlo uspješnog, ove godine prvog javnog preslušavanja radio-komedije Jakova Juršića „Sprat više — sprat niže“, dramski studio Radio-Sarajeva organizuje u dvorani RU „Đuro Đaković“ u Sarajevu javnu pretpremijeru radio-drame Miroslava Jančića „Karavan za Rusiju ili Njemačku“. U radio-drami „Karavan za Rusiju ili Njemačku“, koju je režirao Dimitrije Staničić a snimila Jasna Popić, nastupaju glumci sarajevskih pozorišta: Rudi Avhad, Zana Jovanović, Dara Stojiljković, Tahir Nikšić, Drago Buka, Faruk Arnaudović, Nermir Tulić i Vanja Albahari.

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA — Lov do smrti (američki) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS — Tragači (američki) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS — velika sala — Jagode u grlu (domaći) u 10, 16 18 i 20, mala sala — u 10 crtani film Draga njuška Duška Dugouška, a u 16, 30, 18, 30 i 20, 30. Ja sam porota (američki).

DOM KULTURE
Izložba Jagode Šestić.
Koncert Sarajevske filharmonije u 20 sati (solista Sreten Krstić, violina, dirigent Georgij Vetricikij iz SSSR).

NARODNO POZORIŠTE
Nema predstave.

DJEČJE POZORIŠTE
Nema predstave.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.
STALNA POSTAVKA SPOMEN ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog dana sem ponedjeljka od 9 do 15 sati. Subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13 sati.

BIBLIOTEKA

Odjeljenja u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka 1. maj u Ulici V. Nazora 21, telefon 21-914.

DOM JNA

Izložbe - Izbor dokumenata i fotografija.
U izložbenom prostoru - „42 godine narodne vlasti“ - „U susret 13. kongresu“
U prizemlju „Završne operacije za oslobođenje Jugoslavije“, izložba posvećena kozarskoj epopeji i 40 godina slobode.

VAŽNIJI TELEFONI:

- SUP 92
- Vatrogasci 93
- Hitna pomoć 94
- Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
- Autobuska stanica 45-355
- Željeznička stanica 31-229
- Taksi-stanica 22-222
- Inspekcija 32-100
- Dežurna inspekcija 32-354
- Elektrobanjaluka 42-555
- Servis za hitne popravke stanova 45-404
- Atlas 31-995
- Inex-turist 21-261
- Putnik 43-900
- Turist-biro 35-082
- Slavnik Koper 31-113
- Mladost BIL 39-835
- Centar za obavještenja 985.
- Služba za interventne kvarove „Vodovoda i kanalizacije“ tel. 40-811 i 40-815

POLASCI VOZOVA

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).

Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.

Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).

Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzan).

Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

Za ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 35,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

Za BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30

Za LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

Za SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).

Za KRANJSKU GORU: 13,15.

Za TUZLU 05,35 i 15,45

Za DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)

Za MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jahlanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

Za BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

Za NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

Za DERVENTU: u 12,00 sat.

Za PRIJEDOR: u 4,45 sati.

Za KUKOLJE i SRBAC: u 6,15 a povratk iz Srpa u 11 sati.

Za SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKA u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

Za ROVINJ: 7,45, 19,45

Za RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.

Za UMAG: 6,00.

Za SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

Za ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture u 19 sati prikazuje se film ČUDO NEVJEDNO

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 20 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAVONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati.

Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813—130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813—433.
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813—500.

Turist-biro 813—080.
Taksi — stanica 811—716
„Elektro - Bosanska Gradiška“ 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture u 13 i 19,30 sati prikazuje se film LJUDI MAČKE

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850—015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850—013. Autobuska stanica 850—139.

KOTOR — VAROŠ

U kino-sali „25. maj“ prikazuje se film TAJNA STAROG TAVANA

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 24 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880—104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave

Narodna biblioteka „Veselin Mastića“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830—250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830—030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830—006.

SKENDER—VAKUF
Nema kino-predstave.
Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890—611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890—620.

SRBAC

Apoteka 840—003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840—150. Biblioteka 840—038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860—190. SUP 860—001. Autobuska stanica 860—462.

SINOĆ U BANJALUCI

ČETIRI DECENIJE SPORTA

Sa izložbe „40 godina sporta u slobodi“

(Snimio R. Ostojić)

BANJALUKA, 19. novembra - Večeras je u Domu kulture u Banjaluci otvorena izložba na kojoj je prikazan razvoj i rast banjaluckog sporta u posljednjih 40 godina. Kao što je poznato, u sportu i fizičkoj kulturi Banjaluka je postigla izuzetne rezultate: zahva-

tujući velikim uspjesima svojih sportista. Izložbu „40 godina sporta u slobodi“ otvorio je Džemal Haznadar, član Predsjedništva SOKK-e Banjaluka.

T M

SJEDNICA SIV-a

DOPRINOS UNAPREĐENJU SARADNJE

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) - Predsjednik Saveznog izvršnog vijeća, Milka Planinc, informisala je Vijeće na današnjoj sjednici o toku, sadržini i rezultatima posjete predsjednika Ministarskog savjeta Narodne Republike Bugarske Grise Filipova našoj zemlji.

Ocijenjeno je da su tom prilikom vođeni otvoreni i sadržajni razgovori i da su značajni doprinosi daljem unapređenju saradnje i prijateljstva između dvije susedne socijalističke zemlje.

Savezno izvršno vijeće utvrdilo je stavove o primjedbama i prijedlozima delegata republika i pokrajina u Odboru za ekonomske odnose sa inostranstvom Vijeća republika i pokrajina Skupštine Jugoslavije o Nacrtu zakona o deviznom poslovanju.

SKUPŠTINA PRIVREDNE KOMORE JUGOSLAVIJE O RAZVOJU

VEĆOM PROIZVODNOM PROTIV INFLACIJE

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) - Delegati Skupštine Privredne komore Jugoslavije ocijenili su da usvajanje rezolucije za narednu godinu i novog srednjoročnog plana treba da prati i donošenje pratećih mjera i sistemskih rješenja koja bi omogućila u prvom redu veći porast proizvodnje i izvoza. Predložene stope rasta u industriji, agraru, energetici i slično su prilično skromne. Treba ih realizovati poslije dužeg perioda stagnacije, pa kao takve ne nagovještavaju pravi zaokret.

Drugim riječima, ako se ne insistira na dinamičnijem razvoju teško se može dobiti bitka protiv inflacije, koja bi morala da postane preokupacija privrednika u narednoj godini, rečeno je na današnjoj sjednici.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDRO-METEOROLOŠKOG ZAVODA BIH

OBLAČNO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Preovlađavaće oblačno sa mjestimičnim snijegom i susnežicom. Najviše temperature kretaće se od 0 do 3 stepena.

ZA BANJALUKU: Pretežno oblačno sa padavinama, povremeno. Temperatura u slabom porastu.

ZA DVA—TRI DANA: Preovlađavaće oblačno sa slabim padavinama mjestimično. Temperatura u postepenom porastu.

VODOSTAJ: Una-Bihac 16 cm-malo mutna, temperatura vode 7,0 stepeni. Sana-Sanski most 145 cm-bistra, temperatura vode 5,0 stepeni. Vodostaj u laganom porastu.

ODBOR SKUPŠTINE SFRJ ZA PLAN

DOSTA NEDOREČENOG

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) - Započinjući danas drugi krug usaglašavanja stavova u nacrtu srednjoročnog plana razvoja zemlje do 1990. godine, delegati u Odboru Vijeća republika i pokrajina Skupštine SFRJ za plan su ocijenili da precišćen tekst tog dokumenta, sa dopunskim primjedbama SIV-a, još nije sasvim dorečen. To se, kako je istaknuto u raspravi, prvenstveno odnosi na inflaciju, kamate-posebno one u poljoprivredi, zajedničke programe razvoja mjere za zaustavljanje relativnog zaostajanja Srbije bez pokrajina u privrednom razvoju.

ODLIKOVAN KOLEKTIV MEMORIJALNOG CENTRA „JOSIP BROZ TITO“

VELIKI DOPRINOS

BEOGRAD, 19. novembra (Tanjug) - Predsjedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije odlikovalo je Memorijalni centar „Josip Broz Tito“ Ordenom bratstva i jedinstva sa zlatnim vijencem za izvanredne zasluge u obilježavanju i očuvanju imena i djela Josipa Broza Tita, kao i za značajan doprinos razvijanju bratstva i jedinstva među našim narodima i narodnostima.

Danas je u ime Predsjedništva SFRJ ovo visoko odlikovanje član Savjeta Federacije Cvjetin Mijatović uručio direktoru Memorijalnog centra „Josip Broz Tito“ Radmilu Trojanoviću.

POSLEDNJA VIJEST IZ ZENEVE

ZA JAVNOST, ZASAD, NIŠTA

ZENEVA, 19. novembra (Tanjug) - U vili „Vodeni cvijet“, u predgrađu Zeneve počeo je drugi, poslijepodnevni sastanak američkog predsjednika Ronalda Regana i generalnog sekretara CK KPSS Mihaila Gorbačova. Večeras, u rezidenciji sovjetske misije, Gorbačov je priredio „privatnu večeru“ za predsjednika Sjedinjenih Država i članove njegove delegacije.

Sa prve sjednice prvog dana sastanka na vrhu SSSR-SAD ništa nije objavljeno, pošto su se dvije delegacije dogovorile da o toku razgovora ništa ne daju u javnost do završetka samita. Portparol sovjetske delegacije Leonid Zamjatin je saopštio ono što se i bez toga znalo: da su danas u Zenevi počeli razgovori generalnog sekretara CK KPSS Mihaila Gorbačova i predsjednika Sjedinjenih Američkih Država Ronalda Regana. Dodao je da su oni prvo, „u četiri oka“, razgovarali jedan sat, a da su im se potom pridružili članovi delegacija i službene ličnosti. Razgovarali su o stanju međusobnih odnosa i pojedinim aspektima spoljne politike dviju zemalja.

Ronald Regan je novinarima, prisutnim u „Vodonom cvjetu“, rekao da je sastanak protekao u „srdacnoj atmosferi“, dodajući lični utisak da Sjedinjene Države i Sovjetski Savez „dijele iste ciljeve“.

KURS U DINARIMA

Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1570,27	1616,97	1621,83
Belgija	100 franaka	539,39	554,64	556,31
Danska	100 kruna	3040,04	3126,00	3135,39
Francuska	100 franaka	3601,78	3725,88	3737,08
Holandija	100 florina	9772,29	10048,62	10078,81
Italija	100 lira	16,35	16,82	16,87
Norveška	100 kruna	366,89	3766,11	3777,43
SR Njemačka	100 maraka	11049,17	11366,48	11400,63
Švajcarska	100 franaka	13461,95	13848,55	13890,16
Švedska	100 kruna	3655,81	3770,46	3781,79
Japan	100 jena	136,21	145,59	146,02
V. Britanija	1 funta	414,03	423,62	424,90
Kanada	1 dolar	205,37	215,69	216,34
SAD	1 dolar	287,00	295,99	296,88
Australija	1 dolar	188,97	196,68	197,27

PBS OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“

KURSNA LISTA

(formirana 19. novembra 1985. godine)

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 19. novembra 1985. godine, a kursevi za efektivu od 6. novembra 1985. godine.

Miro Mandenović
DAVID STRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleže 13, telefon 34-448. Teleks 45-206 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ:

jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.

TV

TV—PROGRAM
SRIJEDA, 20. novembra
PRVI PROGRAM

- 15,45 - Pregled programa
- 15,50 - Brojke i slova - kviz
- 16,15 - Vijesti
- 16,20 - Hronika zajednice opština Gorazde
- 16,35 - Flipper - program za djecu
- 17,00 - Pred šerenim svijetom zanimanja - obrazovni program
- 17,30 - Reportaža o fudbalskom susretu VARDAR - CRVENA ZVEZDA
- 17,40 - Subotica: kvalifikacije za SP u košarci: (M) JUGOSLAVIJA - BELGIJA, I poluvrijeme
- 17,35 - Košarka: II poluvrijeme
- 19,15 - Crtni film
- 19,30 - Dnevnik II
- 19,55 - TV spot
- 20,00 - Kino - oko : „Kasanorin most“ - engleski igrani film
- Diskusija na temu: Sida
- 23,15 - Dnevnik III
- 23,40 - Pregled programa za četvrtak

DRUGI PROGRAM

- 18,55 - Pregled programa
- 19,00 - Škola zelenog plana
- 19,35 - Dnevnik
- 19,55 - Mali koncert
- 20,45 - Studio 2
- 21,00 - Vanredni sportski pregled
- 21,15 - Obrazovni magazin
- 22,20 - Reportaža o fudbalskom susretu HAJDUK - OKF BEOGRAD

I PROGRAM - 17,00 SATI

PRED ŠARENIM SVIJETOM ZANIMANJA

- obrazovni program
Pod naslovom „Ona voli da se sjeme u nju baca“, druga emisija serije „Pred šarenim svijetom zanimanja“ počinje opomenom: čovjek možda i smije da protrači svoj život, svoj novac, svoje dane, imanje, ali čovječanstvo ne bi smjelo da protrači svoju planetu, svoju Zemlju.

Jer, niko još nije zaboravio činjenicu da živi na njoj, ali da oduvijek, i da će uvijek živjeti od nje - zemlje, kao da se katkad i sve češće zaboravlja.

Ne zaboravljaju oni kojima se ova emisija bavi: radnici u poljoprivrednoj i prehrambenoj struci.

Prema scenariju Gorane Jovanović i Srdana Arkoša emisiju je snimio Levko Mojsovski, a režiser je Faruk Sokolović.